

ZWEISPRACHIGE BUNDESHANDELSAKADEMIE
DVOJEZIČNA ZVEZNA TRGOVSKA AKADEMIIA

33. REPORT • 2022/23

Naši dijaki in dijakinje poročajo • Interviews mit unseren Schüler:innen

ORF, 5. 10. 2022 (nagrajenci München)

Radio Slovenija, 11. 11. 2022 (Projekt MAJ Ljubljana)

Radio Agora, 15. 11. 2022 (Dan odprtih vrat)

Der Standard, 3. 3. 2023 (Interview zu Identität)

Der Standard, 3. 3. 2023 (Interview zu Identität)

Radio Agora, 16. 5. 2023 (HAK-TAK prenos v živo)

Podobno in z še večjo energijo so letošnje maturantke in maturanti pripravili in speljali maturantski ples. Po točno treh letih in treh mesecih so lahko spet zaplesali dne 28. 1. 2023 v Casineumu v Vrbi in navdušili številne goste. Pod gesлом »Masquerade – the night is ours« so maturantke in maturanti z odlično pripravljenim večerom dali neljubljeni maski, ki je v zadnjih letih večkrat bila konotirana z negativnimi aspekti, spet star pozitiven smisel – da jim je to zelo dobro uspelo, je potrdilo več kot 700 navdušenih gostov.

Normalizacija šolskega vsakdana je bila kljub temu »pod posebnimi pogoji«, saj se je vojna v Evropi nadaljevala, so se močno povišale cene za energijo, živila, stanovanje in je inflacija požrla veliko našega vajenega življenskega standarda.

Čim bolj pogostejša in pereča so (bila) poročila o pospešeni klimatski spremembi, hitrejšem segrevanju celin in tudi že oceanov in s tem povezanimi krizami, kar je skupno z drugimi faktorji negativno vplivalo na celotno družbo.

Vsi smo konfrontirani z nepriznanimi spremembami, ki marsikoga preobremenjujejo, z nesigurnostjo bodočnosti in nevarnostjo širitve vojne v Ukrajini, s političnimi negotovostmi in težavami, ki jih imajo vlade širom Evrope, kako najti primerne odgovore in speljati koristne ukrepe proti inflaciji in destabilizaciji demokratičnih sistemov in hkrati koncipirati in pospešiti pot iz strukturne odvisnosti gospodarstva od fosilnih energetskih virov.

Da je tudi šolski sistem, cela izobraževalna pot mladih, podvržen globokim spremembam in prezivi »spremembo paradigm«, dokažeta dva faktorja: Prvič v zgodovini koroških šol je meseca marca bila serija z nad 20 groženj z bombo – speljanih od mladih brez zavedenja kazenskopravnih posledic – bolj v smislu osebnega izziva na socialnih medijih.

Že od novembra 2022 dalje pa je odprt dostop do programa »ChatGPT« in drugih aplikacij umetne inteligence povzročil debate o vključevanju teh tehnologij v pouk in s tem povezane posledice za celoten sistem izobraževanja. Kako reagirati na nove možnosti, da si dijaki lahko pustijo pisati domače vaje, spise, dele diplomskih nalog itd? Kako pedagoško smiselno vklopiti možnosti pri iskanju novih informacij in kako kritično reflektirati prednosti? Na sploh prepovedati kot so storile šole v New Yorku meseca januarja? Na sploh akceptirati na osnovi uspeha tehnologije pri avstrijski standardizirani maturi v predmetih nemščina, angleščina in matematika? Vprašanje torej: Kako aktivno agirati v šoli s temi revolucionarnimi spremembami?

Znani filozof in eseijist Konrad Paul Liessmann¹ provokantno pravi, da ravno digitalizacija izobraževalnega sistema prisili povečano uporabo analognih metod. Vidi problem predvsem tudi v tem, da ChatGPT npr. ne posreduje kompleksnega znanja, marveč da program le »vedno na novo aranžira standardizirane izjave« in tako samostojno rešuje delovne procese – kot »orodje poln platinud in stoječih stavkov«. Algoritmu »manjkajo originalnost, subjektivnost, izpostavljena pretiravanja, presenetljivi argumenti in tvegane misli«. Ravno normirani teksti »so idealno primerni za uporabo te umetne inteligence (AI). Konec concev: ChatGPT sije skozi jezikovno čistočo, katere večkrat niti srednješolci niso zmožni. Če uporabljajo AI za ponarejo svoje uspešnosti, bi morali dodati nekaj napak kasneje.«

¹Viri intervjuja: <https://digitalanalog.at/paradigmenwechsel/tafel-und-kreide-sind-wichtig-ai-ist-es-auch/>

LIESSMANN - Tafel und Kreide - Wiener Zeitung Online

ZWEISPRACHIGE BUNDESHANDELSAKADEMIE
DVOJEZIČNA ZVEZNA TRGOVSKA AKADEMIIA

33. REPORT • 2022/23

www.hak-tak.at

Prof.-Janežič-Platz 1
9020 Klagenfurt/Celovec
Tel: 0463 38 24 00
Fax: 0463 38 24 00 33
office@hak-tak.at

Jahresbericht der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie • Letno poročilo Dvojezične zvezne trgovske akademije

Wir bedanken uns recht herzlich bei allen Partnern, Freunden und Gönner, die unsere Zweisprachige Bundeshandelsakademie Klagenfurt in vielfältiger Weise unterstützen!

Ein besonderer Dank gilt allen, die eine Herausgabe unseres Reports durch ihr Inserat finanziell tatkräftig unterstützen und damit erst ermöglichen.

Weiters danken wir allen, die einen Beitrag verfasst und damit aktiv an der Herausgabe des Jahresberichts mitgewirkt haben!

Ein besonderer Dank gebührt dem Team der HAK-TAK für die aktive Mitarbeit und Lektorierung.

Prisrčno se zahvaljujemo pri vseh partnerjih, prijateljih in pokroviteljih, ki podpirate na raznolike načine našo Dvojezično zvezno trgovsko akademijo v Celovcu.

Posebna hvala vsem, ki finančno podpirate tisk našega letnega poročila v obliki inserata.

Zahvala velja vsem, ki s prispevki aktivno sodelujejo in s tem omogočijo izdajo našega Reporta!

Posebna hvala velja tudi timu HAK-TAK za aktivno sodelovanje in lektoriranje poročil.

IMPRESSUM • IMPRESUM

Herausgeber und Verleger: Leitung der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie in Klagenfurt

Für den Inhalt verantwortlich: Direktor Hans Pogelschek, Klagenfurt

Izdalo in založilo vodstvo Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu

Za vsebino v smislu tiskovnega zakona odgovarja ravnatelj Hanzi Pogelschek, Celovec

Gesamtherstellung: Hermagoras-Druckerei, Adi-Dassler-Gasse 4, 9073 Viktring

Oblikovanje in tisk: Mohorjeva tiskarna v Vetrinju

Redaktion • Uredništvo: Tatjana Demšar, Andrea Urban, Larissa Dumpelnik

Umschlag • Ovitek: Stefan Reichmann

Inhalt • Vsebina

Vorwort • Uvod	4-11
Schulpartnerschaft • Šolsko partnerstvo	12-17
Direktion • Ravnateljstvo	18
Professor*innen • Profesorice in profesorji	19-27
Bericht der Sprachassistentinnen • Poročilo jezikovnih asistentk	28-29
Schüler*innen • Dijakinje in dijaki	30-39
Schriftliche Matura • Pisna matura	40
Diplomarbeiten • Diplomske naloge 2022/23	41-43
Mündliche Matura • Ustna matura	44-45
Maturant*innen • Maturantke in maturanti	46-47
Maturafeier • Valeta	48-60
Projekte • Projekti	61-113
Wettbewerbe • Natečaji	114-118
Exkursionen • Ekskurzije	119-136
Sport • Šport	136-138
Maturaball • Maturantski ples	139-142
Pressespiegel • Odmevi v časopisu	143-149
Termine • Termini v šolskem letu 2022/23	150-154
Inserate • Oglasni	155-168

DIR. MAG. HANZI POGELSCHEK

Umetna inteligencia postane del šolskega vsakdana

Po dveh šolskih letih, katera sta bila močno v znamenju ukrepov proti širitvi koronavirusa, smo in šolsko leto 2022/23 štartali precej optimistični in brez večjih komplikacij – »živeti s korono« je bilo glavno geslo ministrstva in s tem povezana direktiva, da se šole naj ne bi zaprle več in da naj se bi omogočil reden šolski vsakdan.

Veljala je šolska avtonomija, po kateri bi po potrebi in evidenci pozitivnih testov zaostrili vsakdan in uvedli obvezno testiranje in uporabo ffp2-mask na šoli. Pokazalo se je, da je ta strategija uspela: Redno testiranje, ki smo ga v preteklih letih imeli v šolskem vsakdanu v obvezni obliki, je v tem šolskem letu bilo speljano le na prostovoljni bazi – malo število bolnih je dokaz, da je SARS-CoV-2 z vsemi variantami postal endemična oblika in nima več tega potenciala nevarnosti kot v prvih mesecih pandemije. Tako smo na šoli lahko izhajali brez zaostritev oz. navedenih ukrepov. Informativni sestanek za starše dijakov prvih letnikov meseca oktobra in dan staršev ob začetku decembra smo tako spet lahko izvedli v živo na šoli, kar je bilo za celo šolsko skupnost zelo pozitivno.

Dijakinje in dijaki so celo šolsko leto redno hodili na pouk in bili veseli, da smo lahko poleg pouka izvedli številne izvenšolske aktivnosti, strokovne ekskurzije in predavanja oz. delavnice na šoli, večdnevne šolske prireditve v Avstriji in inozemstvu, ki so močno obogatili šolski vsakdan.

Tudi možnosti informativnih sejmov (BEST3, Informativa Ljubljana) smo koristili ter lahko po dveh

letih spet organizirali v živo naš dan odprtih vrat in se veselili dne 17. 11. 2022 velikega števila zainteresiranih gostov.

V celoti je ponovno »odprtje« šol omogočilo zamenjavo in mreženje kot smo ga bili vajeni pred korono – nekako se je vrnila stara tradicija in šolska kultura, ki smo jo kot šolska skupnost v letih ukrepov proti koroni močno pogrešali.

Novi »stari duh« in novi impulzi so se širili po prostorih naše ustanove in se je močno čutilo, koliko pozitivne energije in optimizma nastane v trenutkih neposrednega srečanja s sošolci, starši in profesorji.

Če šola torej želi pospeševati lastno kritično mišljenje in pridobitev znanja, tako Liessmann, bo potrebno »vključiti rokopisna dela brez tehničnih pripomočkov, ustne izpitne situacije in prezentacij znanja brez programa«.

Reakcije na te izjave so bile močne in kontroverzne, prepoved novih tehnologij pa je p.m. vedno treba videti kritično. Gre se za smiselnou uporabo novih tehnologij in vključitev v šolo v zelo diferencirani obliki – spekter pedagoških metod mora vsebovati tako priznane analogne kot tudi nove digitalne pristope, saj je bil v preteklosti in bo tudi v bodoče razvoju novih tehnologij in znanstveno-tehnični napredek vedno motor razvoja našega človeštva.

Tudi pri problemu klimatske spremembe in z njo povezanimi krizami in klimatskimi ekstremnimi pojavili bomo morali agirati v dvoje: po eni strani razviti in koristiti nove tehnične možnosti alternativnega pridobivanja energije in po drugi strani razviti modele varčevanja energije in zmanjšanja ekološkega odtisa. Uspeli bomo, če bomo oboje čim bolj kobilno povezali in tudi čimprej korak za korakom uresničili. Tempus fugit...

Team Leja Hribar, Enej Juvan, Matic Vesel sowie Ungarin Náda Dárday gewannen Zukunftsreise nach München im September 2022

Anders als in den vergangenen Jahren konnten die Schulen in Österreich in das Schuljahr 2022/23 ohne nennenswerte coronabedingte Einschränkungen starten. Die Entwicklung des SARS-CoV-2-Virus in eine endemische Richtung ließ es zu, dass Schutzmaßnahmen an Schulen weitgehend aufgehoben und Testungen auf eine Infektion mit dem Coronavirus auf eine freiwillige Basis gestellt werden konnten.

Die weitgehende Normalisierung des Schulalltags wurde von allen Schulpartnern als äußerst positiv erlebt:

Nach Jahren unterschiedlicher Einschränkungen durch Covid-Maßnahmen war es wieder möglich, Schulveranstaltungen, Exkursionen und Lehrausgänge zu organisieren und den Schulalltag durch Fachvorträge und mit Workshops externer Referenten zu bereichern. Im Oktober organisierten wir für die Eltern der Schüler*innen der ersten Klassen einen Informationsnachmittag, im November konnte der Tag der offenen Tür wieder in traditioneller Weise an der Schule veranstaltet werden sowie im Dezember auch der Elternsprechtag vor Ort stattfinden.

Unsere diesjährige Maturantinnen und Maturanten freuten sich sehr, dass sie nach mehr als drei Jahren ihren Maturaball am 28. Jänner 2023 unter dem Motto "Masquerade – the night is ours" im Casineum in Velden wieder in traditioneller Weise veranstalten konnten.

ChatGPT im Schulalltag

WKO Wien: Siegreiche innovative Idee – Moonshot Pirates Wien

Hohe Ehrengäste beeindruckten unseren Maturaball: Konsul Matej Kramberger mit Begleitung, Diplomat Dr. Valentin Inzko und ehem. NR-Abg. Karel Smolle, Mitbegründer unserer Schule

Das abgelaufene Schuljahr war geprägt durch eine Reihe von Fachvorträgen und Workshops externer Referenten. So konnten wir an unserer Schule den ehemaligen hohen Repräsentanten von Bosnien und Herzegowina, Herrn Dr. Valentin Inzko, willkommen heißen, der unsere Schülerinnen und Schüler über seine diplomatische Karriere und die Herausforderungen in Bosnien und Herzegowina im Besonderen informierte.

Über Fragen von Identität und Brauchtum, welche in einer zunehmend multikulturellen und vielsprachigen Gesellschaft wesentliche Elemente und Herausforderungen einer integrativen Politik sind, referierte Dr. Herta Maurer-Lausegger.

Frage des Umweltschutzes, des Erhalts ökologischer Vielfalt und damit verbundene Herausforderungen behandelten in ihren Referaten Frau DI Marinka Mader-Tschertou und Herr DI Tadej Čertov sowie Herr Dr. Stefan Merkač.

Hervorzuheben ist, dass in diesem Schuljahr erstmals zwei Teams unserer Maturanten ihre Diplomarbeiten aus dem Ausbildungsschwerpunkt "Umwelttechnik" an der HTL1 Lastenstraße verfasst und zusammen mit der mündlichen Prüfung aus dem betriebswirtschaftlichen Kolloquium Grundlagen zur Zertifizierung des Energieberaters erhalten haben.

Präsentation der an der HTL verfassten Diplomarbeiten mit Mentor Prof. DI Christoph Guntschnig

Sicherheitskoordinator Kl Claus Kügerl referierte am 16. März in der Aula unserer Schule über die strafrechtlichen Folgen von Bombendrohungen.

Bereichernd erlebten sowohl Schüler*innen als auch Professor*innen die mehrfachen bilateralen Projekttreffen mit Partnerschulen aus Slowenien und Italien, welche gerade auch auf dem Gebiet mehrsprachiger Bildung und Kommunikation einen wichtigen Beitrag leisten.

Herausfordernd und in dieser Form erstmalig an den Schulen Kärntens waren die mehr als 20 Bombendrohungen an verschiedenen Standorten. Am 14. März 2023 sorgte auch eine Drohung vor Ort für eine Evakuierung aller Personen in unserem Schulgebäude. Vorsorglich wurden daher Maßnahmen gesetzt, um alle Prüfungen im Rahmen der Reife- und Diplomprüfung störungsfrei organisieren und durchführen zu können.

Als Schulleiter freut es mich sehr, dass in diesem Schuljahr auch im Kerngebiet der wirtschaftlichen Bildung in Kooperation mit unseren Partnern vielfältige außerschulische Angebote umgesetzt werden konnten.

In Zusammenarbeit mit dem slowenischen Wirtschaftsverband SGZ nahmen Schülerinnen und Schüler unserer Schule an mehreren Vernetzungstreffen Jugendlicher aus Italien, Slowenien, Kroatien, Ungarn und Österreich im Rahmen des Projekts M.A.J teil, Workshops im Lakeside-Park und die Teilnahme an der Youth Entrepreneurship

Week Advanced können als Erweiterung unternehmerischer Bildung gesehen werden.

Als besonderes und weiteres Asset sehe ich auch die enge Einbindung und Vernetzung unserer Schule mit dem Slovenian Global Business Network,

business, dem SGZ und SDGZ aus Trieste. Im 33. Jahr des Bestehens unserer Bildungseinrichtung konnten wir am 24. Mai eine Delegation ranghoher Vertreter und prominenter Ehrengäste im Rahmen eines Symposiums an der Schule begrüßen.

Dabei wurden auch die Kontakte zu unserer Partnerschule in Minas Gerais in Brasilien, welche nach Gründung der HAK-TAK 1990 auf dem Lehrplan und dem Konzept unseres bilingualen Unterrichts beruhend im Jahr 1993 begründet wurde, ausgebaut und wechselseitige Austauschprogramme fixiert.

Als die auf künstlicher Intelligenz beruhende Applikation ChatGPT des Unternehmens OpenAI ab November 2022

im Internet frei zugänglich wurde, bedeutete dies für das gesamte Bildungswesen gleichsam einen Paradigmenwechsel: Schüler*innen wie Lehrer*innen sahen sich plötzlich in der Situation, das Verfassen von Texten, Zusammenfassungen,

Die Bildung kommt nicht vom Lesen, sondern vom Nachdenken über das Gelesene.

Carl Hiltay

Analysen und anderen Aufgaben einer Applikation überantworten zu können.

Diese ersten Einsätze im Bildungswesen können wohl nur als Beginn einer großen und globalen Transformation gesehen werden. Aufgabe in den kommenden Wochen und Monaten wird es sein, rechtliche Rahmenbedingungen für einen pädagogisch sinnvollen Einsatz sowie didaktisch-methodische Modelle der Implementierung von KI im Schulalltag zu entwickeln.

Herausforderungen tiefgreifender wissenschaftlich-technischer Innovationen haben die Menschheit in ihrer Entwicklung immer begleitet. Neu ist die zuneh-

“Die KI wird wahrscheinlich zum Ende der Welt führen, aber in der Zwischenzeit wird es große Unternehmen geben.”

Sam Altman, CEO von OpenAI

mende Beschleunigung des Wandels unserer Mitwelt in den letzten Jahrzehnten und vor allem Jahren.

“Wenn man ihnen gestattet, in einer komplexen Welt eigenständig zu handeln, bergen geistlose Maschinen enorme Risiken gemeinsam mit ihrer enormen Leistungsfähigkeit, gleichgültig, ob sie als Roboter verkörpert sind oder einfach algorithmischen abgeleitete Urteile ausgeben.”

Nicolas G. Carr

Der bekannte Ökonom Jeffrey Sachs verdeutlicht diese rasante Veränderung: Während die Produktion Großbritanniens von

“Die Macht der künstlichen Intelligenz ist so unglaublich, dass sie die Gesellschaft auf tiefgehende Weise verändern wird.”

Bill Gates, Gründer Microsoft

1820 bis 1900 um das 5-fache stieg, explodierte die Produktion in China zwischen 1980 und 2020 geradezu und vervielfältigte sich um das 34-fache. Sachs führt aus, wie sich diese Beschleunigung positiv und negativ auswirken kann und der Mensch Technolo-

“KI ist wahrscheinlich das Beste oder das Schlimmste, was der Menschheit passieren kann.”

Stephen Hawking, Physiker

gien in Händen hält, mit denen sowohl Gutes als auch Böses getan werden kann.

Auf den Punkt gebracht formulierte Präsident John F. Kennedy angesichts der Atomtechnologie im Jänner 1961: “Die Welt ist jetzt eine andere. In seinen sterblichen Händen hält der Mensch nun die Fähigkeit, alle Formen der menschlichen Armut zu beenden - und alle Formen menschlichen Lebens.”

Mehr denn je gilt auch heute, dass wir es in unserer Hand haben, an einer Welt zu bauen, die auch für kommende Generationen lebenswert bleibt, und den zunehmenden Herausforderungen von Erderwärmung, dem Verlust ökologischer Artenvielfalt, dem dringlichen Wandel zu erneuerbaren Energien und zu Energieeffizienz, den Fragen globaler Migration und der Krise demokratischer Strukturen zu begegnen: Mit Resilienz, Zuversicht und Optimismus, beruhend auf Bildung und daraus resultierendem verantwortungsvollen Handeln im Alltag.

Das große Ziel der Bildung ist nicht Wissen, sondern handeln.

Herbert Spencer

Absolvent*innen des Schwerpunktes Umweltmanagement & Umwelttechnik

Geschätzte Damen und Herren, liebe Leser*innen unseres Jahresberichtes, ich lade Sie ein, sich auf den folgenden Seiten einen Überblick über die vielfältigen Aktivitäten unserer HAK-TAK im Schuljahr 2022/23 zu machen.

Abschließend wünsche ich Ihnen allen namens des Teams der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie Klagenfurt erholsame und entschleunigte Sommerwochen und viel Optimismus, Erfolg und Gesundheit.

V imenu šolskega partnerstva in v osebnem imenu se vam prisrčno zahvalim za podporo naše izobraževalne ustanove v šolskem letu 2022/23. Želim vam vsem lep in umirjen poletni čas, pridobivanje novih energij ter veliko zdravja in optimizma. Lepo vas pozdravljam,

HANZI POGELSCHEK

Visoko odlikovanje treh kolegov naše profesorske skupnosti

Posebej me veseli, da je ministrstvo za izobrazbo, znanost in raziskavo honoriralo dolgoletno nadpovprečno angažirano delo treh kolegov in jih je zvezni predsednik počastil z imenovanjem "višji študijski svetnik/višja študijska svetnica".

Prisrčno čestitam kolegici prof. dr. Tatjani Feinig in kolegici prof. mag. Ingrid Rasinger ter bivšemu administratorju prof. mag. Loriju Müller za podelitev visokega poklicnega naziva, katerega bodo na proslavi v dvorani zrcal deželne vlade v Celovcu prejeli iz rok deželnega glavarja dr. Petra Kaiser.

Odlikovani kolegici in odlikovan bivši administrator

Upokojitev zaslužene profesorice in profesorja

Februarja 2023 nas je zapustila izkušena in angažirana kolegica profesorica mag. Ingrid Rasinger, s koncem šolskega leta pa se je poslovil priljubljeni profesor mag. Herbert Katz.

Kolegica in kolega štejeta med stebre Dvojezične zvezne trgovske akademije, saj sta oba trideset let angažirano sooblikovala razvoj naše izobraževalne inštitucije.

Profesorica Rasinger Ingrid je na naši šoli s poučevanjem začela leta 1991/92 in sredi tega šolskega leta zaključila svojo aktivno pedagoško pot.

Kot profesorica za angleščino in ruščino je v svoji karieri pripravila več generacij mladih na maturo oziroma na standardizirani zrelostni in diplomske izpiti iz tujega jezika "angleščina" in tudi na ustne izpite v prostem predmetu "ruščina". Motivirala je vedno spet dijakinje in dijake za tekmovanja v tujih jezikih in jih uspešno pripravljala in spremljala. Posebne zasluge si je pridobila tudi z dolgoletnim povezovanjem in poučevanjem na srednjih šolah ter z javnostnim delom za našo bilin-gualno ustanovo. Draga Ingrid, tvoje moderacije na dnevnih odprtih vrat so navdušile!

Profesor Katz Herbert je od šolskega leta 1993/94 naprej kot priljubljen profesor matematike in informacijske tehnologije poleg pouka na svoji matični šoli (HLW Wolfsberg) močno podpiral razvoj naše Dvojezične zvezne trgovske akademije.

Še posebej važna je bila njegova obširna ekspertiza na terenu izobraževalnega težišča "Informacijska tehnologija – e-business", na katerem je z visoko strokovno kompetenco poučeval mlade na terenu omrežne tehnike, multimedia-aplikacij in koncepciji spletnih strani.

Dragi Herbert, dijakinje in dijaki so zelo cenili tvoj uravnovesen pedagoški način poučevanja!

Cenjena kolegica, draga Ingrid, cenjeni kolega, dragi Herbert, dolgoletno plodno ter povsem kolegialno sodelovanje z vama ostane v spominu!

Želim vama za vajino novo življenjsko obdobje veliko časa za stvari, ki so vama važne in za katere doslej nista imela dovolj časa. Veliko zdravja in ustvarjalnosti vnaprej, ad multos annos!

HANZI POGELSCHEK

Visok obisk • Hoher Besuch

33 let Dvojezične zvezne trgovske akademije HAK-TAK CELOVEC

30 let ETEG (Escola Técnica de Formação Gerencial) v MINAS GERAIS

Simpozij "Connected.Mreženje.Vernetzung"

REFERENTI | REFERENT*INNEN

mag. Fabiana Ribeiro de Pinho | executive director for education, Sebrae Minas Gerais

dr. Bogdan Šalej-Barenboim | SGBN

predsednik **Robert Frandolič** | SDGZ-URES
slovensko deželno gospod. združenje / uniona
regionale economica slovena

predsednik kom.sv. **Benjamin Wakounig** | SGZ

direktorica **Vesna Hodnik MBA** | SGZ - mode-
racija | Moderation

ČASTNI GOSTI | EHRENGÄSTE

veleposlanik **Dr. Valentin Inzko**, predsednik NSKS, bivši
visoki predstavnik BiH

veleposlanica **Débora Barenboim Šalej**

veleposlanik **Aljaž Gosnar**, soustanovitelj SGBN

generalni konzul RS **dr. Anton Novak**

Karel Smolle, bivši poslanec državnega zbora in sousta-
novitelj HAK-TAK

HR PL **Mag. Klaus-Peter Haberl**, Bildungsdirektion Kärnten

dv. sv. dr. Miha Vrbinc, Izobraževalna direkcija Koroška
direktor **Andrej Šik**, SDGZ-URES

Gerlinde Nadrag-Blajs, ravnateljica Mladinskega doma
Christian Koren, ravnatelj Slomškovega doma

DR. BOGDAN ŠALEJ-BARENBOIM
SGBN

SLOVENIAN GLOBAL BUSINESS NETWORK - SVET JE NAŠ 30 let povezovanja TAK s partnersko šolo v Braziliji

Ob povratku v čase pred tridesetimi leti, ko smo začeli s projektom prenosa znanja TAK v Brazilijo, točneje organizaciji Sebrae v Zvezni državi Minas Gerais, ne moremo mimo dejstva, da ne bi prišlo do projekta, ki danes praznuje tako pomembne rezultate, če takrat dvojezična TAK ne bi bila ustanovljena in ne bi bilo SLOVENSKIH povezav.

SLOVENSTVO je bilo predstavljeno v ljudeh kot so Jože Bavdaž, Karl Smolle, ravnateljica mag. Maja Amrusch-Hoja in profesorica Majda Zavašnik na strani Slovenije ter seveda takratni profesorski zbor in dijaki. Vsa ta zagnanost je premaknila kamne na Dunaju in na samem Koroškem, kjer je deželna vlada hitro razumela in pomagala. Na Dunaju pa ne smemo pozabiti posebno angažiranega takratnega visokega funkcionarja ministrstva za šolstvo, g. sekcijskega vodje Walterja Heuritsch.

Zakaj toliko zahval?

Preprosto zato, ker je to ena od vrednot, ki so bile prenešene v Brazilijo in ne samo tehnologija kot učne firme, pedagogika, metodologije, učne knjige (za katere je dobila koncesijo Mohorjeva) in še in še.

Projekt je bil tako dobro izpeljan, da je **ETFG postala pojem odličnosti v brazilskem izobraževalnem sistemu**. Ne samo, da so postavili kvaliteten sistem ampak so ga brez, ne da bi izgubili korenine, prilagodili brazilskim kulturnim in tržnim prilikam. Rezultati so odlični tako v kvaliteti učenja, v vplivu na razvoj gospodarstva in predvsem v socialni mobilnosti. Absolventi sistema so spremenili gospodarsko in socialno sliko Minas Geraisa. In to je najpomembnejši rezultat tega partnerstva, na katerega morate biti v TAK več kot ponosni.

Partnerstvo, ki se oživilja pod vodstvom ravnatelja Hanzija Pogelschek je perspektivno v svetu, kjer vsi potrebujemo boljše povezave in moramo biti pripravljeni za izzive, ki jih niti še ne poznamo. Dejstvo je, da skupaj lahko te izzive vendar s trdnimi vrednotami, ki jih predstavlja slovenstvo, rešujemo učinkovitejše kot vsak sam. TAK je okno v svet brazilskim dijakom, ampak ETFG ali ESCOLA SEBRAE kot se imenuje danes, so vrata v drugi svet, ki se dopolnjuje s slovensko-koroškim delom sveta.

Pogumno naprej v svet sodelovanja in čez 30 let boste praznovali kot praznujemo danes. Posluj s Slovenko/Slovencem in zmaguj.

DR. SAŠA SCHLAPPER
Šolska zdravnica
Schulärztin

Počitnice čakajo!

Končno smo ga dočakali – konec pouka. Spet je minilo leto polno dela, učenja, razburjenj, lepih doživljajev in obilo novih izkušenj in izzivov. Zrasli ste in se z dneva v dan razvijali v vedno močnejše in čvrste osebnosti.

Vemo, da se ne učimo samo za šolo, temveč redno, nenehno, v šolskem vsakdanu, ko spoznavamo nove prijatelje, če se družimo v športu ali v različnih skupnostih.

Napredujemo nehote, tudi če doživljamo težavne in žalostne trenutke v življenju, kajti ravno to nas ojačuje, nam daje moč in nova spoznanja.

Misljam, da je mnogim izmed vas dobro uspelo prebresti težke čase. Važno je, da ste obdani z ljudmi, ki vas spremljajo in ki jim zaupate. Na naši šoli imate vsako leto možnost do pogovora in spremstva – mi smo na šoli – šolska psihologinja, mladinski coachi in šolska zdravnica. Vsi vam radi pomagamo v kakršnikoli stiski.

Ne pozabite, le v zdravem telesu biva zdrava duša!

Pomembno je zdaj:

- Veselite se na počitnice, uživajte, sprostite se in gibajte se na svežem zraku. Šport v naravi ojačuje imunski sistem in daje moč.
- Prehranjujte se zdravo in predvsem: privoščite si obilo spanja!
- Tako se boste jeseni zopet uspešno in z veseljem postavili novim izzivom.

Želim vam vsem lepe počitnice in veliko zanimivih vtisov!

Vaša šolska zdravnica

Ein Unternehmen der ÖSB Gruppe.

neba.at/jugendcoaching

NEBA ist eine Initiative des
Sozialministeriumservice

MAG. DUNJA GERM, SARAH MISCHITZ

Jugendcoaching an der HAK-TAK

Die Angebote des Jugendcoachings richten sich an Jugendliche ab dem individuellen 9. Schulbesuchsjahr. Mit unserem Beratungsangebot unterstützen wir bei der erfolgreichen Bewältigung des individuellen (Aus-)Bildungswegs.

Die Teilnahme ist **vertraulich, kostenlos** und **freiwillig**.

Unser Ziel ist es,abbruchs- bzw. ausgrenzungsgefährdete Schüler*innen zu identifizieren und möglichst lange zu einem Schulbesuch und einem qualifizierten Abschluss zu motivieren. Im Bedarfsfall bieten wir auch eine Begleitung beim Übergang in eine andere Schule, eine Lehrausbildung oder ein anderes Folgesystem an.

Mögliche **Beratungsthemen** im Jugendcoaching:

- Persönliche und soziale Stabilisierung der Jugendlichen
- Erarbeitung individueller Ausbildungsperspektiven
- Unterstützung in den Themenbereichen Lernen, Motivation und Konzentration
- Klärung von Problemfeldern (zum Beispiel Ängste, familiäre Schwierigkeiten, Suchtverhalten oder andere Themen)
- Vernetzung zu Unterstützungsleistungen im Sozial- und Gesundheitswesen

Das Jugendcoaching findet während des Schuljahres zweimal wöchentlich direkt an der Schule statt. Beratungen sind auch in den Ferienzeiten am Standort Klagenfurt möglich.

Cilj najinega dela je v prvi vrsti seveda pozitiven zaključek šole. Najina podpora sega od svetovanja za „pravilno“ učenje, do podpore pri osebnih težavah. Pomagava, podpirava ali svetujeva pri vprašanjih in skrbeh – seveda zaupno. Za učence in učenke je svetovanje brezplačno in prostovoljno. Najlepša hvala za dobro sodelovanje. Želiva vam sproščajoče poletje.

Dunja Germ, Sarah Mischitz
Jugendcoaching Kärnten AHS/BMHS
ÖSB Consulting GmbH
0043 664 60177 3390 (Dunja Germ)
0043 664 60 177 3486 (Sarah Mischitz)
dunja.germ@oesb.at, sarah.mischitz@oesb.at

Persönliches Motto:

„Alle sagten: Das geht nicht. Da kam einer, der das nicht wusste, und hat's einfach gemacht.“

Goran Kikic

MMAG. CHRISTINA ZANKL
Šolska psihologinja
Schulpsychologin

Schulpsychologie

Auch in diesem Schuljahr hat die Schulpsychologie einen monatlichen Sprechtag an der HAK-TAK abhalten können, um Schüler*innen einen kostenlosen und niederschwelligen Zugang zu psychologischer Unterstützung anbieten zu können.

Die Gründe, aus denen sich Schüler*innen, Lehrer*innen oder Eltern an die Schulpsychologie wenden, sind vielfältig. Sie reichen von Problemen beim Lernen bis hin zu Schwierigkeiten mit Mitschüler*innen oder familiären Belastungen.

Das Angebot, Schüler*innen ein offenes Ohr unabhängig von Schule und Familie anzubieten, wird von vielen gerne angenommen und stellt eine Ergänzung zu den bereits vorhandenen Unterstützungsmöglichkeiten durch Schulärztin und Jugendcoaching dar. Der schulpsychologische Sprechtag wird daher voraussichtlich auch im kommenden Schuljahr wieder stattfinden können.

Občni zbor TAKŠ menedžmenta

29. marca 2023 je skupščina izvolila ponovno staro predsedstvo s predsednikom Urhom Sušnikom na čelu. Predsedstvo društva TAKŠ, ki pospešuje delovanje mladine na športno kulturnem področju, sestavljajo pretežno učenke in učenci iz 4A razreda.

Na sliki z leve: podpredsednik Nejc Dovžan Kukič, podpredsednica Korina Vintar in predsednik Urh Sušnik

Projekt: Pospeševanje športnikov

14 športnic in športnikov (iz raznih panog: hokej na ledu, odbojka, košarka, nogomet) so se v prvem letu pospeševanja športnikov na Dvojezični trgovski akademiji dokazovali na dodatnih treningih, ki jih je vodil strokovni športni profesor za kondicijsko pripravo in kinesiolog Rok Razdevšek. Dvakrat tedensko so trenirali v telovadnici Mladinskega doma in v fitnes prostorih Slovenske športne zveze v športnem parku v Celovcu.

PROF. STEFAN HRIBAR

Dir. HR Mag. Hans Pogelschek
Geographie (Wirtschaftsgeographie) •
Geografija (gospodarska geografija)
Wirtschaftsinformatik •
Gospodarska informatika

Krista Sadjak-Resztej
Sekretärin • Tajnica

Dr. Saša Schlapper
Schulärztin •
Šolska zdravnica

Mag. Dunja Germ,
Jugendcoaching

MMag. Christina Zankl
Schulpsychologin •
Šolska psihologinja

Marjan Inzko
Schulwart • Hišnik

Marko Krznar
Schulwart • Hišnik

**Schulgemeinschaftsausschuss im
Schuljahr 2022/2023**
**Odbor šolske skupnosti
v šolskem letu 2022/2023**

Vorsitzender • Predsednik
Dir. HR Mag. Hans Pogelschek

Lehrervertreter •
Zastopniki profesorjev
Prof. MMag. Dr. Andrea Urban
Prof. Mag. (Fh) Matthäus Seher
Prof. Mag. Branko Kolter

Elternvertreter • Zastopniki staršev
Mag. Gašpar Ogris-Martič
Mag. Vladimir Smrtnik
Mag. Maria Dovjak

Schülervertreter • Zastopniki dijakov
Urh Šušnik
Maj Zgonc
Haris Kabiljagić

Prof. Mag. Tanja Čertov
karenziert • porodniški dopust

Prof. MMag. Tatjana Demšar
Jahrgangsvorständin • Razredničarka 5A
Italienisch • Italijanščina
Slowenisch • Slovenščina
Business Behaviour in italienischer Sprache •
Business Behaviour v italijanščini
Persönlichkeitsbildung und soziale Kompetenz •
Oblikovanje osebnosti in socialna kompetenca

Prof. Mag. Larissa Dumpelnik, BA
Jahrgangsvorständin • Razredničarka 1A
Englisch einschließlich Wirtschaftssprache •
Angleščina in strokovni jezik
Slowenisch • Slovenščina

Prof. Mag. Manuela Durdević
Bewegung und Sport • Gibanje in šport

Prof. Mag. Doris Fazlić
Englisch einschließlich Wirtschaftssprache •
Angleščina in strokovni jezik

**OStR Prof. Mag. Dr. Tatjana Feinig
Jahrgangsvorständin • Razredničarka 5B**

Englisch einschließlich Wirtschaftssprache •
Angleščina in strokovni jezik
Business Behaviour in englischer Sprache •
Business Behaviour v angleščini
Slowenisch • Slovenščina

Prof. Mag. Christina Gasser-Sablatnik

Deutsch • Nemščina

Prof. Mag. Dr. Pamela Glušič

Deutsch • Nemščina
Slowenisch • Slovenščina

Prof. Mag. Stefan Hribar

Bewegung und Sport • Gibanje in šport
Management für Sport und Kultur • Menedžment za šport in kulturo

Prof. MMag. Christina Igerc, MSc

karenziert • porodniški dopust

Prof. MMag. Reinhold Jannach

Naturwissenschaften • Naravoslovje

Prof. Manuel Jug, BEd Mathematik und angewandte Mathematik •
Matematika in uporabna matematika
Deutsch • Nemščina**Prof. Mag. Herbert Katz**Informations- und Kommunikationstechnologie - E-Business •
Informacijska in komunikacijska tehnologija - e-business
Vertiefungsmodul – Multimedia und Webdesign •
Poglobitveni modul – Multimedia in oblikovanje spletnih strani
Mathematik und angewandte Mathematik •
Matematika in uporabna matematika
Softwareentwicklung • Razvoj programske opreme**Prof. Mag. Dominik Kert****Administrator**Unternehmensrechnung und Controlling • Računovodstvo in controlling
Business Training, Projektmanagement, Übungsfirma und Case Studies •
Gospodarski trening, projektni menedžment, učna firma in case studies
SAP**Prof. Mag. Irina Kert**

Naturwissenschaften • Naravoslovje

Prof. Mag. Vanja Kocet
Naturwissenschaften • Naravoslovje

Prof. Mag. Branko Kolter
Jahrgangsvorstand • Razrednik 3A
Mathematik und angewandte Mathematik •
Matematika in uporabna matematika
Wirtschaftsinformatik • Gospodarska informatika
Softwareentwicklung • Razvoj programske opreme

Prof. Teodora Kovačević
Bosnisch, Kroatisch, Serbisch • Bosanski, hrvaški, srbski jezik

Prof. Mag. Nina Köllisch, BA
karenziert • porodniški dopust

Prof. Mag. Almira Lang
Betriebswirtschaft • Gospodarsko poslovanje
Ethik • Etika

Prof. MMag. Anna Ogris, BEd BA
Jahrgangsvorständin • Razredničarka 3B

Betriebswirtschaft • Gospodarsko poslovanje
Geschichte und Politische Bildung • Zgodovina in politična izobrazba
Officemanagement und angewandte Informatik •
Pisarniško poslovanje in uporabna informatika

Prof. Mag. Olivia Ložar-Olbort

Russisch • Ruščina

Prof. Mag. Jana-Maria Opetnik
Jahrgangsvorständin • Razredničarka 4B

Betriebswirtschaft • Gospodarsko poslovanje, Unternehmensrechnung und Controlling • Računovodstvo in controlling, Wirtschaftsinformatik •
Gospodarska informatika, SAP, Business Training, Projektmanagement,
Übungsfirma und Case Studie • Gospodarski trening, projektni menedžment,
učna firma in case studies

Prof. Mag. Daniela Pečnik
Gesunde Ernährung • Zdrava prehrana

OStR Prof. Mag. Ingrid Rasinger
Sabbatical • Sobotno leto

Prof. Mag. Rok Razdevšek

Bewegung und Sport • Gibanje in šport

Prof. Mag. Vanessa Riedl, BA

karenziert • porodniški dopust

Prof. Mag. Dr. Laura Rinaldi

Individuelle Lernbegleiterin • Individualno spremstvo pri učenju

Italienisch • Italijanščina

Business Behaviour in italienischer Sprache • Business Behaviour v

italijanščini

Prof. Mag. Hanzej Rosenzopf

Religion • Verouk

Prof. Mag. Miriam Salbrechter, BA MA

Englisch einschließlich Wirtschaftssprache • Angleščina in strokovni jezik

Geschichte und Politische Bildung in englischer Sprache • Zgodovina in

politična izobrazba v angleščini

Geschichte und Politische Bildung • Zgodovina in politična izobrazba

Business Behaviour in englischer Sprache • Business Behaviour v

angleščini

Prof. Mag. (FH) Mathäus Seher**Jahrgangsvorstand • Razrednik 4A****Individueller Lernbegleiter • Individualno spremstvo pri učenju**

Betriebswirtschaft • Gospodarsko poslovanje, Unternehmensrechnung und Controlling • Računovodstvo in controlling, Business Training, Projektmanagement, Übungsfirma und Case Studies • Gospodarski trening, projektni menedžment, učna firma in case studies
Junior Company, SAP, Business Behaviour • Business Behaviour

Prof. Mag. Alexander Smolej, MSc**Jahrgangsvorstand • Razrednik 1B**

Unternehmensrechnung und Controlling • Računovodstvo in controlling
Business Training, Projektmanagement, Übungsfirma und Case Studies •
Gospodarski trening, projektni menedžment, učna firma in case studies
Management für Umwelt und Energiewirtschaft • Menedžment za okolje in energetiko, Business Behaviour • Business Behaviour, Persönlichkeitsbildung und soziale Kompetenz • Oblikovanje osebnosti in socialna kompetenca

Prof. Mag. Nina Šere**Jahrgangsvorständin • Razredničarka 2B**

Mathematik und angewandte Mathematik •

Matematika in uporabna matematika

Officemanagement und angewandte Informatik • Pisarniško poslovanje in uporabna informatika

Prof. Mag. Matej Trampusch-Novak

Italienisch • Italijanščina

Prof. Mag. Christian Urak

Religion • Verouk

Naturwissenschaften • Naravoslovje

Prof. MMag. Dr. Andrea Urban
Jahrgangsvorständin • Razredničarka 2A
Deutsch • Nemščina
Italienisch • Italijanščina

Prof. Amadeo Valar, BSc
Wirtschaftsinformatik • Gospodarska informatika
Netzwerktechnik • Omrežna tehnika
Informations- und Kommunikationstechnologie - E-Business •
Informacijska in komunikacijska tehnologija - e-business
Seminar Webdesign

Prof. Mag. Snežana Višnjić
Kreatives Gestalten • Kreativno oblikovanje

Prof. Mag. Tanja Voggenberger
Sabbatical • Sobotno leto

Prof. Dr. Mirjam Zwitter-Šlemic
Individuelle Lernbegleiterin • Individualno spremstvo pri učenju
Bildungsberaterin • Svetovalka za izobrazbo
Recht • Pravo
Volkswirtschaft • Ekonomija
Internationale Wirtschafts- und Kulturräume •
Mednarodni gospodarski in kulturni prostori

Sprachassistenz • Jezikovna asistenca

Ivona Andres

Slowenisch-Sprachassistentin • Asistentka za slovenščino

Teja Kinney

Englisch-Sprachassistentin • Asistentka za angleščino

IVONA ANDRES

Asistentka za slovenščino • Slowenisch-Sprachassistentin

Nepozabno šolsko leto

Meseci v tem šolskem letu so minili skoraj prehitro, zdi se mi, kot da bi bilo včeraj, ko sem prestopila prag Dvojezične zvezne trgovske akademije. Oktobra sem bila polna želje po odkrivanju, delu, učenju in polna pričakovanj, ki pa niso ostala prazna. Delo mi je predstavljalo veliko izzivov, vendar me je vsaka takšna izkušnja obogatila. Vsak dan je prinesel nekaj novega, zato je bilo delo asistentke izjemno zanimivo, poleg tega pa mi je dalo tudi ogromno novega konstruktivnega znanja. Aktivno sem sodelovala pri pouku in bila vključena v več različnih letnikov, kar mi je omogočalo, da sem se na vsakem korakulahko strokovno in pedagoško izpopolnjevala in gradila na medsebojnih odnosih. Profesorice slovenistike so mi nudile dober vpogled v sam potek pouka, v različne metode poučevanja in po-kazale, kaj pomeni biti profesor, ki je kos nepredvidljivim izzivom, nalogam in potrebam dijakov. Zato bi se na tem mestu rada zahvalila vsem profesoricam, s katerimi sem imela priložnost sodelovati, in sicer mentorici Tatjani Feinig, ki me je s svojo stro-

kovnostjo potrpežljivo spremljala in vodila, Tatjani Demšar, Larissi Dumpelnik in Pameli Glušič. Hvala, ker ste mi omogočile, da sem iz letošnjega šolskega leta (pri)dobila kar največ. Hvaležna sem za vse lepe besede, za razdajanje, potrpljenje, za vaš čas in pomič. Seveda pa se zahvaljujem tudi dijakom, ki so me tako lepo sprejeli in s svojo preprostostjo toliko doprinesli k našim skupnim uram.

TEJA KINNEY

Asistentka za angleščino • English assistant

When I applied to teach English in Austria, I had expected to be working at a German-language school. So imagine my surprise when I received an email telling me I had been placed at the Dvojezična Zvezna Trgovska Akademija! (For context: Moja mama je iz Slovenije, in čeprav sem odrasla in do zdaj živila v Ameriki, sem z njo govorila vedno samo po slovensko in na splošno odrasla v dvojezični hiši in družini.)

I came to school the first day to meet everyone not knowing what language to expect to speak in with my colleagues - English? German? Slovene? A combination of the three, as it turns out. Professor Dumpelnik took me into the conference room, introduced me as the English assistant, and then announced that I spoke Slovene too. At that announcement, most of the room visibly relaxed, someone clapped, and someone else said loudly: Gott sei dank da nam ne bo treba po angleško govorit! The same, however, cannot be said for my students: In several classes I started the year pretending that I only knew English, the better to motivate the students to speak. It worked for a while...but they're bright enough and observant enough that eventually they all caught me out. Watching them figure that out was almost as fun as chatting with them about the various topics they brought to me, like how to figure out whether a dollar bill is counterfeit, the extent to which the show the Simpsons is representative of American life, and what the

best American snacks are - all in English, of course! Linguistic intrigue aside, I immensely enjoyed my time at the HAK-TAK. Both the teachers I worked with as well as the students made it enjoyable and rewarding. I found the students lively and curious, and working with them was a learning experience for me as well as them. For example, I learned the Slovene words ‚dijak‘ and ‚šolska naloga‘, which is mysteriously a test rather than just a naloga done in the šola. These are not things one learns as a heritage speaker, but I am glad to know them now. I would also be remiss not to mention the German word ‚nutzen‘ conjugated with Slovene endings. That one was a revelation.

Most of all, I would like to thank everyone who helped me in some way. My greatest thanks go to the teachers, especially those I worked with, Professors Dumpelnik, Feinig, and Salbrechter. And of course, to all the students as well: I hope you enjoyed our time together this year, and if nothing else, I hope you discovered that speaking English with a native speaker is not as spooky as it might seem. I am grateful to everyone for their kindness and their enthusiasm, and I am looking forward to returning next October for another year at the HAK-TAK!

Jahrgangsvorständin • Razredničarka
prof. mag. Larissa DUMPELNIK, BA

Abramović Julijana
Dolžan Luka
Fartek Toni
Frajdel Jan
Gajić Nikola Andrej
Glavan Kristijan
Hartl Manuel
Hemler Kristijan
Hribernig Gina
Jabornig Jaron
Janković Luna Li
Jug Anja
Knabl Cora
Krušec Urbanc Urh Ruben
Leitgeb Kaija
Malinić Mihajlo
Murić Edis
Pazlar Tina
Rabitsch David

Reichmann Anna-Maria
Režen David
Sienčnik Sara
Šmalc Nika*
Smolnikar Tom
Smrtnik Lara
Starman Marialuisa
Triplat Klara*
Waldhauser Miriam
Zec Tjaš
Zlatanovski Dominik
Zupan Tevž

1 A
* ausgetreten / izstopil/a

Jahrgangsvorstand • Razrednik
prof. mag. Alexander SMOLEJ, MSc

Abazi Kaltrina
 Čoralic Džejlana
 Elkasović Dalija
 Erzetič Jon*
 Furlan Ožbej
 Gašperlin Jaka
 Kajtezović Merisa
 Krevzelj Julija
 Kumprej Manja
 Kurachova Anastasija
 Mamić Amadeja
 Mesec Maja
 Mijović Timotej
 Mujkić Alina*
 Novak Anej
 Otovič David
 Perko Tobias*
 Petrovčić Štempelj Tim
 Popič Pantner Timotej

Rusak Anton
 Salkić Amil
 Salkić Amin
 Sedić Ilhana
 Sedić Inehan
 Starman Gašper
 Velić Benjamin
 Zupan Juš
 Zupan Maks

1B

* ausgetreten / izstopil/a

Jahrgangsvorständin • Razredničarka
prof. mmag. dr. Andrea URBAN

Bešić Kaja
Galijašević Alić Alan
Haberler Vanessa
Hrvačić Aisa
Husić Armin
Jašarević Fadila*
Kert Rebeka
Klarič Andrej
Kresitschnig Katarina Kristina
Križman Max
Lah Luka
Lodron Carina
Micheuz Victorija Anna Sophia
Rapuc Tjaša
Smajlović Berina
Sturm Jakob
Supovec Aljaž*
Topčagić Hanna

2A

* ausgetreten / izstropil/a

Jahrgangsvorständin • Razredničarka
prof. mag. Nina ŠERE

Adlešič Zala
Begić Benyta
Bilbiloska Emilija
Čaušević Nejla
Čepelnik Lana
Duvnjak Pia
Feltrin Kosec Lina
Flere Kodrca Ajda
Furlan Matija
Globočnik Lea
Goličič Jan
Hadžić Alen
Ivančić Sara
Juršič Jure
Kisovec Luka*
Kojzek Erik
Mišvelj Nika
Mišvelj Tim
Oblak Lana Mija

Ražen Ana
Šinkovec Tomi
Šlibar Klara
Stević Nik
Vidov Neja
Zakrajšek Luka
Zgonc Maj

2B

* ausgetreten / izstopil/a

Jahrgangsvorstand • Razrednik
prof. mag. Branko KOLTER

Bogataj Neja
Hribar Leja
Jurša Taj
Juvan Enej
Karničar Julija
Karun Maj
Kodrič Anej
Mulahasanović Almina
Omerdić Amra
Radman Mark
Savić Kristina
Smolej Vid
Špehar Matevž
Strgar Maher Lar
Zorč Tim
Žvan Robert

3A

Jahrgangsvorständin • Razredničarka
prof. mmag. Anna OGRIS, BEd BA

Časl Nika
 Božić Emanuel
 Djukić Luka
 Fojkar Jakob
 Friš Žan
 Geister Jakob
 Gigović Ognjen
 Homan Luka*
 Koželj Gal
 Kumprej Ines
 Kuvek Iva
 Lah Jon
 Maličbegović Azra
 Meglič Neža
 Mehulić Amar
 Perko Iris
 Pirc Marko
 Pivač Aleksander*
 Pregelj Tadej

Rašič Kevin
 Smolnikar Tit
 Žrt Sara

3B

* ausgetreten / izstopil/a

Jahrgangsvorstand • Razrednik
prof. mag. (FH) Mathäus SEHER

Čižmek Varja
Dovžan Kukić Nejc
Jeršin Mark
Kabiljagić Haris
Kovač Erik
Makić Ajdin
Matović Tanja
Moreu Dora
Muharemović Azra
Mulalić Lejla
Pejić Manuela
Polak Manca
Purić Denis
Šiftar Anže
Šlibar Urška
Smole Danaja
Stern Milena
Stevič Leon
Sušnik Urh

Šutić Stefan
Tabaković Aysel
Ulaga Luka
Vidmar Nejc
Vintar Korina
Vogl Anna-Lena
Wedenig Eva Maria

4A

Jahrgangsvorständin • Razredničarka
prof. mag. Jana-Maria OPETNIK

Brun Maj*
Bulović Filip
Drusnitzer Timo
Hölbling Miriam
Karner Eva Maria
Kavelar Lea
Martić Marko
Miklič Zala
Milaković Sara
Mujkić Elena
Odobašić Rijad
Ogris-Martić Jan
Pichler Ines
Pirker Lena
Polak Maj
Ržen Diana
Sandrieser Noah
SheremetSKI Dimitar Grigorov
Vesel Matic

Vučković Jelena
Žerjav Marisa

4B

* ausgetreten / izstopil/a

Jahrgangsvorständin • Razredničarka
prof. mmag. Tatjana DEMŠAR

Blekić Tarik
Dena Veljko
Donlić Elmin
Hočević Nina
Hozjan Nina
Hozjan Gašper
Jusufagić Ira
Keršić Maša
Mujić Nedim
Oman Alan
Šarić Nedim
Smajlović Saldin
Sušec Danaja
Wicher Jennifer

5A

Jahrgangsvorständin • Razredničarka
prof. mag. dr. Tatjana FEINIG

Adam Nejc
Dušak Janez
Gomboc Luka
Harter Sergej
Herman Maruša
Kontrec Alen
Krušić Olga
Leitgeb Jano
Lobnig Helena
Lutnik Niko
Mikl Simeon
Peruš Tia
Rožen Vita
Šavs Žiga
Seehase Erik

5B

Maturantinnen und Maturanten bei den zentralen schriftlichen Klausurarbeiten • Maturantke in maturanti koncentrirano opravljajo centralne pisne klavzure

Präsentation der Diplomarbeiten • Prezentacije diplomskih nalog

Vom 12. bis zum 17. Mai präsentierte die Maturant*innen der 5A und 5B in insgesamt 12 Gruppen erfolgreich ihre verfassten Diplomarbeiten.

5A

Influencer-Marketing

DANAJA SUŠEC, MAŠA KERŠIČ

MENTOR: PROF. DOMINIK KERT

Med 12. in 17. majem so maturantke in maturanti 5A in 5B razreda v skupno 12 skupinah uspešno predstavili svoje diplomske naloge.

Die Qualität der Ausbildung an berufsbildenden Schulen in Österreich und Slowenien • Kvaliteta izobraževanja na poklicno izobraževalnih šolah v Avstriji in Sloveniji

IRA JUSUFAGIĆ, NINA HOZJAN

MENTOR: PROF. DOMINIK KERT

Startup Unternehmen: Ein Vergleich zwischen Österreich und Slowenien anhand von drei Startups • Start-up podjetja: primerjava med Avstrijo in Slovenijo na primeru treh start-upov

NEDIM ŠARIĆ, ELMIN DONLIĆ, NEDIM MUJIĆ

MENTOR: PROF. DOMINIK KERT

Athlete sponsorships

VEJKO DENA, SALDIN SMAJLOVIĆ

MENTOR: PROF. STEFAN HRIBAR

Data protection and storage of data

TARIK BLEKIĆ, ALAN OMAN
MENTOR: PROF. AMADEO VALAR

Digitalization and Industry 4.0 in medium-sized companies and their effects on the value chain

NINA HOČEVAR, JENNIFER WICHER
MENTOR: PROF. MATHÄUS SEHER

5B

Die Auswirkung nachhaltiger Energien auf Wirtschaft und Umwelt • Vpliv trajnostenih virov energije na gospodarstvo in okolje

VITA ROŽEN, MARUŠA HERMAN, TIA PERUŠ
MENTOR: PROF. ALEXANDER SMOLEJ

Energetische Optimierung eines Einfamilienhauses • Energetska optimizacija enodružinske hiše

OLGA-MARIA KRUŠIC, SIMEON MIKL
MENTOREN: PROF. DOMINIK KERT,
PROF. CHRISTOPH GUNTSCHNIG

Lithium – Der Rohstoff der Zukunft • Litij – surovina prihodnosti

ALEN KONTREC, NIKO LUTNIK, JANO LEITGEB

MENTOREN: PROF. DOMINIK KERT,

PROF. CHRISTOPH GUNTSCHNIG

Verkehrsplanung als Herausforderung unter dem Aspekt der Nachhaltigkeit am Beispiel Ljubljana • Načrtovanje prometa kot izziv z vidika trajnosti ob primeru Ljubljane

LUKA GOMBOC, ŽIGA ŠAVS, JANEZ DUŠAK

MENTOR: PROF. MATHÄUS SEHER

Tourismus und seine Auswirkungen auf die Umwelt • Turizem in njegov vpliv na okolje

HELENA LOBNIG, ERIK SEEHASE

MENTORIN: PROF. JANA-MARIA OPETNIK

Kryptowährungen und deren Einfluss auf die Bevölkerung • Kriptovalute ter njihov vpliv na prebivalstvo

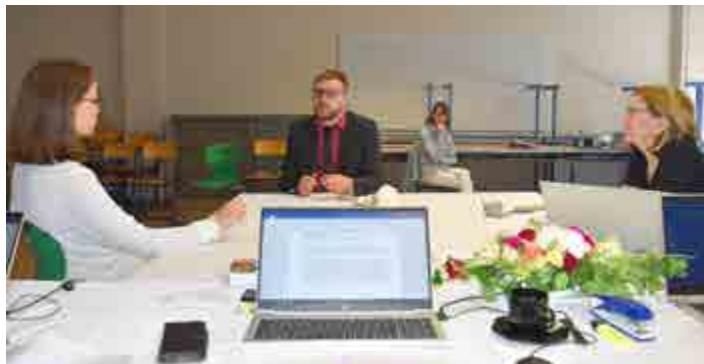
NEJC ADAM, SERGEJ HARTER

MENTORIN: PROF. JANA-MARIA OPETNIK

Maturantinnen und Maturanten bei den mündlichen Prüfungen • Maturantke in maturanti pri ustnih izpitih

Die 29. Generation der Maturantinnen und Maturanten unserer Schule • 29. generacija maturantk in maturantov Dvojezične zvezne trgovske akademije Celovec

5A Jahrgang • letnik

Der 5A Jahrgang mit Professoren • 5A letnik s profesorji

1. vrsta z leve: prof. Miriam Salbrechter, prof. Mirjam Zwitter-Šlemic, prof. Dominik Kert, ravnatelj Hanzi Pogelschek, prof. Tatjana Feinig, prof. Larissa Dumpelnik, prof. Nina Šere • **2. vrsta z leve:** prof. Anna Ogris, Nedim Mujić, Maša Keršič, Danaja Sušec, Saldin Smajlović, Tarik Blekić, Veljko Dena • **3. vrsta z leve:** Nina Hozjan, Elmin Donlić, Ira Jusufagić, Jennifer Wicher, Nina Hočevan, Alan Oman, Nedim Šarić • **na sliki manjkata:** razredničarka prof. Tatjana Demšar, Gašper Hozjan

5B Jahrgang • letnik

Der 5B Jahrgang mit Professoren • 5B letnik s profesorji

1. vrsta z leve: prof. Miriam Salbrechter, prof. Mirjam Zwitter-Šlemic, prof. Andrea Urban, ravnatelj Hanzi Pogelschek, razredničarka prof. Tatjana Feinig, prof. Jana-Maria Opetnik, prof. Alexander Smolej •

2. vrsta z leve: Janez Dušak, Simeon Mikl, Erik Seehase, Jano Leitgeb, Alen Kontrec, Niko Lutnik, Nejc Adam •

3. vrsta z leve: Sergej Harter, Olga-Maria Krušic, Helena Lobnig, Tia Peruš, Maruša Herman, Vita Rožen, Žiga Šavs • **na sliki manjka:** Luka Gomboc

Maturant*innen • Maturantke in maturanti 2023

EINLADUNG

Freitag, 16. Juni 2023

um 19:00
feierliche Übergabe
der Reife- und Diplomprüfungs-
zeugnisse an die Maturantinnen
und Maturanten der Zweisprachigen
Bundeshandelsakademie

Ort: Hermagoras (Tischler-Saal)
10.-Oktober-Straße 25
9020 Klagenfurt

Musikalische Umrahmung
Schülerinnen und Schüler der Zweisprachigen
Bundeshandelsakademie

Nach der Veranstaltung laden
der Hermagoras Verein Klagenfurt,
der Slowenischen Wirtschaftsverband,
Zadruga Market
und der
Elternverein der Zweisprachigen HAK
zum Buffet.

Wir freuen uns auf eine gemeinsame Feier.

Zweisprachige Bundeshandelsakademie
Elternverein der Zweisprachigen HAK
Hermagoras Verein
Slowenischer Wirtschaftsverband
Zadruga Market

Anmeldungen erbeten an das Sekretariat bis zum 12.06.2023
0463 / 38 24 00 E-MAIL: office@hak-tak.at

um 18:00
Dankgottesdienst im Pastoralzentrum
Viktringer Ring 19

VABILO

petek, 16. junija 2023

ob 19:00
Slavnostna podelitev spričeval
o zrelostnem in
diplomskem izpitu
maturantkam in maturantom
Dvojezične zvezne trgovske akademije

Kraj: Mohorjeva (Tischlerjeva dvorana)
10.-Oktober-Straße 25
9020 Celovec

Glasbeni okvir
Dijakinje in dijaki
Dvojezične zvezne trgovske akademije

Po prireditvi vabijo na bife
Mohorjeva družba Celovec,
Slovenska gospodarska zveza,
Zadruga Market
in Združenje staršev Dvojezične TAK.

Veselimo se skupnega praznovanja.

Dvojezična zvezna trgovska akademija
Združenje staršev Dvojezične TAK
Mohorjeva družba v Celovcu
Slovenska gospodarska zveza
Zadruga Market

Prosimo za prijave v tajništvu do 12. 6. 2023
0463 / 38 24 00 E-MAIL: office@hak-tak.at

ob 18:00
Zahvalna sv. maša v Pastoralnem centru
Viktringer Ring 19

FRANZ KELIH

Direktor der Hermagoras • Direktor Mohorjeve

Dober večer, dragi prijatelji in spoštovani gostje!

Dovolite, da vas vse prisrčno pozdravim v imenu najstarejše izobraževalne ustanove Mohorjeve družbe, kakor tudi v imenu ostalih pokroviteljev in sponzorjev: Dvojezične zvezne trgovske akademije, Združenja staršev na DTAK, Slovenske gospodarske zveze in Zadruge Market na današnji maturitetni proslavi in slavnostni podelitvi spričeval o zrelostnem in diplomskem izpitu.

Danes velja prvi pozdrav spoštovane absolventke in absolventi vam, ki ste prav ta teden zaključili vašo izobrazbo in opravili maturo.

Seveda z vami danes praznujejo tudi vaši starši in sorodniki. Tudi vam velja moj iskren pozdrav in dobrodošli v naši hiši.

Slavnostne podelitve spričeval se je odzvala tudi vrsta častnih gostov, katere bi tudi rad imensko pozdravil:

V zastopstvu izobraževalne direkcije Koroške pozdravljam - In Vertretung der Bildungsdirektion Kärnten, begrüße ich recht herzlich die Abteilungsleiterin der Abteilung 3, Minderheitenschulwesen, Frau Landesschulinspektorin Sabine Sandrieser.

Pozdravljam predsednika Slovenske gospodarske zveze (SGZ) gospoda kom. svet. Benjamina Wako-uniga z gospo.

Recht herzlich willkommen unter uns auch der Geschäftsführer der Zadruga Market Herr Mag. Bernhard Reiter.

Pozdravljam med nami predsednika Združenja staršev na DTAK gospoda mag. Ogris-Martiča, poslovodjo in vodjo Mladinskega doma gospo Gerlinde Nadrag-Blajs ter zastopnico Slomškovega doma Mohorjeve hiše v Celovcu, gospo mag. Marijo Dovjak.

Prav poseben pozdrav velja seveda ravnatelju DTAK gospodu dv. sv. mag. Hanziju Pogelschek, kateremu se zahvaljujem tudi za dobro sodelovanje. Dobrodošlico izrekam tudi navzočim profesoricam in profesorjem.

Drage absolventke, dragi absolventi!

Dospeli ste do pomembnega cilja v svojem življennju, zdaj je čas počitka in praznovanja. Z velikimi pričakovanji se boste podali na novo življenjsko pot, nekateri v poklicno življenje, drugi na študij. Ob teh pomembnih odločitvah vam želim mnogo sreče, veliko pameti in poguma, da bi samozavestno stopali v svet, z vero v napredek in boljši jutri.

Želim vam, da bi pogumno in samozavestno stopali v svet in ga spoznavali po svoji podobi, da ne bi pozabili na svoje korenine in se po končanem študiju radi vračali nazaj na Koroško.

Želim vam prijetno praznovanje.

MAG. HANS POGELSCHEK
Direktor • Ravnatelj

Cenjeni častni gostje, spoštovani starši, sorodniki in prijatelji letošnjih maturantk in maturantov, drage kolegice in kolegi, še posebej pa pozdravljam vas maturantke in maturante 29. generacije Dvojezične zvezne trgovske akademije!

V imenu profesorskega zbora ter v svojem osebnem imenu Vam iskreno čestitam k uspešno opravljeni maturi!

Vi ste generacija mladih, ki je tri od pet let izobraževanja na naši šoli morala premostiti vse s širijo koronavirusa povezane omejitve – pouk v neobičajni obliki na daljavo, odpoved šolskih prireditev – pa ste po treh letih spet generacija šole, ki je priredila nam vsem nepozaben maturantski ples in opravila spet vse predpisane dele centralne mature.

Misli, ki so mi važni ob vašem zaključku izobraževanja na naši šoli:

- Znani premier Velike Britanije, Winston Churchill je dejal: „Uspeh ni končni cilj, neuspeh ni usodna možnost. Vedno je pogum iti naprej. Pogum je najpomembnejša človeška lastnost, saj je podlaga za vse druge vrline“

- Maturitetno spričevalo vam daje možnost tako študija na univerzah, strokovnih visokih šolah in akademijah kot tudi neposreden vstop v poklicno življenje ali celo pot v samostojnost. Imate torej zelo dobro osnovo, na kateri lahko gradite vašo nadaljnjo življenjsko pot in je ta nov začetek za vsakogar od vas neizogiven. Pogumno in vztrajno korakajte v novo življenjsko obdobje – in vaši naslednji koraki naj bodo uspešni - uživajte ta trenutek zaključka ter se motivirani in polno mladostne energije podajte na nadaljnjo pot!

- Mi smo verjetno zadnja generacija, ki lahko prepreči pot v klimatsko katastrofo: Investirajmo naše znanje in naše energije v zaščito narave, v regenerativne energetske vire, v prilagoditev osebnih potrebščin in za mirno sožitje v skupni Evropi – bodimo vsak od nas zgled za soljudi in skupno trudimo se, da zmanjšamo naš prevelik ekološki odtis! Še posebej absolventi težišč »menedžmenta za okoljevarstvo in energetiko« ter »okoljske tehnike« naj ste posebej senzibilizirani za okoljevarstveno zaščito!

Geschätzte Fest- und Ehrengäste, liebe Maturantinnen und Maturanten,

mit jugendlichem Elan und Optimismus habt ihr die mit Pandemie und anhaltendem Krieg in Europa verbundenen Belastungen und Herausforderungen gemeistert und die Ausbildung mit der Matura erfolgreich abgeschlossen. Genauso erfolgreich, davon bin ich überzeugt, werdet ihr auch euren weiteren beruflichen und privaten Lebensweg bestreiten.

Der Unternehmer Henry Ford sagte: »Weil Denken die schwerste Arbeit ist, die es gibt, beschäftigen sich auch nur wenige damit. Jeder, der aufhört zu lernen, ist alt, mag er zwanzig oder achtzig Jahre zählen. Jeder, der weiterlernt, ist jung, mag er zwanzig oder achtzig Jahre zählen.«

Gerade im Zeitalter der explosionsartigen Verbreitung von AI und der Gefahr oder auch Verlockung, das Denken selbstlernenden Algorithmen vollständig zu überantworten, ist **höhere Bildung und damit verbundene kritische Beurteilung der Entwicklung existentiell für Demokratie, Menschenrechte und Frieden** auf unserer Welt.

Wir haben brennende Fragen unserer Zeit zu lösen – Fragen von Gleichheit und Gleichberechtigung, Frieden und Zusammenhalt in Europa, insbesondere gilt es auch, rasche und effiziente Maßnahmen gegen die drohende Klimakrise umzusetzen, da aufgrund nichtlinearer Prozesse und eines beschleunigten Klimawandels disruptive, langfristige und unumkehrbare globale Auswirkungen drohen und teilweise bereits sichtbar sind (*siehe sinkender Grundwasserpegel, Waldbrände in Kanada u.v.m.*)

Cenjeni maturantje, čestitam vam ob uspešno opravljeni maturi in vas v imenu šolskega tima Dvojezične zvezne trgovske akademije vabim, da ostanemo povezani in da se kot devetindvajseta generacija naših več kot 800 absolventov in absolventov tudi aktivno vključite v društvo absolventov »Alumni HAK-TAK«.

MAG. BERNHARD REITER,
EMBA, LL.M., MLE
Geschäftsführer •
Poslovodja Zadruga Market

**Spoštovalni častni gostje, dragi diplomanti!
Čestitke za uspešno opravljeno maturo.**

Meine Erfahrung, moja izkušnja, my experience:

Menim, da ste se z izbiro večjezične akademije HAK-TAK pravilno in sodobno odločili.

Speaking multiple languages is a key competence in our diverse world and gives your personal profile an important advantage over those of your competitors on the job market.

Und darüber hinaus: jemandem in seiner Muttersprache zu begegnen, ist aber auch ein gelebtes Zeichen von Wertschätzung anderer Kulturen und Länder und gerade das ist in Zeiten eines zunehmenden Populismus besonders wichtig.

Torej: Zavedajte se teh prednosti, izkoristite jih in imejte veliko uspeha v življenju!

Viel Erfolg für Euren weiteren Lebensweg und lep večer!

LSIN SABINE SANDRIESER, BEd MA

Abteilungsleiterin / Abteilung 3 – Minderheitenschulwesen des Pädagogischen Dienstes der Bildungsdirektion für Kärnten • Vodja oddelka / pedagoški oddelek 3 za manjšinsko šolstvo pri Izobraževalni direkciji za Koroško

Spoštovani častni gostje! Sehr geehrte Ehrengäste!

**Cenjeni gospod ravnatelj, cenjeni profesorji in profesorice! Geschätzter Herr Direktor, geschätzte Professorinnen und Professoren!
Dragi starši in predvsem dragi maturanti in maturantke! Liebe Eltern und ganz besonders liebe Maturantinnen und Maturanten!**

Ich freue mich sehr, heute hier zu sein, und bedanke mich für die Einladung, zu diesem besonderen Anlass hier sprechen zu dürfen.

Liebe Maturantinnen und Maturanten, drage maturantke, dragi maturanti,

vor drei Jahren wurde die ganze Welt von Corona durchgeschüttelt, Lebens- und Arbeitsbedingungen haben sich von heute auf morgen geändert und auch für Sie, liebe Maturantinnen und Maturanten, hat der Schulalltag plötzlich einen neuen Lauf genommen – vom strukturierten, durchorganisierten Unterricht im Klassenverband hin zum ortsungebundenen, virtuellen Unterricht. Selbstorganisiertes Lernen und digitale Kompetenzen waren gefragter denn je. Eine Zeit, die einerseits sehr herausfordernd, für manche sehr belastend war. Andererseits auch eine Zeit, in der Sie die Möglichkeit bekommen haben, Fähigkeiten zu entdecken und zu entwickeln, die Ihnen unter normalen Umständen vielleicht unbemerkt geblieben wären.

Vor einem Jahr ist wieder Normalität in die Schule zurückgekehrt und sie konnten sich gemeinsam mit ihren Mitschüler*innen, mit manchen von ihnen sind Sie auch freundschaftlich verbunden, auf die Matura vorbereiten. Jetzt haben Sie es geschafft. In wenigen Minuten werden Sie Ihr Diplom- und Reifeprüfungszeugnis in Händen halten. Mit der Ablegung der Diplom- und Reifeprüfung haben Sie bewiesen, dass Sie in der Lage sind, Belastungen auf sich zu nehmen und durchzuhalten, sie haben mit der Matura gezeigt, dass Sie bereit sind, die nächsten Schritte zu gehen.

Die Wahl des richtigen Studiums oder Berufs gestaltet sich nicht immer ganz einfach. Vielleicht wissen Sie heute schon ganz genau, was Sie im Anschluss an die Matura als Nächstes in Angriff nehmen wollen. Vielleicht aber auch nicht.

Wenn ich Ihnen einen Tipp geben darf: Wählen Sie das Studium nicht nach der ökonomischen Nützlichkeit. Begeisterung und Leidenschaft sind die Grundlagen für ein erfolgreiches Wirken und Werken – egal in welchem Bereich. Entdecken Sie Ihre Stärken, Ihre Leidenschaften, Ihre Interessen.

Liebe Maturantinnen und Maturanten,

ich wünsche Ihnen immer wieder den Mut, Neues auszuprobieren, die Leidenschaft, sich tief in eine Materie einzuarbeiten, und die Neugierde, auf das Neue offen zuzugehen.

Ich wünsche Ihnen die Kraft, auch schwierige und herausfordernde Zeiten durchzustehen, und die Geduld, etwas wachsen und entstehen zu lassen.

Zelo me veseli, da smem biti nocoj z vami, in se obenem zahvaljujem za povabilo predstaviti nekaj misli ob tej slavnostni predaji zaključnih spričeval.

Drage maturantke, dragi maturanti,
pred tremi leti je svet pretresla pandemija koronavirusa, življenjski in delovni pogoji so se na hitro spremenili in tudi za vas, drage maturantke in maturanti, je dobil šolski vsakdanjik novo obliko – od strukturiranega, po urniku organiziranega pouka v razredni skupnosti tja do krajevno nevezanega, virtualnega pouka. Lastna organizacija učenja in digitalne kompetence so bile še bolj potrebne kot poprej. Čas, ki je bil po eni strani zelo zahteven, za marsikoga tudi obremenilen. Po drugi strani pa čas, v katerem ste dobili priložnost, da odkrivate in razvijate sposobnosti, ki jih v navadnih pogojih morda niti ne bi bili opazili.

Pred letom se je šolsko življenje spet normaliziralo, skupaj s sošolkami in sošolci – za mnogotere velja, da so prijateljice, prijatelji – ste se pripravljali na maturo. Zdaj vam je uspelo – v nekaj minutah boste držali v rokah diplomsko in zrelostno spričevalo. Z opravljenim diplomskim in zrelostnim izpitom

ste dokazali, da ste v stanju si naložiti bremena in zdržati, z maturo ste dokazali, da ste pripravljeni za nadaljnje poti.

Izbira pravilnega študija ali poklica ni vedno najlažja stvar. Morda danes že točno veste, česa se boste lotili po maturi. Morda pa tudi še ne.

Če mi dovolite nasvet: Ne izberite študija po ekonomski koristnosti. Navdušenost in strastnost sta temelja uspešnega dejanja in delovanja – vseeno, na katerem področju. Odkrivajte svoje močne strani, svoje strasti, svoje interese.

Drage maturantke, dragi maturanti,
želim vam vedno spet poguma, da preizkušate novo, navdušenje, da se poglobite v kako temo, in radovednost, da se odprto soočate z novim.

Želim vam tudi moči, da preprodite tudi težavne in izzivne čase, in potrpljenje, da lahko še naprej rastete in oblikujete svojo življenjsko pot.

V imenu Izobraževalne direkcije prisrčno čestitam k opravljenemu diplomskemu in zrelostnemu izpitu!

Herzliche Gratulation zur bestandenen Diplom- und Reifeprüfung!

Kom. sv. BENJAMIN WAKOUNIG
Präsident des Slowenischen Wirtschaftsverbandes Kärnten •
Predsednik Slovenske Gospodarske Zvezve v Celovcu

**Spoštovani učiteljski zbor, cenjeni gospod ravnatelj, spoštovani častni gostje in vsi navzoči, predvsem pa:
Drage maturantke, dragi maturantje!**

Prisrčno vas pozdravljam v imenu Slovenske gospodarske zveze, krovne gospodarske organizacije koroških Slovencev.

Danes smo se zbrali na posebnem dogodku, ki je pomemben mejnik v vaših življenjih - podelitev spričeval o zrelostnem izpitu. To je trenutek, ko praznujemo vaše doslejšnje delo in dosežke, ki so vas pripeljali do te točke. Iskrene čestitke vsem vam, ki ste uspešno zaključili svojo srednješolsko izobraževanje!

**Herr Direktor, geschätzte Lehrerschaft,
sehr geehrte Damen und Herren,
vor allem aber:
Liebe Maturantinnen und Maturanten!**

Zunächst darf ich Sie im Namen des Slowenischen Wirtschaftsverbandes herzlich begrüßen.

Heute ist ein besonderer Tag, an dem wir gemeinsam den erfolgreichen Abschluss Ihrer Ausbildung feiern. Es ist ein Moment der Freude, des Stolzes und der Anerkennung für all die Arbeit und das Engagement, das Sie in den letzten Jahren investiert haben.

Spričevala o zrelostnem izpitu so odsev vašega truda, discipline in vztrajnosti skozi leta učenja. Zdaj se zazremo nazaj na vse ure, ki ste jih preživeli v učilnicah, knjižnicah in študijskih skupinah. Premagali ste mnoge izzive, premagali dvome in odkrivali svoje potenciale. Danes se lahko pohvalite s svojimi dosežki.

S podporo vaših učiteljev, profesorjev, mentorjev in drugih ste rasli in se razvijali v odlične posamezni, pripravljene na izzive prihodnosti.

Für viele von Ihnen war der Weg bis hierher sicherlich nicht immer einfach. Sie haben zahlreiche Herausforderungen gemeistert, Prüfungen bestanden, Projekte abgeschlossen und sich persönlich weiterentwickelt. Diese Erfahrungen haben Sie geformt und gestärkt, und sie werden Ihnen auch in Zukunft von großem Nutzen sein. Ein solcher Erfolg ist nicht allein das Ergebnis individueller Anstrengungen. Sie haben Vertrauen und Ermutigung von vielen Seiten erfahren, von Lehrern, Eltern, Freunden, denen auch Anerkennung gebührt.

Ta današnji trenutek praznovanja pa naj se ne konča s prejemom spričevala. Danes je nov začetek. Nova vrata se odpirajo pred vami, polna priložnosti, sanj in ciljev. Ne glede na to, kakšne so vaše nadaljnje študijske ali karierne poti, si zapomnite, da je vaša zrelostna diploma samo odskočna deska za še večje dosežke in uspehe.

Liebe Absolventinnen und Absolventen, jedem Abschluss folgt ein Neuanfang. Sie stehen nun vor vielfältigen Möglichkeiten und Herausforderungen, nutzen Sie Ihre erworbenen Fähigkeiten und Ihr Wissen und gehen Sie Ihren eigenen Weg.

Nehmen Sie diesen Tag als Ansporn, weiterhin nach Exzellenz zu streben. Seien Sie mutig, ergreifen Sie Chancen und bleiben Sie neugierig auf das, was die Zukunft für Sie bereithält.

Nochmals herzlichen Glückwunsch zu Ihrem Maturazeugnis! Genießen Sie diesen Tag und feiern Sie Ihren Erfolg gemeinsam mit Ihren Lieben.

Dragi mladi!

Zavedajte se svojih talentov, svoje strasti in svoje

vneme. Bodite pogumni pri postavljanju ciljev in si prizadevajte doseči vrhunce. Poiščite priložnosti za učenje in rast, bodite odprtii za nove izkušnje.

Veseli bomo seveda, če vas bo pot prinesla na ta ali oni način tudi do Slovenske gospodarske zveze v Celovcu, bodisi, da kot projektni sodelavec/sodelavka, bodisi na drug način pri vaših prihodnjih poklicnih nalogah in projektih. Veseli bomo, če boste s svojimi idejami in delom krepili naš alpsko-jadranski prostor.

Priložnosti boste našli dovolj, če hodite skozi svet samozavestni, ponosni in delavni.

Torej, maturalntje in maturalntke, danes stojite na odrui, da prejmete svoje spričevalo. Iskrene čestitke in uživajte Vaš dan!

Hvala lepa – Vielen Dank!

MMAG. TATJANA DEMŠAR

Jahrgangsvorständin • Razredničarka 5A

Drage maturantke, dragi maturanti, dragi 5A!

Točno pred devetimi meseci in štirimi dnevi se je začelo vaše maturantsko leto. Še eno šolsko leto polno literarnih obdobij, knjižnih stavkov, matematičnih enačb in besedilnih vrst.

Nekateri dnevi pouka zanimivi, navdušujejoči in navduhujoči, drugi pa zahtevni, polni živčnosti in neskončno dolgi. Po neštetih testih, šolskih nalogah, referatih in projektih ste končno dosegli svoj cilj.

Skupaj z vašimi profesoricami in profesorji sem vas v zadnjih letih spremljala na delu vaše poti – danes pa vas spuščamo v širni svet. Sedaj je na vas, da se lotite pustolovščine imenovane *življenje*.

Ich wünsche mir für euch, dass Bildung ein wichtiger Teil eures Lebens bleibt. Verliert niemals die Freude am Lernen, neue Dinge zu entdecken und euch weiterzuentwickeln.

Bereist die Welt, erkundet andere Kulturen und lasst euch von den Farben, Klängen und Geschmäckern der Welt inspirieren.

Verlasst eure Komfortzone und habt stets den Mut, neue Wege zu gehen und euch neuen Herausforderungen zu stellen.

Predvsem pa bodite dobri do sebe. Odkrivajte, kdo ste in kam želite iti v življenju. Ohranite svojo integriteto, zavzemajte se za svoja prepričanja in vrednote ter bodite glas za pravičnost, strpnost in spoštovanje.

Liebe Maturantinnen, liebe Maturanten!

Ich gratuliere euch zur bestandenen Reifeprüfung und wünsche euch alles Gute für das Abenteuer Leben.

Drage maturantke, dragi maturanti!

Iskrene čestitke za uspešno opravljen zrelostni izpit in vse najboljše na vaši življenjski poti.

OStR PROF. MAG. DR. TATJANA FEINIG
Jahrgangsvorständin • Razredničarka 5B

Dragi maturanti in maturantke,

po petih letih vašega izobraževanja na Dvojezični zvezni trgovski akademiji, intenzivnega učenja in duhovitih diskusij o pomembnih temah, včasih navihanega, včasih resnega vzdušja, je prišel čas, da vam rečem to:
v treh letih razrednikovanja ste mi priraslji k srcu, spoznavala sem vaše značajske posebnosti, vaše vrline, pa tudi šibkosti, enako velja zagotovo za mojo osebo z vašega vidika.

Ponosna sem na vas in na to, kako dobro ste se razvili v odrasle, zrele osebe.
Preostane mi še to, da vam iskreno čestitam k opravljenemu zrelostnemu izpitu in vam želim vse dobro na vaši nadaljnji življenski poti!
Vedno pa se bom razveselila srečanja z vami!

Liebe Maturantinnen und Maturanten,

nach fünf Jahren Ausbildung an der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie,
nach manchmal intensiven Diskussionen zu aktuellen Themen,
bei oft humorvoller, lustiger Atmosphäre, aber auch bei ernsthaften Gesprächen
habe ich euch näher kennen und schätzen gelernt und mein Fazit lautet ganz klar:
Es war mir eine Freude, euch drei Jahre lang als Klassenvorständin begleitet zu haben.

Heute kann ich sagen: Ich bin stolz auf euch und darauf, dass ihr euch in erwachsene, reife Personen entwickelt habt.
Ich wünsche euch alles Gute auf eurem weiteren Lebensweg!
Über ein Wiedersehen mit euch werde ich mich immer freuen!

OLGA-MARIA KRUŠIC
Maturantin • Maturantka

Drage družine, spoštovane profesorice in profesorji, spoštovani gospod ravnatelj, predvsem pa drage maturantke in maturanti!

Uspeli smo. Prispeli smo do konca našega šolskega časa in praznujemo maturo. To je trenutek ponosa, veselja in morda tudi malo nostalzije.

Skupaj smo premagovali leta polna izzivov, izpitov in včasih tudi dvomov. Vendar nismo nikoli obupali. Naučili smo se, kako pomembno je pridno učenje - včasih do jutranjih ur - in biti potrežljivi - predvsem drug z drugim.

Na šolo smo prišli kot otroci, gremo pa kot odrasli. Saj na naši poti nismo pridobili le znanje, ampak tudi dragocene izkušnje. Spoznali smo veliko zanimivih oseb, v njih deloma našli dobre prijatelje, doživeli legendarna potovanja ter nepozabljiv maturantski ples.

Najprej bi se rada zahvalila našim staršem, ki so nas spremljali skozi šolski čas in nas vedno podpirali. Seveda so pa tudi učitelji prispevali k temu, kakršni smo danes. Zato bi se jim v imenu nas maturantov na tem mestu rada prisrčno zahvalila, ker nas niso naučili samo ene ali druge stvari, temveč so nam vedno stali ob strani. Vseeno kolikokrat smo zamujali pri pouku, kolikokrat se je na računalniku pokazal *error* ali kolikokrat test mogoče ni izpadel tako dobro, kot bi si želeli. Vedno ste obdržali živce. Posebna zahvala gre naši razredničarki profesorici Feinig, ki nas je zadnja tri leta spremljala skozi šolski vsakdan. Zato bi jo ob tej priložnosti kratko povabila na oder.

Hvala vsem za čudoviti čas, ki smo ga preživeli skupaj. Mislim, da skupnih doživetij ne bomo nikoli pozabili in da bomo še dolgo gojili ta dragocena prijateljstva. Sedaj pa je čas, da gremo vsak po svoji poti in pišemo svoje zgodbe.

Danes se pa še pustimo praznovati in upam, da bomo skupaj uživali ta lep večer. Hvala lepa!

NEDIM MUJIĆ
Maturant • Maturant

Spošтовane dame in gospodje, spoštovani gospod ravnatelj, cenjene profesorice in profesorji, dragi starši, drage maturantke in maturanti,

danes sem izjemno ponosen na svoje sošolke in sošolce iz 5A razreda, s katerimi sem delil šolske trenutke in ki so uspešno opravili maturo na Dvojezični trgovski akademiji v Celovcu. Iskreno jim čestitam iz srca.

Zahvaljujem se našim profesoricam in profesorjem, ki so nam v petih letih šolanja na naši šoli na različne načine pomagali in nas vedno podpirali.

Iz srca se zahvaljujem tudi našima razredničarkama, profesorici Tatjani Demšar in profesorici Tanji Čertov, ki sta nam vedno stali ob strani tako v prijetnih kot tudi v zahtevnejših časih. Zdaj pa bi prosil obe, da prideta na oder.

Najlepša hvala za vašo pozornost.

MOONSHOT PIRATES

MARKO Londa
Co-Founder & Chief
Change Maker

Moonshot Pirates
Global Movement of Young
Changemakers
Fuelled by Fun. Driven by
Purpose.
www.moonshotpirates.com

Inovativna ideja naših dijakov – Moonshot Pirates Dunaj

Na povabilo absolventa naše šole, Marka Londe, se je skupina naših dijakinj in dijakov udeležila *Moonshot Pirates Bootcampa* na Dunaju. Zelo razveseljivo je, da je skupina TAK z Lejo Hribar, Enejem Juvanom, Maticem Veselom ter z dijakinjo iz Madžarske, Nádo Dárdy, zmagala s svojo idejo in prejela vabilo za inovacijsko potovanje v München. Prisrčne čestitke!

Razvili so idejo za nov način pridobivanja energije iz človeških iztrebkov.

V finalu so predstavljali projekt med drugim tudi predsedniku Avstrijske gospodarske zbornice (WKO) dr. Haraldu Mahrerju in predsedniku Avstrijske zunanje trgovine, mag. Michaelu Otterju.

Žirija je bila nad projektom navdušena: »Projekt 'Make shit happen' se je lotil zelo pomembnega vprašanja z velikim vplivom v državah v razvoju. Poleg tega so mladi obravnavali tabu temo.«

Siegreiche innovative Idee – Moonshot Pirates Wien

Auf Einladung unseres Absolventen Marko Londa nahm eine Schülergruppe am Projekttreffen der *Moonshot Pirates* in Wien teil.

Das Team mit unseren Schüler*innen Leja Hribar, Enej Juvan und Matic Vesel sowie der Ungarin Náda Dárdy konnte die Jury mit ihrer Projektidee und Präsentation in Anwesenheit des Präsidenten der WKO Dr. Harald Mahrer sowie des Vorsitzenden der österreichischen Außenwirtschaft Mag. Michael Otter überzeugen. Als Siegerprämie folgt die Teilnahme an einer Zukunftsreise nach München im Herbst. Wir gratulieren herzlich!

Die Jury war vom Projekt begeistert: "Das Projekt 'Make shit happen' hat ein sehr wichtiges Thema mit riesigem Impact in Entwicklungsländern in Angriff genommen. Zusätzlich haben die Jugendlichen ein Tabu-Thema angesprochen."

Make shit happen

Na štiridnevnom *Moonshot Pirates Bootcampu*, ki se je letos odvijal na Dunaju smo se mladi "pirati" v okviru tekmovanja poslovnih idej odločili za poslovno idejo, ki naj bi pomagala družbi v boju proti odpadkom ter reševanju energetske krize. Naš projekt, imenovan "Make shit happen" bi revolucioniral pogled družbe na to, kaj v resnici odpadki so. Naša ekipa, v kateri smo bili Enej Juvan, Leja Hribar ter Matic Vesel iz HAK-TAK-a prav tako pa Náda Dárdy iz Madžarske, je razvila sistem, kjer bi človeške izločke s posebnim procesom anaerobne obdelave spremenili v bioplín metan, prav tako pa natrij ter žveplo, iz katerih bi lahko proizvajali gnojila za živilsko industrijo. Bioplín bi nato z kurjenjem spremenili v trajnostni vir energije, ki nima CO₂ emisij. Podobni sistemi so na Dunaju že v uporabi, kar dokazuje tehnično izpeljivost naše ideje. Prav tako smo ugotovili, da so pomankljivi kanalizacijski sistemi problem predvsem v državah 3. sveta, kjer je 80% vseh bolezni povzročenih zaradi pomankljive higiene. Z izgradnjo boljših kanalizacijskih sistemov bi naše odpadke spremenili v energijo ter tako izboljšali zdravstvene standarde ljudi, prav tako pa

pomagali s proizvajanjem energije na okolu prijazen način. Kot dodatna prednost sistema bi bilo proizvajanje gnojil, ki bi pomagala pri proizvodnji hrane v časih globalnega segrevanja. V štirih dneh kempa so nas različni mentorji vodili skozi proces ugotavljanja, predstavljanja ter izvajanja naše ideje. Imeli smo 1 na 1 pogovore z ljudmi kot je Niki Skeene, predavatelj iz Silicon Valleya, ki nam je predstavil osnove dobre predstavitev. Pri raziskavi so nam pomagali strokovnjaki iz svojih področij, s katerimi so organizatorji Bootcampa stopili v kontakt. S pomočjo skupinskega dela ter izvrstnih mentorjev nam je uspelo osvojiti 1. mesto, izlet v München, kjer si bomo lahko ogledali najbolj zanimive tehnologije prihodnosti. Projekt bi lahko opisali kot uspešen, saj smo osvojili 1. nagrado, prav tako pa smo se naučili veliko novega o podjetništvu.

Gewinnerreise nach München

Am Dienstag, dem 14. September, traten wir mit dem Team der Moonshot Pirates unsere im Juni in Wien gewonnene Fahrt nach München an. Erste Station war die Außenstelle der österreichischen Wirtschaftskammer, wo wir über die Wichtigkeit der Exportwirtschaft sowie die bedeutendsten Handelspartner Österreichs informiert wurden. Bei Start-up-Unternehmen wie Hyve konnten wir den Unternehmergeist spüren, der München zu einer der innovativsten Regionen Europas werden lässt. Revolutionäre Ansätze verfolgen die Unternehmen OttoBahn im Stadtverkehr sowie Hololight in der VR-Technologie. Abschließend konnten wir eine Abwasserreinigungsanlage für drei Millionen Einwohner Bayerns besichtigen und fuhren mit vielfältigen neuen Eindrücken zurück nach Kärnten. Wir bedanken uns bei Moonshot Pirates sowie der österreichischen Wirtschaftskammer für diese einzigartige Fahrt.

Nagradno potovanje v München

V torek, 14. septembra, smo šli z ekipo Moonshot Pirates v München, kjer smo spoznavali lokalna podjetja ter njihove cilje. Obisk smo začeli v Avstrijski zbornici za Export, kjer smo izvedeli pomembnost izvozne industrije za Avstrijo. Spoznali smo najpomembnejše poslovne partnerje Avstrije ter njihovo vlogo v gospodarstvu. Izlet smo nadaljevali v podjetju Hyve, kjer smo si ogledali, kako podjetje pomaga uresničevati ideje mladih podjetnikov ter jih tržiti. Izvedeli smo o startup kulturi mesta ter infrastrukturi, ki je na mestu, da pomaga Münchnu, da ostaja eno najbolj inovativnih mest Evrope. Prav tako smo obiskali mlada podjetja kot je OttoBahn, ki želijo revolucionirati železniški sistem velikih mest ter pa Hololight, kjer smo izvedeli najnovježje s področja VR-tehnologije. Zadnji dan smo obiskali še prečiščevalnico vode, kjer skrbijo za odpadno vodo tri milijonov prebivalcev Bavarije. Tam so nam delavci predstavili objekt ter kako ta uničuje več kot 48 ton človeških odpadkov na dan. Izlet smo zapustili z ogromno novimi izkušnjami ter veliko novega znanja.

Celoten izlet nam je omogočil program Moonshot Pirates ter Avstrijska gospodarska zbornica, ki sta vse velikodušno financirala.

MATIC VESEL, 4B

Moonshot Pirates im ORF-Interview •

Intervju z Moonshot Pirati na ORF-u

Am 05. Oktober 2022 wurden mit den ausgezeichneten Schülerinnen und Schülern Interviews für eine Live-Übertragung zum außerschulischen Erfolg *Moonshot Pirates* geführt. Unsere Schüler und Schülerinnen berichteten über das erfolgreiche Projekt in Wien und die gewonnene Reise nach München.

Dne 5. oktobra 2022 je ORF izvedel strokovni intervju z dijaki HAK-TAK o njihovem obšolskem uspehu pri projektu Moonshot Pirates. Dijaki in dijakinja so predstavili svoj uspešen projekt, ki je bil nagrajen na Dunaju, ter so poročali o svojem nagradnem potovanju v München.

GEMEINSAM • SKUPNO 2022

Auch an der fünften von Mohorjeva/Hermagoras veranstalteten Konferenz „*gemeinsam I skupno*“ nahmen unsere Schülerinnen und Schüler aktiv teil. Passend zum diesjährigen Motto „*Volksgruppenpolitik – Politik von Gestern oder Politik für Morgen*“ wurden in Form von Blitzlichtern Gedanken für eine gedeihliche und von gegenseitigem Vertrauen getragene Volksgruppenpolitik aufgezeigt.

Tudi na peti od Mohorjeve organizirani konferenci "gemeinsam I skupno" so dijakinje in dijaki naše šole aktivno sodelovali ter ustrezno predstavili svoje ideje in misli o geslu konference "Manjšinska politika – politika za včeraj ali za prihodnost?" za ugodne in sožitju ter razvoju manjšine koristne politične ukrepe.

5 LET GEMEINSAM 2018-2019-2020-2021-2022 SKUPNO

Beseda povezuje – prijateljstvo združuje • Besuch der OŠ Bežigrad

21. 10. 2022 so nas obiskali osmošolci Osnovne šole Bežigrad. Pred začetkom dneva polnega zanimivih aktivnosti smo se najprej spoznali. Seveda smo poskušali vse prirediti na bolj zabaven način. Nato smo pripravili kratko igro, ki je predstavila šolo. Učenci so morali odgovoriti na vprašanja kviza. Okrepčali smo se z domačim pecivom, ki so ga pripravili dijaki in profesorice. Glavna tema dneva je bila zgodovina, zato smo se po spoznavnih igrah odpeljali z avtobusom najprej do cerkve Krnski grad, ki je lep primer ene izmed prvih cerkv na Koroškem.

Njen izgled spominja na srednjeveške čase s kamnom tople barve, iz katerega je bila zgrajena. Šent peter na gori in Plešivec sta bili naslednji točki popoldanskega programa. Predstavljeni cerkvi obujata spomine na začetek koroške zgodovine in dogodkov slovenske kulture. Na koncu smo obiskali cerkev po imenu Gospa Sveta. Zanimiva arhitektura in začetki renesančne umetnosti so prikazani ob njej. Ob Vojvodskem prestolu smo opazovali kamen, ki je postal prestol mnogih voditeljev Karantanije. Na izletu nas je spremjal slovenski zgodovinar mag. dr. Teodor Domej, ki nam je zanimivo predaval o zgodovini teh cerkva in slovenski kulturi.

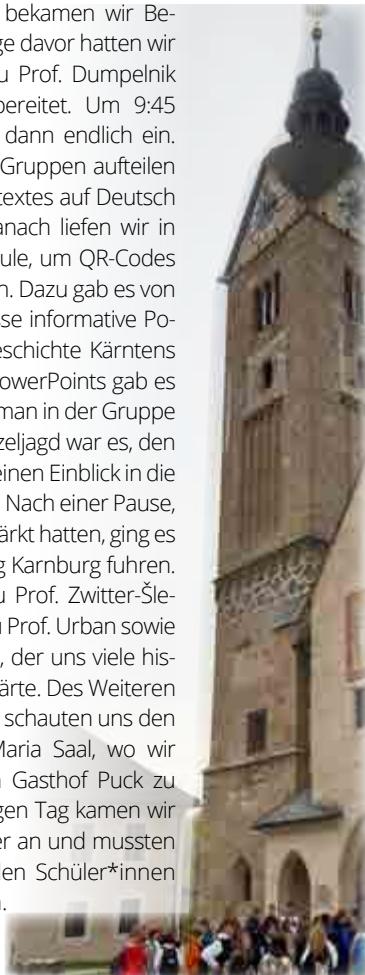
Naš izlet smo zaključili s kosilom. Pouk v naravi nam je bil veliko bolj zanimiv kot tisti v učilnici.

HANNA TOPČAGIĆ, 2A

Am Freitag, dem 21.10.2022, bekamen wir Besuch aus Slowenien. Schon Tage davor hatten wir uns mit unserer Lehrerin Frau Prof. Dumpelnik intensiv auf diesen Tag vorbereitet. Um 9:45 Uhr trafen die Schüler*innen dann endlich ein. Als Erstes mussten wir uns in Gruppen aufteilen und uns mithilfe eines Lückentextes auf Deutsch und Slowenisch vorstellen. Danach liefen wir in Gruppen durch die ganze Schule, um QR-Codes zu finden und dann zu scannen. Dazu gab es von Frau Prof. Ogris und ihrer Klasse informative PowerPoints, die uns mit der Geschichte Kärtents vertraut machten. Zu diesen PowerPoints gab es auch einen Fragenbogen, den man in der Gruppe lösen sollte. Sinn dieser Schnitzeljagd war es, den Schüler*innen aus Slowenien einen Einblick in die Geschichte Kärtents zu geben. Nach einer Pause, in der wir uns für die Fahrt gestärkt hatten, ging es zum Bus, mit dem wir Richtung Karnburg fuhren. Begleitet wurden wir von Frau Prof. Zwitter-Šlemic, Frau Prof. Dumpelnik, Frau Prof. Urban sowie von Herrn Dr. Theodor Domej, der uns viele historische Zusammenhänge erklärte. Des Weiteren waren wir noch in Tanzenberg, schauten uns den Herzogsthül an, besuchten Maria Saal, wo wir das verdiente Mittagessen im Gasthof Puck zu uns nahmen. Nach einem langen Tag kamen wir unversehrt in Klagenfurt wieder an und mussten uns schweren Herzens von den Schüler*innen aus Slowenien verabschieden.

CARINA LODRON, 2A

Obisk Osnovne šole Bežigrad

30. 3. 2023 je 2A razred z avtobusom odpotoval v Ljubljano na obisk Osnovne šole Bežigrad. Po prijetni vožnji smo prispeli v osnovno šolo, kjer so nas dijaki in dijakinje ter učitelji prijazno pozdravili. Razdelili smo pripravljena darila. Nato je sledil voden ogled šole. Prilagodili so pouk na način, da smo spoznali, kako poteka njihov šolski vsakdan. Po kosilu v menzi smo se odpravili na sprehod do urada, kjer nas je državna sekretarka Vesna Humar prijazno sprejela. Nato smo se razdelili na dve skupini in imeli zanimiv voden ogled mesta. Ob koncu dneva smo si privoščili nekaj prostega časa v mestu. Skupaj smo se vrnili v šolo, se poslovili in se odpravili nazaj domov v Celovec.

KATARINA KRESITSCHNIG, VICTORIJA MICHEUZ, 2A

OBISK MLADIH PRI DRŽAVNI SEKRETARKI HUMAR

Državna sekretarka Vesna Humar je včeraj na uradu sprejela dijake Dvojezične trgovske akademije HAK-TAK iz Celovca in učence devetih razredov Osnovne šole Bežigrad, ki so se v Ljubljani mudili v okviru šolske izmenjave v projektu Beseda povezuje, priateljstvo združuje.

Veselili smo se mladostne energije, ki je napolnila prostore urada, predvsem pa dejstva, da se mladi iz Slovenije in zamejstva med seboj povezujajo in spoznavajo. Hvala za prisrčen obisk!

VIR: URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Kennenlerntage in Bleiburg • Spoznavalni dnevi v Pliberku

Die Schülerinnen und Schüler der ersten Jahrgänge konnten an den Kennenlerntagen am 13. und 14. Oktober in Bleiburg ihre Klassengemeinschaft stärken. Sportliche und spielerische Aktivitäten ermöglichen ein besseres Kennenlernen und Teambuilding.

13. 10. in 14. 10. 2022 smo preživeli spoznavalne dneve v Pliberku, v hotelu JUFA. Imeli smo zabaven program, ki se je začel s skupno gradnjo stolpa in nadaljeval z drugimi zabavnimi igrami, namenjenimi spodbujanju razredne skupnosti. Po prvih igrah smo se razporedili po sobah in odšli na kosilo. Po kosilu so nas voditelji razdelili v tri skupine. Vsaka skupina je izmenično igrala odbojko, lokostrelstvo in disc golf. Tudi po večerji smo imeli tekmovanje v odbojki. Naslednji in zadnji dan smo ponovno igrali spoznavne igre, nato pa smo se vrnili nazaj v Celovec.

Izlet mi je bil zelo všeč, saj sem imel priložnost bolje spoznati svoje sošolce in sošolke. Najbolj mi je bil všeč skupni čas, ki smo ga preživeli skupaj, ter sobe, ki so bile zelo lepo urejene.

JARON JABORNIG, 1A

AAU Technik erleben, Technik probieren, Technik studieren! •

AAU Izkusite tehnologijo, preizkusite tehnologijo, preučite tehnologijo!

Am 20. Oktober 2022 wurden die Schüler und Schülerinnen in die Welt der Technik eingeladen. Unter der Leitung von Prof. Ogris machte sich die Klasse der 3B auf den Weg zur Alpen-Adria-Universität Klagenfurt. Nach einer Einführung konnten die Schüler und Schülerinnen aus drei interaktiven Workshops wählen:

- Fehlerfreie Software – geht das?
- Kriminalpolizist*innen gesucht! Hast du das Zeug, einen Kriminalfall mithilfe von Datenbankabfragen zu lösen?
- Die Welt von Sphero Bolt!

Unser Absolvent Fabian Oraže begrüßte unsere Schülerinnen und Schüler im Workshop „Fehlerfreie Software – geht das?“. Die Schüler*innen konnten sich davon überzeugen, dass Absolventen der HAK-TAK auch technische Karrierewege einschlagen. Die gesammelten Erfahrungen waren von großer Bedeutung für die Schüler und Schülerinnen unserer Schule, da die Einbindung von Technik bzw. Robo-Technik in der Berufswelt in Zukunft noch verstärkt erfolgen wird.

20. oktobra 2022 so bili dijaki in dijakinja 3B razreda povabljeni v svet tehnologije. Pod vodstvom profesorice Ogris se je razred odpravil na Alpsko-Jadranško univerzo v Celovcu. Po uvodnem spoznavanju so se dijaki in dijakinja udeležili naslednjih delavnic:

- Ali je to mogoče?
- Iščemo kriminalistične policiste! Ali imate vse, kar je potrebno za reševanje kriminalističnega primera z uporabo poizvedb v zbirki podatkov?
- Svet Sphero Bolt!

Naš absolvent Fabian Oraže je učence pozdravil na delavnici »Programska oprema brez napak - ali je to mogoče?«. Dijaki in dijakinja so se lahko pripravili, da tudi absolventi HAK-TAK opravljajo tehnično poklicno pot. Pridobljeno znanje je za dijake naše šole zelo pomembno, saj bo povezanost s tehniko, robo-tehnologijo v bodočem poklicnem svetu ne-pogrešljiv del.

PROF. ANNA OGRIS

Projekt M.A.J. – Vernetzung von Jugendlichen des Alpen-Adria-Raumes •

Projekt M.A.J. – Mreženje mladine v regiji Alpe-Jadran

SEPTEMBER 2022 – MONOŠTER / SZENTGOTTHÁRD

Na projektnem srečanju so se dijaki naše šole na povabilo SGZ 30. septembra in 1. oktobra 2022 doobili v Monoštru, v Porabju na Madžarskem. Skupno je sodelovalo več kot 40 udeležencev iz različnih držav, ki so med drugim obiskali muzej "Spomenik graničarjem" in Števanovcih in pridobili vpogled v življenje v času železne zavese in deljene Evrope. Poleg tega so se zabavali na družabnih srečanjih in uživali v monoštrskih toplicah.

Auf Einladung des slowenischen Wirtschaftsverbandes SGZ beteiligten sich unsere Schülerinnen und Schüler von 30. September bis 1. Oktober am Projekt in Szentgotthárd in Ungarn. Mehr als 40 Jugendliche aus fünf Ländern wurden über Lebensbedingungen zu Zeiten des Eisernen Vorhangs und der Teilung Europas informiert und konnten so einen direkten Vergleich zu den heute offenen Grenzen im geeinten Europa ziehen. Den Abschluss des Projekts bildete ein örtlicher Thermenbesuch.

OKTOBER 2022 – REKA / RIJEKA

Sredi oktobra je skupina dijakov naše šole sodelovala na srečanju projekta M.A.J. v Reki, na Hrvaškem. Tema srečanja je bila "Raziskovanje in spoznavanje

naravnih čudes". Med srečanjem so dijaki in dijakinje imeli priložnost spoznati in se izkusiti z uporabo očal za virtualno resničnost (VR) ter tehnologij obohatene resničnosti (AR).

Mitte Oktober trafen sich die Teilnehmer*innen des Projekts M.A.J. in Rijeka in Kroatien, um zum Themenbereich "Kennenzlernen und Erforschen natürlicher Ressourcen" neues Wissen zu erwerben. Ergänzt und bereichert wurden die Vorträge durch theoretische und praktische Einblicke in die aktuellen Entwicklungen auf dem Gebiet der Virtual Reality (VR) und Augmented Reality (AR) Technologie.

NOVEMBER 2022 – LJUBLJANA

Naše dijakinje in dijaki so se v tem šolskem letu udeležili tudi tretjega in sklepnega srečanja projekta M.A.J., ki je potekalo 11. novembra v Državnem zboru v Ljubljani. Mladi so ob tej priložnosti v živo v medijih poročali o svojih osebnih izkušnjah in prednostih mreženja.

Srečanje v Ljubljani je bilo zaključek sezone 2022, in dijaki naše šole upajo, da se bo projekt nadaljeval tudi v prihodnjih letih.

Unsere Schülerinnen und Schüler haben am 11. November am Abschlusstreffen des Projekts M.A.J. in Ljubljana teilgenommen. Mehr als 50 Jugendliche aus Italien, Kroatien, Slowenien, Ungarn und Österreich waren in das demokratische Zentrum der Republik Slowenien – den "državni zbor" – eingeladen. In anregenden Diskussionen wurde über Möglichkeiten und Vorteile einer guten Vernetzung im Alpen-Adria-Raum gesprochen. Über die in den Projekttreffen gemachten Erfahrungen, die die Jugendlichen in die oben genannten Nachbarländer Österreichs geführt haben, konnten sie auch in Fernsehinterviews berichten.

Nach diesem Abschlusstreffen hoffen die Teilnehmenden, dass dieses Projekt auch in den folgenden Jahren prolongiert wird.

APRIL 2023 - MONOŠTER / SZENTGOTTHÁRD

28. in 29. aprila 2023 je v Monoštru na Porabju v okviru projekta M.A.J. - Mreža Alpe-Jadran ponovno potekalo srečanje mladih zamejskih Slovencev iz Avstrije, Hrvaške, Italije in Madžarske. Projekt SGZ teče že sedmo leto. Letošnje geslo srečanja je Go-spodarstvo in šport.

Von 28. bis 29. April 2023 nahmen auch Schülerrinnen unserer Schule am Projekttreffen M.A.J. in Szentgotthárd in Ungarn teil. Das Thema des vom Slowenischen Wirtschaftsverband SGZ bereits im siebenten Jahr organisierten Vernetzungstreffens Jugendlicher aus vier Nachbarländern Österreichs war Wirtschaft und Sport.

MAJ 2023 – DUNAJ / WIEN

V petek, 12. maja 2023, se je na pobudo SGZ okoli 50 mladih, med njimi tudi dijaki Dvojezične TAK, odpravilo na Dunaj, kjer jih je čakal voden ogled parlamenta. Mladi, ki so bili zelo zainteresirani in zavzeti, so bili navdušeni nad obiskom parlamenta in možnostjo srečanja in pogovora s pomembnimi političnimi predstavniki. Srečali so tudi Nadjo Bučovnik, absolventko naše šole, ki je sodelavka v parlamentu.

Am Freitag, den 12. Mai 2023, konnten auf Initiative des SGZ rund 50 Jugendliche, darunter auch Schüler*innen der Zweisprachigen HAK, nach Wien reisen, um dort an einer Parlamentsbesichtigung teilzunehmen. Die Jugendlichen, die sich sehr interessiert und engagiert zeigten, waren begeistert von ihrem Besuch im Parlament und von der Möglichkeit, wichtige politische Vertreter zu treffen und mit ihnen zu sprechen. Ein Treffen gab es auch mit Nadja Bučovnik, Absolventin unserer Schule, die im Parlament unter anderem für die Öffentlichkeitsarbeit zuständig ist.

Youth Entrepreneurship Week Advanced

Podjetniški teden v Lakeside Parku

Neposredno po semestrskih počitnicah so se dijakinje in dijaki 4B razreda udeležili podjetniškega tedna "Youth Entrepreneurship Week Advanced" v Inspire!Lab-u v Lakeside Parku. Prof. Lang in prof. Ogris sta organizirali teden, na katerem so dijaki in dijakinje na kreativen in inovativen način razvijali svoje podjetniške ideje ter jih predstavili žiriji.

Unternehmerwoche im Lakeside-Park

Die Schülerinnen und Schüler der 4B starteten direkt nach den Semesterferien mit der Youth Entrepreneurship Week Advanced im Inspire! Lab des Lakeside-Parks Klagenfurt.

In der von Prof. Lang und Prof. Ogris organisierten Unternehmerwoche wurden seitens der Schüler*innen interessante Unternehmenskonzepte entwickelt und der Jury vorgestellt.

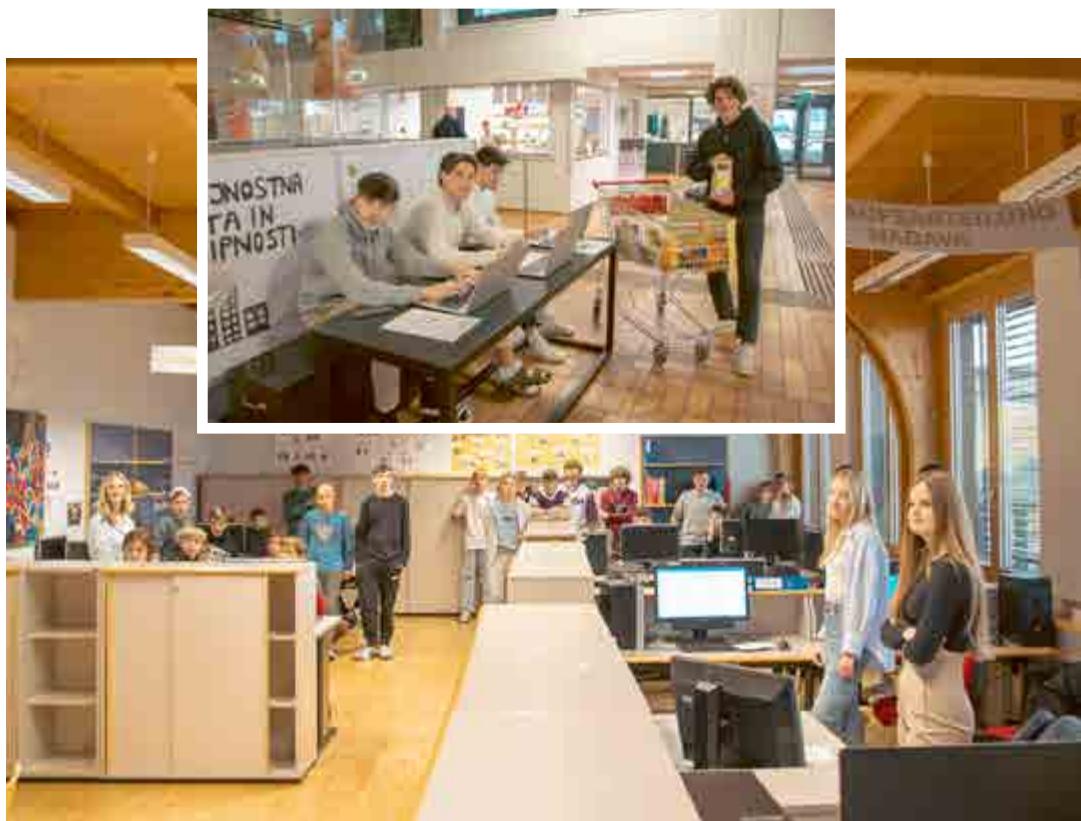
HAK-TAK odpira svoja vrata na stežaj • OPEN DAY

Unsere Schule organisierte am Donnerstag, dem 17. November 2022, einen Info-Tag für interessierte Schülerinnen und Schüler. Den zahlreichen Gästen wurden spannende Einblicke in den Schulalltag geboten.

V zadnjih dveh letih smo tudi na Dvojezični zvezni trgovski akademiji v Celovcu morali izpeljati dan odprtih vrat v digitalni obliki. Zato smo se še toliko bolj veselili prihoda bodočih dijakinj in dijakov, ki so našo šolo lahko obiskali v četrtek, 17. novembra 2022, med 10. in 14. uro.

Zmagovalci nagradne igre s šponzorji na dnevu odprtih vrat

Obisk gimnazije Don Bosko

V okviru svojega jezikovnega tabora, so se dijaki in dijakinje Don Boskove gimnazije Želimlje dne 25. 11. 2022 ustavili tudi na Dvojezični trgovski akademiji. Srečali so se s 3B razredom ter se v majhnih skupinah soočali z aktualnimi vprašanji kot so inflacija, globalizacija, okoljski izzivi ter mladina in vera. V kratkih predstavivah so mladi posredovali vsem nam izsledke razmišljajn, ki so nas spodbudili, da s skupnimi močmi, z znanjem ter z zaupanjem in vero lahko premagujemo tudi velike izzive časa.

PROF. HANZEJ ROSENZOPF

Adventzeit • Adventni čas

Besuch vom Nikolaus • Obisk Miklavža

Der Nikolaus beeindruckte unsere Schülerinnen und Schüler während des Unterrichts mit seinem Besuch und überbrachte vorweihnachtliche Grüßworte mit kleinen Aufmerksamkeiten.

Tudi v letošnjem šolskem letu je Miklavž presenetil dijakinje in dijake naše šole. Obiskal je vse razrede in dijakom dal koristne adventne napotke ter jih obdaril z majhnimi darilci.

Adventbäckerei • Adventni posladki

Im Rahmen des Projekts "Gesunde Schule" zeigten sich unsere Schülerinnen und Schüler beim Keksbacken sehr kreativ und überraschten uns mit köstlichen alkoholfreien "Rumkugeln". Beim Workshop mit Frau Prof. Pečnik kreierten unsere Schülerinnen und Schüler auserlesene Keksvariationen.

Dijakinje in dijaki naše šole so v okviru projekta "Zdrava šola" presenetili sošolce in profesorski tim z brezalkoholnimi rumovimi kroglicami. Na delavnici s prof. Pečnik pa so spekli zelo raznolike okusne piškote.

Il Natale con i ragazzi del Corso Superiore

Mercoledì 21 dicembre 2022 i ragazzi del Corso Superiore hanno trascorso un pomeriggio insieme in cucina. Hanno preparato il pranzo con della pasta fresca al pomodoro e basilico e con i biscotti di Natale fatti da loro.

Tutto è iniziato alle ore 13.15. Ci siamo incontrati all'entrata della scuola e siamo andati insieme nella cucina della scuola media Mittelschule St. Peter. Lì inizialmente abbiamo fatto una videochiamata con i ragazzi della 5H e della 5L della scuola superiore del turismo di Trieste "Istituti L. da Vinci e D. de Sandrinelli" con cui abbiamo un gemellaggio. Gli abbiamo raccontato cosa avremmo preparato e gli studenti italiani ci hanno raccontato le loro tradizioni natalizie. Lo scambio via zoom è durato mezz'ora, dopodiché abbiamo preparato il nostro pranzo ed abbiamo mandato le foto ai ragazzi italiani. Lena Pirker e Eva Karner hanno preparato dei meravigliosi biscotti di pan di zenzero, Timo Drusnitzer e Lea Kavelar hanno preparato i buonissimi biscotti alla marmellata "Linzeraugen", Rebeka Kert ed io abbiamo preparato dei biscotti al cioccolato fatti con i cornflakes ed infine Jan Ogris-Martič e Noah Sandrieser hanno cucinato la pasta. Durante la preparazione abbiamo anche ascoltato delle canzoni italiane. È stato davvero un bel pomeriggio all'insegna dell'amicizia, delle tradizioni, del Natale e dell'apprendimento pratico della lingua.

Sono lieta di poter vivere con i ragazzi momenti come questi!

Am Mittwoch, den 21. Dezember 2022, verbrachten die Schüler*innen vom „Corso Superiore“ einen gemeinsamen Nachmittag in der Küche. Sie bereiteten ein Weihnachtssessen mit frischen Nudeln, Tomaten und Basilikum vor und als Nachspeise gab es köstliche Weihnachtskekse.

Wir trafen uns um 13.15 Uhr am Schuleingang der Mittelschule St. Peter und gingen danach in die dortige Schulküche. Dort angekommen, hatten wir

anfangs eine Videokonferenz mit Schüler*innen aus unserer italienischen Partnerschule, dem Triester Tourismusgymnasiums „Istituti L. da Vinci und D. de Sandrinelli“. Wir erzählten ihnen von unseren Vorbereitungen, und die italienischen Schüler*innen berichteten über ihre typischen Weihnachtstraditionen. Das Onlinetreffen dauerte ca. eine halbe Stunde, danach bereiteten wir unser Mittagessen vor und schickten später davon Fotos an die italienischen Schüler*innen. Lena Pirker und Eva Karner haben wunderbare Lebkuchenkekse gebacken, Timo Drusnitzer und Lea Kavelar haben köstliche „Linzeraugen“ gebacken, Rebeka Kert und ich haben Schokoladenkekse mit Cornflakes gemacht, Jan Ogris-Martič und Noah Sandrieser haben die Nudeln gekocht. Während der Vorbereitungen hatten wir auch Gelegenheit, einige italienische Lieder anzuhören. Es war ein wirklich schöner Nachmittag voller Freundschaft, Traditionen, Weihnachtsstimmung und praktischem Erlernen der Sprache.

Ich freue mich, solche Momente mit unseren Schüler*innen erleben zu dürfen!

PROF. LAURA RINALDI

Weihnachtsmeditation • Božična meditacija

Am Freitag, dem 23. Dezember 2022, wurde in der Aula unserer Schule eine gemeinsame Weihnachtsandacht begangen. Unsere Schülerinnen und Schüler gestalteten mit meditativen Texten und musikalischen Beiträgen einen stimmungsvollen und besinnlichen Abschluss des Advents.

Wir dankten allen für die Mitgestaltung und Professor Rosenzopf für die Organisation und wünschten allen Schulpartnern eine friedvolle und besinnliche Weihnachtszeit!

V petek, 23. 12. 2022, smo z božično pobožnostjo v avli naše šole zaključili adventni čas. Dijakinje in dijaki šole so z meditativnimi recitali, pesmimi ter glasbenimi prispevki okrasili lepo in praznično slovesnost.

Zahvalili smo se vsem dijakinjam in dijakom, ki so aktivno sooblikovali dogodek, profesorju Rosenzopfu za organizacijo ter žeeli vsem šolskim partnerjem miren in blagoslovljen božični čas.

Jezikovni tečaj v Ljubljani

Ponedeljek

Od 20. 2. 2023 do 24. 2. 2023 smo dijaki in dijakinja 1A in 1B razreda uživali na jezikovnem tednu v Ljubljani.

Vožnja je trajala 1 uro in pol. Ko smo prispele do hotela, smo samo oddali prtljago in se neposredno odpravili na univerzo. Jezikovni tečaj je trajal do 13.45. Po tečaju smo, kot vsak dan, šli na kosilo. Po kosilu smo dobili sobe ter obiskali Hišo iluzij. S skupno večerjo smo zaključili prvi dan v Ljubljani.

Torek

V torek smo imeli zajtrk od 07.00 naprej, po katerem smo se odpravili na jezikovni tečaj, ki je trajal do 13.45. Nato nas je čakalo kosilo. Po kosilu smo se z avtobusom odpeljali do nakupovalnega središča BTC ter si ogledali film "Nekaj sladkega" v Koloseju.

Sreda

Tudi v sredo je budilka zazvonila ob 07.00. Po tečaju smo uživali kosilo in imeli zanimiv voden ogled glavnega mesta Slovenije. Mojca nam je pripovedovala veliko novega. Večerjali smo v Cantini Mexicanì.

Četrtek

V četrtek smo jezikovni tečaj zaključili s skupnim kosilom. Popoldan smo se udeležili sobe pobega, kjer smo se zelo zabavali. Zvečer smo po skupni večerji pospravili sobe in spakirali kovčke.

Petak

Zadnji dan smo imeli jezikovni tečaj samo do 12.00, nato pa smo se ob 13.00 uri odpravili nazaj domov.

JARON JABORNIG, 1A

Intensivsprachkurs an der AAU

Von 20. bis 24. Februar 2023 nahmen die Schülerinnen und Schüler der beiden ersten Klassen an einem Deutschkurs der Universität Klagenfurt teil. Sie wurden am ersten Tag in drei Gruppen eingeteilt und anschließend in unterschiedlichen Niveaustufen unterrichtet. Am Nachmittag standen verschiedene außerschulische Aktivitäten auf dem Programm: So erkundeten die Schüler*innen in einer rasanten Schnitzeljagd die Klagenfurter Altstadt, besuchten das Landesmuseum Kärnten und verbrachten einen lustigen Nachmittag in der CineCity-Bowling-Arena.

Projektni dan v Lakeside Parku • Projekttag im Lakeside-Park

Dijaki in dijakinja 3B razreda so se s svojo razrednico prof. Ogris prvič seznanili z infrastrukturo Lakeside Parka. Dne 27. 2. 2023 so se udeležili kreativne delavnice in v okviru projektnega dneva spoznali koncept podjetniškega mišljenja.

Am Montag, dem 27. Februar 2023, lernten die Schülerinnen und Schüler der 3B mit ihrer Klassenvorständin Prof. Ogris die Räumlichkeiten des Lakeside-Parks kennen und absolvierten ihren ersten Entrepreneurship-Tag im Rahmen eines kreativen Workshops.

PROF. ANNA OGRIS

Workshops im Lakeside Park • Delavnice v Lakeside parku

Schülerinnen und Schüler unserer beiden vierten Jahrgänge waren Ende November bzw. Anfang Dezember im Lakeside-Park und erhielten im Rahmen eines jeweils eintägigen Workshops kompetente methodische und inhaltliche Unterstützung für das Verfassen ihrer Diplomarbeiten.

Dijakinje in dijaki četrthih letnikov so bili konec novembra oziroma začetek decembra na enodnevni delavnici v Lakeside Parku. Skupaj z eksternimi referenti so se ukvarjali z različnimi metodami in temami za diplomske naloge.

Obisk 4. letnikov v Lakeside Parku • Besuch der 4. Klassen im Lakeside Park

V sredo, 23. 11. 2022, smo se dijaki in dijakinje 4A razreda udeležili predavanja v Lakeside Parku v Celovcu. Na predavanju smo se vsi ukvarjali z različnimi temami, ki jih bomo naslednje leto lahko uporabili pri pisanku diplomske naloge. Obravnavali smo tudi temo „Podjetništvo“ in pomen te besede. Pomembno je, da smo se naučili veliko koristnih veščin za razgovore za službo, predstavitev in dobili pomembne nasvete za poklicno življenje. Prostori Lakeside parka so zelo zanimivi, saj ponujajo možnosti za razvijanje idej. Na primer, se lahko piše na mize in stene. Na koncu je treba omeniti, da smo se na predavanju vsi zelo zabavali.

Am Mittwoch, den 23.11.2022, besuchten die Schülerinnen und Schüler der 4A einen Workshop im Lakeside Park in Klagenfurt. Während des Workshops beschäftigten sich alle mit verschiedenen Themen,

die wir im nächsten Jahr bei der Erstellung unserer Diplomarbeit verwenden können. Außerdem behandelten wir das Thema „Entrepreneurship“ und setzten uns damit auseinander, was dieses Wort in Theorie und Praxis bedeutet. Wichtig ist, dass wir viele nützliche Skills für Bewerbungsgespräche und Präsentationen kennen gelernt und auch wichtige Tipps für das Berufsleben bekommen haben.

Die Räumlichkeiten des Lakeside Park sind sehr interessant, weil sie hervorragende Möglichkeiten bieten, eigene kreative Ideen zu entwickeln. So kann man dort z. B. Tische oder Wände beschriften. Abschließend ist es wichtig zu erwähnen, dass wir alle viel Spaß bei diesem Workshop hatten.

HARIS KABILJAGIĆ, 4A

Beginn der Fastenzeit – Ein Jahr Krieg in der Ukraine •

Pričetek postnega časa - leto dni vojne v Ukrajini

Unsere Schüler*innen erinnerten am Aschermittwoch im Rahmen einer mit Prof. Rosenzopf vorbereiteten Gedenkandacht an ein Jahr Krieg in der Ukraine und an die Opfer des massiven Erdbebens in der Türkei und Syrien. Nach meditativen Textbeiträgen und einer Agape wurde von unseren Schüler*innen eine Spendenaktion für die Erdbebenopfer initiiert.

Na pepelnico so dijakinja in dijaki skupaj s profesorjem Rosenzopfom pripravili besedila v spomin na že eno leto trajajočo vojno v Ukrajini ter žrtve masivnih potresov v Turčiji in Siriji. Z deljenjem kruha so zaključili spominsko akcijo ter začeli zbirati denar za žrtve potresa.

Identitete in šege v Alpsko-Jadranskem prostoru s težiščem na Koroškem

Alpsko-jadranski prostor je v vsakršnem oziru eno najbolj raznolikih območij v srednji Evropi. Nahaja se na stičišču kultur in zgodovinsko pomembnih prometnih in komunikacijskih poti, ki so od nekdaj povezovali evropski sever in jug ter evropski vzhod in zahod. Za ta večetnični prostor je značilna mešanica narodno homogenih in narodno mešanih območij, med katerimi ne obstajajo jasne meje. Razpad bivše Jugoslavije, ki je izvral vojna dogajanja, razpad vzhodnega bloka ter drugi družbenopolitični dejavniki so povzročili, da so se mnogi prebivalci raznih narodnosti, identitet in religij doselili v alpsko-jadransko območje in ga jezikovno in kulturno popestrili.

Predavanje »*Identitete in šege v alpsko-jadranskem prostoru s težiščem na Koroškem*«, ki je bilo 31. marca 2023 v šolski avli, je dijakinje in dijake Dvojezične zvezne trgovske akademije popeljalo skozi zgodovino starih evropskih kultur, nato pa preko južnoslovanskega prostora na večkulturno alpsko-jadransko območje. Predstavljenе so bile kulturne vzporednice starih Slovanov v skupni pradomovini z drugimi kulturami in religije na južnoslovanskem območju. Sledil je koroški del, ki je obravnaval naslednje teme: slovensko-nemška jezikovna meja, dvojezičnost in soobstajanje (starejših in novejših) tipov identitet, socialnostrukturne spremembe in inovacije v času globalizacije ter tradicionalne šege v postnem in velikonočnem času. Posebno težišče je bilo posvečeno postu, zlasti prajtlju (tj. butarici) in šartlju (tj. velikonočni pogači).

Postne in velikončne šege na Koroškem

Štiridesetdnevni post: V krščanstvu je pepelnica sreda začetek postnega časa v spomin na Kristusov štiridesetdnevni post. V postu ljudje niso zauživali mesa in živalskih mačob. »V Rožu in na Gurah so pred nekoliko manj kot sto leti s svinjsko mastjo oprazene 'fancout' (nem. Krapfen), ki so preostali na pustni torek, na pepelnico spravili v jedilno shrambo ('kaščo') ter jih dali sušit na 'rajželne', na katere se obeša meso, da so jih na veliko noč podrobili v juho«, piše Pavel Zablatník v knjigi »*Čar letnih časov*« (1984). V postnem času so uprizarjali pasijonske igre in opravljali pobožnosti, ponekod pa so molili zlati očenaš, cigar korenine segajo v srednji vek.

Prajtelj (ali butarica): Cvetni prajtelj je del velikonočne simbolične. Služil kot sredstvo proti zlu in hudim duhovom. Po blagoslovu na cvetno nedeljo so z njim tekli trikrat okoli hiše. Na veliko soboto (ali krstnico) so iz prajtlja napravili križe, jih nesli na polja in njive, kjer so jih vtaknili v zemljo in poškropili z blagoslovljeno vodo. Kadar je močno bliskalo in grmelo, so na ogenj v štedilniku položili nekaj prajtlovih vejic, v božičnem in novoletnem času pa so jih uporabljali pri kajenju prostorov v hiši in hlevu. Zadnje vejice prajtlja so sežgali v krušni peči na veliki petek, ko so pekli velikonočno pecivo.

Velika sobota in velikonočna vigilia: Na veliko soboto zjutraj je bil blagoslov velikonočnega ognja in vode. Otroci so raznašali ogenj s tlečo drevesno gobo po hišah, kar naj bi obvarovalo hišo oz. domačijo pred vsakršno nesrečo. Na tem ognju so skuhali velikonočna jedila. Pri nedeljski jutranji vigiliji, ki je osrednji dogodek cerkvenega leta, je bilo obvezno streljanje **možnarjev** (nem. Böllerschießen). Šega je povezana z obrambo pred nesrečami in s čarodejstvom. Šunko so narezali

po vigiliji na velikonočno nedeljo, danes pa prihaja na mizo največkrat že po sobotnem blagoslovu velikončnih jedil. Ko so kmetje orali ledine, so šunkine kosti zaorali v zemljo v prepričanju, da bo letina dobra. Ponekod so bile običajne velikonočne igre s pirhi, tako imenovano *rolkanje*, ki naj bi po ljudskem prepričanju pričaralo zeleno pomlad. Prebijali so jajčne lupine in uporabljali razna čarodejna sredstva v upanju, »da bi sonce čimprej prodrlo skozi zadnje ostanke snežne odeje in skozi zmrzlino ter zbudilo izpod nje novo življenje,« piše Zablatnik (1984).

Velikonočni šartelj: Na veliki petek so spekli v krušni peči velikonočne šartlje in majhne srčaste pogače, t. i. *krajčiče*. V 1970. letih so otroci *krajčiče* podarili svojim botrom v zahvalo za njihovo velikonočno darilo, t. i. *taško*. Po opisu Josipa Šašla v »*Narodnem blagu iz Roža« (1936–1937) jo je običajno prinesla botra na glavi v lepo pokriti košari. Vsebovala je *šartelj*, pirhe, fige, rožice, pomaranče, bonbone in drugo. Prvo botrovo darilo je vsebovalo še oblačilo za otroka in v *šartlu* skrit srebrnik. Velikonočne *krajčiče* so spekli tudi v druge namene. Dekleta so za veliko noč fantom pošiljale *krajčiče*. Tudi služinčad je na velikonočno jutro (za zajtrk) dobila *šartelj*, blagoslovljeno klobaso in nekaj mesa in hrena. Tudi berači so prejeli nekaj velikonočnih jedi, navaja Šašel.*

Sklep: Kulturne prvine prehajajo stopnje razvoja, se spreminjajo in prilagajo času in družbenemu razvoju. Mnoge šege, ki so bile povezane s kmečkim življenjem, je prehitel razvoj časa, mnogo pa je tudi takih, ki se na Koroškem v številnih različicah še izvajajo. Z novimi doseljenji so se v deželi zasidrale še nove oblike šeg in navad, ki jih velja spoštovati kot vse ostale, saj se z večkulturnostjo danes pov sod srečujemo.

DR. HERTA MAURER LAUSEGGER

Österliche Köstlichkeiten • Velikonočno pecivo

V naslednjem bloku programa „Zdrava prehrana“ so naše dijakinje in dijaki v ponedeljek, 27. 3. 2023, imeli možnost, da spečejo pecivo za velikonočne praznike. Prof. Pečnik jim je predstavila pripravo šartlja, belega kruha, pogače, potice in drugih dobrot.

Im Rahmen des Programmes "Gesunde Ernährung" bekamen unsere Schülerinnen und Schüler am Montag, dem 27.3.2023, die Möglichkeit, unter Anleitung von Frau Prof. Pečnik ein österreichisches Gebäcksortiment bestehend aus Kärntner Reindling, Weißbrot, Pogača und anderen Köstlichkeiten zu kreieren und zu backen.

Ausgezeichnete Pausenverpflegung

im BG/BRG für Slowenen in Klagenfurt und in der Zweisprachigen HAK in Klagenfurt

Wer an ein Schulbuffet denkt, der hat meist ein Bild von übermäßig vielen Mehlspeisen, Süßigkeiten, Pommes und Limonade im Kopf. Doch dieses Bild muss revidiert werden. Vor allem im BG/BRG für Slowenen und in der Zweisprachigen BHAK in Klagenfurt. Dort hat das vorsorgemedizinische Institut SIPCAN im Zuge des Weges zum Gütesiegel „Ausgezeichnetes Schulbuffet“ überprüft, ob der Pausenverkauf den Vorgaben des Gesundheitsministeriums entspricht.

Im Rahmen der Analyse wurden alle Teilbereiche des Warenangebots unter die Lupe genommen. Neben dem Jausengebäck standen auch beispielsweise Milchprodukte, Obst und Gemüse im Mittelpunkt.

„An unserer Schule spielt Sport und damit auch eine gesunde Ernährung eine große Rolle. Wir wissen das gesundheitsfördernde Angebot der Firma Vitalfood an unserem Schulbuffet sehr zu schätzen“, so Mag. Hans Pogelschek, Direktor der Zweisprachigen BHAK. Das Angebot kann sich sehen lassen, findet auch SIPCAN Beraterin DI Anna

Strobach. „Wer ins Slowenische Gymnasium oder die Zweisprachige BHAK kommt, wird staunend vor der Vitrine stehen. So ein buntes, frisches Angebot sieht man nicht oft.“

Die gesunden Snacks sehen nicht nur schön aus, sie werden auch fleißig gegessen. „Ich bin seit über 10 Jahren im Schulbuffet und weiß, wie man den jungen Menschen gesunde Snacks schmackhaft macht“, so Klaudia Sadyak, die das Buffet vor Ort betreut. Dank ihrem Engagement und der Bereitschaft, den jungen Kund*innen aus der Unter-, Oberstufe und auch den Pädagog*innen etwas Gutes zu tun, konnte das Schulbuffet nun zum wiederholten Mal als „gesundheitsfördernd“ ausgezeichnet werden.

Weitere Informationen zum Schulbuffet-Check unter: www.sipcan.at

Inclusia 2023

Posebno srečanje na naši šoli • Ein besonderes Projekt an unserer Schule

V četrtek, 20. 4. 2023, so obiskali našo šolo HAK-TAK ljudje s posebnimi potrebami, stari med 14 in 56 let. Mi, dijakinje in dijaki 2AB razreda, ki obiskujemo verouk, ter obiskovalci iz Portoroža in Nove Gorice - smo pripravili različne programe, ki so potekali okvirno od 09.00 do 13.05. Na začetku smo se predstavili ter povedali nekaj o sebi. Pri delavnicah smo barvali pobravke, se spoznavali, igrali družabne igre, izdelovali origami, se ukvarjali z likovnim ustvarjanjem in športnim programom.

Po tem skupno preživetem času smo lahko ugotovili, da smo

- pridobili novo izkušnjo, ki nas je obogatila,
- spoznali veliko novih ljudi, ki smo jih razveselili,
- imeli lep čas.

Odločili smo se, da bomo tudi v prihodnje sodelovali pri socialnih projektih.

Am Donnerstag, dem 20. April 2023, konnten wir an unserer Schule besondere Gäste aus Portorož und Nova Gorica begrüßen. Schüler*innen aus der 2AB organisierten im Rahmen ihres Religionsunterrichts gemeinsam mit den Gästen ein buntes Programm, welches alle Teilnehmer integrative und inklusive Gedanken bewusst erleben ließ.

LEA GLOBOČNIK, 2B

Umweltmanagement – Vortrag KIS •

Okoljski menedžment - predavanje Kmečke izobraževalne skupnosti

Unseren Schülerinnen und Schülern des Ausbildungsschwerpunktes Umweltmanagement der 3B stellten Frau DI Maria Mader-Tschertou und Herr DI Tadej Čertov Aktivitäten der KIS (Kmečka izobraževalna skupnost) und deren erfolgreiche Initiativen zum verantwortungsvollen Umgang mit natürlichen Ressourcen vor.

Gospa dipl. inž. Marinka Mader-Tschertou in gospod dipl. inž. Tadej Čertov sta dijakom 3B razreda v okviru težišča okoljskega menedžmenta predstavila aktivnosti Kmečke izobraževalne skupnosti ter govorila o uspešnih ekoloških iniciativah na Koroškem.

Ekološki izzivi in možne rešitve • Eko-Challenges und Lösungsansätze

V torek, 21. 3. 2023, je v avli naše šole predaval gospod dr. Štefan Merkač (podjetje EcoContact). Referent je v svojem predavanju obravnaval teme, ki so v dobi klimatskih sprememb in izgube biotske raznovrstnosti ključnega pomena, ter poudaril, da lahko vsak od nas zmanjša svoj ekološki odtis.

Am Dienstag, dem 21. März 2023, beleuchtete Dr. Štefan Merkač (Unternehmen EcoContact) in einem spannenden Referat ökologische Themen und mögliche Lösungen. Angesichts des raschen Klimawandels und Verlustes der Artenvielfalt auf unserem Planeten betonte Dr. Merkač, dass es an uns allen liegt, unseren sehr großen ökologischen Fußabdruck schrittweise zu verkleinern und nachhaltiger zu leben.

Einblick in das Wirken eines Hohen Repräsentanten - Vortrag von Dr. Valentin Inzko • Vpogled v delovanje Visokega predstavnika dr. Valentina Inzka

Am Freitag, dem 3. März, konnten wir an unserer Schule hohen Besuch begrüßen: Der ehemalige Hohe Repräsentant für Bosnien und Herzegovina und Diplomat Dr. Valentin Inzko berichtete von seiner beruflichen Laufbahn und internationalen beruflichen Karriere.

Unsere Schülerinnen und Schüler bekamen einen Einblick in das Leben eines international tätigen Botschafters, der nach Matura und Jurastudium einen erfolgreichen diplomatischen Weg beschritt. Spannend waren die detaillierten Ausführungen zur historischen Genese, zu Krise und Kriegsgeschehen in den 1990-er Jahren und zur aktuellen Situation in den südlichen Nachbarländern Österreichs, die auch die Heimat bzw. Herkunftsland vieler Familien in Österreich sind.

V petek, 3. marca 2023, smo na naši šoli pozdravili visok obisk: Bivši visoki predstavnik Bosne in Hercegovine in diplomat dr. Inzko je predaval o svoji poklicni poti in mednarodni karieri.

Z velikim zanimanjem so dijakinje in dijaki sledili razlagam mednarodnega diplomata, ki se je po maturi in študiju prava odločil za diplomatsko pot. V svojem izjemno zanimivem govoru je orisal zgodovinsko ozadje južnoevropske regije, čas vojne in krize v 1990-ih letih ter aktualno situacijo domovine tudi številnih austrijskih družin.

Svet pravljic

11. 5. 2023 so v 1A in 2A razredu pravljičarji iz Knjižnice Ivana Potrča Ptuj, Mariborske knjižnice, Splošne knjižnice Slovenske Konjice in Mestne knjižnice Kranj pripovedovali pravljice v slovenščini. Vsak je povedal eno izmed svojih najljubših pravljic. Nekatere so bile smešne, druge žalostne in romantične. Bilo nam je zelo všeč, saj smo lahko spoznali pravljice različnih narodov. Pripovedovalci in pripovedovalke so bili zelo prijetni in pripravljeni deliti svoje znanje z nami.

ALAN GALJAŠEVIĆ, 2A

Rastem s knjigo

V sklopu projekta *Rastem s knjigo* je Slovenska študijska knjižnica v Celovcu tudi v letošnjem šolskem letu vabila dijake in dijakinje 1. razredov na obisk knjižnice. Namen projekta *Rastem s knjigo* je spodbujati mlade k branju mladinskega leposlova slovenskih avtorjev ter k obiskovanju knjižnice.

Dijaki in dijakinje 1A in 1B razreda so se 6. 3. 2023 odpravili v knjižnico, kjer jih je sprejel knjižničar Adrian Ciomaga. Predstavil jim je zgodovino Slovenske študijske knjižnice in jih seznanil s knjižničarskim sistemom COBISS. Spoznali so tudi avtorico Matejo Gomboc, ki je leta 2021 izdala mladinski roman *Balada*

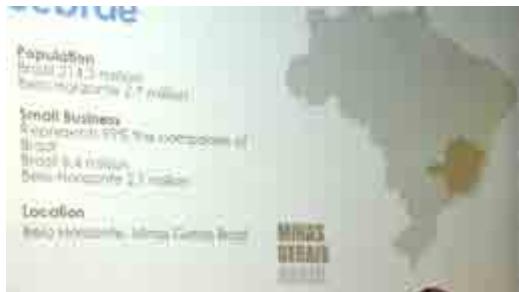
o drevesu. Dijaki in dijakinje so prejeli izvod knjige, ki jo je za čtivo v letošnjem letu izbrala Javna agencija za knjigo Republike Slovenije.

Im Rahmen des Projekts *Rastem s knjigo* (Ich wachse mit Büchern), einer Initiative des slowenischen Ministeriums für Kultur, erhielten die Schüler*innen der 1. Klassen am 6.3.2023 beim Besuch der Slowenischen Studienbibliothek ein slowenisches Jugendbuch, welches für das diesjährige gemeinsame Lesen ausgewählt wurde.

PROF. LARISSA DUMPELNICK

Simpozij • Symposium

"Connected.Mreženje.Vernetzung"

V sredo, 24. 5. 2023, smo v avli naše šole pozdravili visoke predstavnike, ki so pred 30-imi leti skupno s timom avstrijskih in slovenskih vizionarjev ustanovili partnersko šolo v Minas Gerais v Braziliji po vzorcu naše Dvojezične zvezne trgovske akademije. Na simpoziju smo navezali na staro tradicijo mreženja in postavili nove temelje za nadaljnje bilateralno sodelovanje.

SGZ
Slovenian Global Business Network
SDGZ-URES
Slovene-Austrian Chamber of Commerce

Vabilo na simpozij
Einladung zum Symposium

**CONNECTED
MREŽENJE.VERNETZUNG**

SREDA | MITTWOCH, 24. 5. 2023
9:30

DVOJEZIČNA ZVEZNA TRGOVSKA AKADEMIIA CELOVEC
ZWEISPRACHIGE BUNDESHANDELSAKADEMIE KLAGENFURT

Predavatelji | Referenten
mag. Fabiana Pinho | executive director for education,
Sebrae Minas Gerais
dr. Bogdan Šalej-Barenboim | SGBN
predsednik Robert Frandolič | SDGZ-URES
kom.sv. Benjamin Wakounig | SGZ

Vesna Hodnik Nikolić MBA | direktorica SGZ, moderacija simpozija

mag. Fabiana Pinho | executive director for education, Sebrae Minas Gerais

dr. Bogdan Šalej-Barenboim | SGBN

predsednik Robert Frandolič | SDGZ-URES

kom.sv. Benjamin Wakounig | SGZ

Am Mittwoch, dem 24. Mai 2023, wurden jene hohen Repräsentanten und Referenten zu einem Symposium eingeladen, die 1993 eine Wirtschaftsakademie in Minas Gerais in Brasilien nach dem Konzept und Lehrplan unserer Zweisprachigen Bundeshandelsakademie errichteten. Im Rahmen

des Arbeitstreffens wurde an alte Austauschprogramme vor Covid angeknüpft und die Basis für weitere bilaterale Vernetzung Jugendlicher beider Schulen geschaffen.

Erinnerungskultur • Kultura spominjanja

Jugend reinigt "Stolpersteine" • Dijaki TAK čistili spotikavce

Schülerinnen und Schüler der WIMO und der Zweisprachigen Handelsakademie Klagenfurt helfen, die Stolpersteine im Stadtgebiet zu reinigen. Bürgermeister Christian Scheider bedankt sich bei den Jugendlichen für ihr Engagement im Sinne der Erinnerungskultur.

Bürgermeister Christian Scheider mit Schülerinnen und Schülern der Zweisprachigen Handelsakademie und der WIMO, Direktor Mag. Hans Pogelschek und Prof. Mirjam Zwitter-Šlemic (HAK-TAK), sowie Prof. Silke Sallinger (WIMO) und Protokollchefin Mag. Eva Jancia. Foto: StadtKommunikation / Hude

Große Reinigungsaktion für kleine, aber besondere Messingplatten: Mädchen und Burschen aus der WIMO und der Zweisprachigen HAK haben sich einen Tag lang in den Dienst der Erinnerungskultur gestellt und "Stolpersteine" fein säuberlich gereinigt.

Mit den "Stolpersteinen" soll an das Schicksal der Menschen erinnert werden, die in der Zeit des Nationalsozialismus verfolgt, gequält, vertrieben, deportiert und ermordet wurden. Die Namen und

Schicksale dieser Menschen sollen wieder sichtbar werden, auch in Klagenfurt, wo 39 Stolpersteine an Nazi-Opfer erinnern. Insgesamt gibt es über 90.000 Steine in mehr als 2.000 Orten in 24 Ländern Europas. Damit hat der Künstler Gunter Demnig, der das Stolperstein-Projekt initiiert hat, das größte dezentrale Kunst-Erinnerungswerk geschaffen.

An der Aktion beteiligt waren: Vanessa Duller, Sebastian Grubelnik, Slavomir Mruškovič und Anna Traußnig mit Prof. Silke Sallinger (WIMO) sowie Jen-

nifer Wicher, Sara Sienčnik, Jan Ogris-Martič und Timo Drussnitzer mit Prof. Mirjam Zwitter-Šlemic (Zweisprachige HAK).

Bürgermeister Christian Scheider bedankte sich bei den Jugendlichen und ihren Professorinnen und Professoren herzlich für das Engagement im Sinne der Erinnerungskultur:

„Wenn es uns gelingt, Erinnerungskultur auch in die Herzen und in das Bewusstsein der jungen Generation zu bringen, dann haben wir viel erreicht. Mit gelebter Erinnerungskultur ist es uns in Klagenfurt gelungen, junge Menschen zu erreichen, zu interessieren und sich zu engagieren. Die Reinigungsaktion der Stolpersteine von Schülerinnen und Schülern ist ein schöner Beweis.“

Quelle: <https://www.klagenfurt.at>

V torek se je v Celovcu začela akcija čiščenja spotikavcev. Pri tej so sodelovali tudi dijaki in dijakinja više šole WIMO in naše Dvojezične zvezne trgovske akademije (DTAK) v Celovcu.

Celovški župan Christian Scheider se je zahvalil mladim in njihovim profesorjem in profesoricam za angažma in doprinos k ohranjanju kulture spominjanja.

Spotikavci so tlakovci spomina, prevlečeni s slojem medenine, v kateri so zapisana imena žrtv holokavsta. V Celovcu jih je 39.

Čistilne akcije so se iz DTAK udeležili Jennifer Wicher, Sara Sienčnik, Jan Ogris-Martič, Timo Drussnitzer, profesorica Mirjam Zwitter-Šlemic in ravnatelj Hanzi Pogelschek.

vir: <https://volksgruppen.orf.at>

Jugend gegen das Vergessen • Mladina proti pozabi

Gedenkgehen

Am Freitag, dem 28. April, beteiligten sich unsere Schülerinnen und Schüler aktiv an den Gedenkfeiern anlässlich der 80-Jahr-Wiederkehr der Enthauptung von 13 slowenischen Widerstandskämpfer*innen aus Zell/Sele, Ferlach/Borovlje und Eisenkappel/Železna kapla.

© ORF

Spominska hoja

V petek, 28. aprila, so se dijakinja in dijaki naše šole aktivno vključili v spomin žrtvam celovške nacionalistične sodbe. Sodelovali so na pohodu preko različnih krajev zločina v mestu Celovec do deželnega sodišča. Namen hoje je bil opomin nečloveške celovške sodbe zoper 13 upornikov iz Sel, Borovelj in Železne kaple, ki so bili obglavljeni na Dunaju.

© ORF

© ORF

© ORF

Zeitzeugen erinnern an Verbrechen des Nationalsozialismus • Priče časa spominjajo na zločine nacizma

Am Montag, dem 8. Mai, einem sehr geschichtsträchtigen Tag – dem Tag der Kapitulation der deutschen Wehrmacht 1945, dem Tag des Endes des Zweiten Weltkriegs in Europa und somit Sieges der Demokratie über den Totalitarismus – referierten Frau Esther Dürnberger und Herr Peter Stocker in den zweiten Jahrgängen über die Zeit des Nationalsozialismus in Österreich und stellten die Bedeutung von Widerstandskämpfern gegen das NS-Regime in den Fokus.

Hervorgehoben wurde, dass es immer Menschen braucht, die sich gegen Unrecht und Verbrechen gegen die Menschlichkeit stellen, auch wenn sie damit ihr eigenes Leben riskieren.

V ponedeljek, dne 8. maja, dan spomina na konec Druge svetovne vojne v Evropi in zmage demokratičnih sil zoper totalitarizem, sta dijakinjam in dijakom drugih letnikov predavala gospa Esther Dürnberger in gospod Peter Stocker.

Poročala sta o zločinah nacizma in pomenu odpora zoper antidemokratične tendence. Posebej poudarila sta pomen ljudi, ki se zoperstavijo nepravičnemu in nečloveškemu ravnanju, tudi če s tem bojem zoper zločinski sistem riskirajo lastno življenje.

Zeitzeugen Esther Dürnberger und Peter Stocker

Vielen herzlichen Dank, dass Hr. Peter Stocker und ich wieder mit einem persönlichen Familienschicksal den Geschichtsunterricht bereichern durften. Fakten, Zahlen und Statistiken sind kalt, abstrakt, aber durch Einzelerlebnisse wird das Unbegreifliche verständlich und geht zu Herzen.

Mag. Horst Lattinger sagte bei der Veranstaltung „Spurensuche steirischer Gedenkprojekte 1933 – 1945“ ich zitiere wörtlich:

„Vernunft ist kein Garant für Humanität. Mitmenschlichkeit bedarf vor allem auch der Aktivität von Gefühlen. Im generationenübergreifenden Dialog mit Zeitzeug*innen, im projektorientierten Unterricht, in der eigenständigen Auseinandersetzung mit den entsetzlichen Gräueltaten, die nicht tausende Kilometer entfernt, sondern in unserer unmittelbaren Umgebung verübt wurden, kann der Jugend deutlich gemacht werden, dass jeder Einzelne dafür verantwortlich ist, dass derartige Verbrechen gegen die Menschlichkeit nie wieder passieren und auch Ansätze dazu in unserer Gesellschaft nicht geduldet werden!“

In diesem Sinne darf Mahnung nie aufhören.

ESTHER DÜRNBERGER

Erste-Hilfe-Kurs • Tečaj prve pomoći

Auf Initiative der Schülervertretung wurde an der Schule ein 16-stündiger Erste-Hilfe-Kurs organisiert und in der Zeit vom 16.05. bis zum 06.06.2023 durchgeführt. Der Referent des Roten Kreuzes, Prof. Mag. Erik-Manfred Lorenz, vermittelte den teilnehmenden Schüler*innen in vier Nachmittagsblöcken notwendiges theoretisches und praktisches Know-how, um in Not geratenen Mitmenschen mittels Erste-Hilfe-Maßnahmen das Leben retten zu können.

Na pobudo zastopnikov razredov smo na naši šoli organizirali in speljali 16-urni tečaj prve pomoči. Referent Rdečega križa, gospod prof. mag. Erik-Manfred Lorenz je v štirih popoldanskih blokih v tednih od 16. 5. do 6. 6. prijavljenim mladim posredoval teoretično in praktično znanje prve pomoči.

Tečaj je obravnaval sledeče tematike:

naloge prve pomoči, obveščanje dispečerske službe (klic: 144 v Avstriji), reševalna veriga, temeljni ukrepi prve pomoči, preverjanje zdravstvenega stanja osebe, ki potrebuje prvo pomoč, reševanje ponesrečene osebe iz vozila, snemanje motoristične čelade, stabilni bočni položaj, kardiopulmonarno oživljvanje (srčna masaža, umetno dihanje, defibrilacija), mehanične poškodbe, kostni zlomi in poškodbe sklepov, imobilizacija, rane in oskrbovanje ran (kompresijska obvezza...), krvavitve in hemostaza, šok, termične poškodbe, poškodbe z električnim tokom, poškodbe s kemikalijami, zastrupitev, zadušitev, nezavest, nenadna nagla obolenja (srčna kap, angina pectoris, možganska kap ali insult, TIA, epileptični napadi, alergične reakcije...), sladkorna bolezen in še marsikaj drugega.

Der Kurs behandelte folgende Themen:

Aufgaben der Ersten Hilfe, Notruf (144 in Österreich), Rettungskette, Basismaßnahmen, Notfallcheck, Retten einer verunfallten Person aus dem Fahrzeug, Helmabnahme, stabile Seitenlage, Herzdruckmassage, Beatmung, Defibrillation, mechanische Verletzungen, Knochenbrüche und Gelenksverletzungen, Immobilisation, Wunden und Wundversorgung, Blutungen und Blutstillung, Schock, thermische Verletzungen (Verbrennungen, Erfrierungen, ...), Verletzungen durch den elektrischen Strom, Verletzungen durch Chemikalien, Vergiftungen, Erstickung (Heimlich Griff...), Bewusstlosigkeit, plötzlich auftretende Erkrankungen (Herzinfarkt, Angina pectoris, Schlaganfall oder Insult, TIA, epileptische Anfälle, allergische Reaktionen...), Diabetes mellitus und noch so manches Andere.

MAG. ERIK-MANFRED LORENZ, REFERENT

Eindrücke von Kursteilnehmer*innen

Im Schuljahr 2022/23 hatten wir die Möglichkeit, an einem Erste-Hilfe-Kurs teilzunehmen. Viele von uns besuchten den Kurs, weil sie ihn für den Führerschein brauchen.

Wir lernten verschiedene Dinge wie zum Beispiel die Herzdruckmassage, das Retten einer bewusstlosen Person aus einem Auto oder den korrekten Umgang mit einem Defibrillator. Mir persönlich hat der Kurs sehr gefallen, weil ich viel Wissenswertes mitnehmen konnte.

ARMIN Husić, 2A

Tečaj prve pomoči je trajal 4 tedne, in sicer ob torkih od 13.00 do 17.00. Imeli smo ga s profesorjem Lorenzom, ki poučuje na Slovenski gimnaziji. Naučili smo se veliko stvari, na primer reševanje ljudi iz avtomobila, povijanje rok, nog in glave, spravljanje ljudi v pravo pozicijo medtem ko ležijo, pomaganje poškodovanim osebam s čelado itd. Po mojem mnenju je tečaj prve pomoči zelo potreben v življenju, še posebej glede na to, da se danes pojavlja vse več nesreč pri vožnji z motorjem, avtomobilom, električnim skirojem itd. Profesor Lorenz zelo dobro razlagal različne situacije in vedno odgovori na zastavljena vprašanja.

ALAN GALIJAŠEVIĆ ALIĆ, 2A

Workshop Resilienz • Delavnica za pridobitev odpornosti

Am 08.05.2023 besuchte Samantha C. Tady, MA, Intergenerational Consultant die 3B und hielt einen vierstündigen Workshop zum Thema:

Weniger Stress - mehr Resilienz - Schaffe dir den Raum für Kreativität

Schüler*in zu sein verursacht sehr viel Stress. Neben multiplen Abgabeterminen, Hausaufgaben und Schularbeiten scheint es fast unmöglich, Kreativprojekte und Ideen umzusetzen. Auch wenn der Wunsch da wäre, es fehlt einfach an Motivation. Bei Stress leiden nicht nur Motivation und Kreativität, sondern auch die Qualität der Projektumsetzung. Das Gleiche gilt für die mentale und physische Gesundheit der Schüler*innen. Daher ist es entscheidend, zu lernen, wie man Stress entgegenwirken kann. In diesem interaktiven Workshop erkundeten wir verschiedene Strategien und Tools, wie man Stress abbauen kann, und entwickelten für jede Teilnehmer*in einen individuellen Stressmanagementplan, sodass jede/r seinem Herzensprojekt

sowohl in der Schule als auch außerhalb mit Leichtigkeit und Freude nachgehen kann. Resiliente Schüler*innen sind kreative Schüler*innen.

8. 5. 2023 je Samantha C. Tady, MA, medgeneracijska svetovalka, obiskala razred 3BK in izvedla štiriurno delavnico na temo:

Manj stresa - več odpornosti - ustvarite prostor za ustvarjalnost

Biti dijak povzroča veliko stresa. Poleg številnih rokov, domačih nalog in šolskega dela se zdi skoraj nemogoče uresničiti ustvarjalne projekte in ideje. Tudi če je želja prisotna, preprosto primanjkuje motivacije. Ob velikem stresu ne trpita le motivacija in ustvarjalnost, temveč tudi kakovost izvedbe projekta. Enako velja za duševno in telesno zdravje učencev. Zato je izredno pomembno, da se naučimo, kako preprečiti stres. Na tej interaktivni delavnici smo raziskali različne strategije in orodja za zmanjševanje stresa ter za vsakega udeleženca

pripravili individualni načrt za obvladovanje stresa, da bo lahko vsak z lahkoto in veseljem izvajal projekt svojega srca, tako v šoli kot zunaj nje. Odporni

učenci so ustvarjalni učenci. "

PROF. ANNA OGRIS

Odlikovanje mladinskih zdravstvenih trenerjev • Auszeichnung als Jugendgesundheits-Coach

Na izobraževalni direkciji so v četrtek, 1. decembra 2022, v obliki slavnostne prireditve odlikovali dijakinje in dijake, ki so se izobraževali za mladinskega zdravstvenega trenerja. Čestitamo Anna-Leni Vogl in Evi Wedenig!

Am Donnerstag, dem 1. Dezember, wurden im Rahmen einer festlichen Veranstaltung auf der Bildungsdirektion Schülerinnen und Schüler ausgezeichnet, die sich zum Jugendgesundheits-Coach haben ausbilden lassen. Wir gratulieren unseren beiden Schülerinnen Anna-Lena Vogl und Eva Wedenig!

Aktuelle Jugendthemen • Aktualne teme mladostnikov

Klassenworkshops zu Prävention • Delavnice za prevencijo

Am Mittwoch, dem 3. Mai, hatten wir auf Einladung der Direktion Besuch von Herrn Wolfgang Schmerlaib, welcher sich beruflich mit Kriminalprävention befasst. Mit den Schülerinnen und Schülern der 1B, 2A und 3B bearbeitete er in je zweistündigen Workshops Jugendthemen, die der jeweiligen Klassengemeinschaft wichtig sind.

V sredo, 3. maja 2023, nas je na povabilo ravnatelja obiskal gospod Wolfgang Schmerlaib, strokovnjak za kriminalno prevencijo. Dijaki 1B, 2A in 3B razreda smo se udeležili delavnic, kjer smo razpravljali o perečih temah, ki se nanašajo na mladino. Gospod Schmerlaib je z nami delil svoje strokovno znanje in nam pomagal razumeti različne vidike kriminalne prevencije. Bilo je zanimivo in poučno srečanje,

kjer smo imeli priložnost staviti vprašanja in pridobiti vpogled v pomembne teme, ki vplivajo na nas mlade.

PROF. ALMIRA LANG

Delavnice v sklopu "Zdrava šola" • Workshops zu „Gesunde Schule“

Škodljivi vplivi tobačnih izdelkov • Gesundheitliche Gefahren von Tabakprodukten

V petek, 26. 5. 2023, smo na naši šoli v okviru programa "Zdrava šola" izvedli delavnice na temo škodljivih tobačnih izdelkov, odvisnosti, negativnih vplivov na zdravje ter možnih preventivnih ukrepov. Gospod Christian Lindner BA je vodil srečanje in se pogovarjal z dijakinjami in dijaki o zakonodaji, ki je povezana s to temo ter o delu kriminalistov v zvezi s preprečevanjem in obravnavanjem tovrstnih primerov. Delavnice so nam omogočile pridobiti informacije o škodljivih učinkih tobaka, razumeti odvisnost ter se seznaniti s preventivnimi ukrepi, ki jih lahko sprejmemo za ohranjanje zdravja.

Am Freitag, dem 26. Mai 2023, fanden in unserer Schule Workshops zum Thema Konsum von Tabakprodukten und dessen gesundheitliche Folgen statt. Herr Christian Lindner BA informierte die Schülerinnen und Schüler über negative Auswirkungen des Konsums verschiedener Tabakprodukte. Hervorgehoben wurde insbesondere die Gefahr der Abhängigkeit von Tabakprodukten. Auch die geltende Gesetzeslage und Präventionsmaßnahmen sowie Tätigkeiten von Kriminalbeamten in diesem Umfeld wurden besprochen.

Workshop on addictions and snus

On Tuesday, June 6th 2023, the 2AK class had a workshop on prevention led by Mr. Lindner from the Provincial Government Office. The workshop took place during the fourth school period and lasted until the sixth school period.

Mr. Lindner began by discussing snus, explaining how it works and the potential dangers associated with its use. He also shared compelling stories about individuals who experienced severe consequences after using snus, which left a lasting impact on us. We then delved into the negative effects of alcohol on the human body. As a class, we assigned different alcoholic beverages to specific age groups, highlighting the importance of responsible drinking. Moreover, Mr. Lindner emphasized the necessity of not attempting to flee from the police when intoxicated. The workshop also addressed topics such as drug and alcohol addiction, K.O.-drops, and how to be safe at parties.

As a class, we are very grateful for the opportunity to have Mr. Lindner visit our class and share his expertise. His engaging presentation and thought-provoking stories made the workshop both educational and memorable.

LUKA LAH, 2A

Open Windows of Europe

Unter dem Motto „***Wir erleben Europa***“ konnte unsere HAK-TAK endlich nach drei Jahren wieder am Projekt „Open Windows of Europe“ teilnehmen. Dieses Mal haben fünf ausgewählte Schülerinnen aus Pordenone, begleitet von ihrer Deutschlehrerin Dott.ssa Petra Kloetzner, eine Woche lang als Gäste bei uns in den Klassen 2A und 5A hospitiert und waren erfreut, ein anderes Schulsystem aus der Nähe kennen zu lernen. An den Nachmittagen wurden verschiedene Aktivitäten für die Gruppe organisiert: eine Tour durch die Stadt Klagenfurt, die Besichtigung der Universität Klagenfurt und des Museums Moderner Kunst Kärnten sowie ein Besuch von Minimundus. Am Samstag, dem letzten Tag ihres Aufenthaltes, bildete ein gemeinsamer Ausflug auf die Burg Hochosterwitz den Abschluss der Projektwoche. Wir haben am 7. November 2022 in Udine das Projekt mit einer kleinen Feier abgeschlossen und hoffen, dass nächstes Jahr wieder ein so erfolgreicher Schüleraustausch stattfinden wird können.

Po treh letih smo letos končno lahko pozdravili djaminje iz Italije v okviru projekta "Open Windows of Europe". Pod geslom "Doživljamo Evropo" je pet djaminj s profesorico obiskalo našo šolo in spoznalo posebnosti dvojezičnega poučevanja. Popoldnevi so bili namenjeni spoznavanju mesta Celovec, ogledu univerze, muzeja moderne umetnosti ter obisku Minimundusa. Zaključek projektnega tedna se je odvил v soboto z izletom na grad Hochosterwitz. Projekt se je uradno zaključil 7. 11. 2022 v mestu Udine/Videm in bo nadaljeval v naslednjem letu.

Eindrücke der Teilnehmer*innen

Prendendo parte al progetto Open Windows of Europe 2022, abbiamo avuto la possibilità di essere delle studentesse della scuola Hak Tak, l'Istituto Bilingue di Economia e Commercio a Klagenfurt. Un'esperienza unica in un luogo così multiculturale e plurilingue, che ci ha consentito di conoscere una nuova realtà andando a scuola e visitando molti posti interessanti e belli.

GIOYA V., UDINE

(...) Per quanto riguarda le attività pomeridiane svolte finora ho gradito molto il tour guidato della città e del campanile, la passione e la dedizione del signore che ci ha accompagnate mi ha veramente colpita. La visita al Museum Moderner Kunst Kärnten grazie alle attività che abbiamo fatto è stata molto piacevole e d'ispirazione. Altrettanto interessante il tour orientativo all'Alpen-Adria-Universität Klagenfurt, dove abbiamo scoperto una realtà universitaria diversa rispetto a quella italiana concludendo la visita con la magnificente e sconfinata biblioteca (...)

NICOLE S., UDINE

Nach dem herzlichen Empfang durch den Schulleiter, der uns auch einen ersten Überblick über die Abläufe und Unterrichtsmethoden an der zweisprachigen Schule vermittelt hat, und die Italienisch-Kollegin Laura Rinaldi begann für die Schülerinnen eine interessante und ereignisreiche, natürlich auch anstrengende Woche. Vielen Dank an Frau Doktor Rinaldi, sie ist für die Durchführung dieses Projektes verantwortlich und hat uns eine Erfahrung beschert, die nicht hätte besser sein können: Teilnahme am normalen Schulunterricht, Slowenischstunden extra für unsere Schülerinnen (sie waren begeistert) und interessante Führungen, Besichtigungen, Ausflüge und Workshop am Nachmittag – eine perfekte Organisation! Danke auch den Kolleg*innen, die das Projekt mit ihrer Offenheit und Kompetenz unterstützt haben. Auch die Unterbringung im Kolpinghaus war optimal, wir haben uns sehr wohl gefühlt, ich hoffe, dass im nächsten Jahr wieder die Aufnahme in Familien möglich wird!

PROF.SSA PETRA KLOETZNER, BEGLEITPERSON FÜR OPEN
WINDOWS OF EUROPE IN KLAGENFURT

Wie schön, in Klagenfurt zu sein!

Am Montagmorgen begann mein Abenteuer an der HAK-TAK, und heute, am Donnerstag, bin ich traurig darüber, dass es schon fast vorbei ist.

Ich wurde von Professorin Laura Rinaldi, dem Schulleiter und allen Lehrer*innen der Schule herzlich willkommen geheißen. Sie waren alle sehr freundlich und bereit, mir jederzeit zu helfen. Meine neuen Schulfreunde waren auch nett, und es war schön zu erfahren, wie junge Leute in meinem Alter in Österreich leben (obwohl es nur einen Katzensprung von Italien entfernt ist).

Der Unterricht war sehr interessant, vor allem der Slowenischunterricht: Ich wusste nichts über diese Sprache, und ich möchte sie jetzt lernen. Es hat mir sehr gut gefallen, dass die Schüler*innen die Sprache sehr gut sprechen: Ich denke, die HAK-TAK ist eine wirklich gute Schule.

In diesen Tagen hatte ich die Chance, mein Deutsch zu üben, und mir wurde klar, dass ich es besser lernen möchte, um mich besser ausdrücken zu können (und vielleicht nach Klagenfurt zu ziehen).

Alle Nachmittage waren mit interessanten Aktivitäten ausgefüllt: Ich besuchte den Wappensaal, den Kirchturm und die Stadt mit einem sehr netten Führer und das Museum für moderne Kunst (MMKK). In den nächsten Tagen werden wir die Universität, das Minimundus, den Reptiliengarten, die Burg Hochosterwitz besuchen und einen Spaziergang zum Wörthersee machen. Ich kann es kaum erwarten!

Ich lebe sehr gerne in Klagenfurt, einer kleinen, aber gemütlichen Stadt, in der ich mich "zu Hause" fühle. Wenn ich diese Schule vorher gekannt hätte, wäre ich gerne hierhergekommen, um hier zur Schule zu gehen.

Es tut mir leid, dass ich jetzt schon gehen muss, aber ich hoffe, dass ich bald zurückkehren kann.

LINDA ROMAN, GYMNASIUM M. GRIGOLETTI, PORDENONE

Wenn mich jemand fragen würde, wie Klagenfurt ist, würde ich wahrscheinlich antworten, dass es wirklich ein Juwel ist.

Die Reise nach Klagenfurt erweist sich als eine wunderbare Erfahrung und eine Möglichkeit, meinen kulturellen Hintergrund sowohl auf persönlicher als auch auf kognitiver Ebene zu erweitern, und vor allem als eine Gelegenheit, mein Deutsch zu verbessern und eine neue Sprache zu lernen, Slowenisch, die mir vielleicht, wer weiß, in der Zukunft nützlich sein wird.

Hier in Klagenfurt ist das Schulsystem ganz anders als in Italien, zum Beispiel ist das Verhältnis zwischen Lehrern und Schülern "freundschaftlicher" als in Italien. Objektiv betrachtet ist der Unterricht sehr interessant, kreativ, spannend und vor allem für mich eine kontinuierliche Wissens- und Bereicherungsquelle.

Die Lehrer sind sehr nett, hilfsbereit und versuchen, mich zu beruhigen, obwohl ich in einer Klasse mit Kindern bin, die ich nicht kenne, und in einer anderen Schule. Während dieses Austausches habe ich Jugendliche aus zwei verschiedenen Klassen kennengelernt, aus der 2A und der 5B, und sie sind alle sehr nett. Ganz ehrlich, am Ende dieser Erfahrung werde ich es vermissen, hier nicht mehr zur Schule gehen zu können ... und wer hätte das gedacht!

Wir haben verschiedene Nachmittagsaktivitäten gemacht, die Besichtigung der Stadt mit einem Führer, den Besuch des Museums für moderne Kunst und die Besichtigung der Universität.

Bei der Besichtigung der Stadt besuchten wir den Wappensaal im Landhaus, die Kirche St. Egid und den Glockenturm mit seinem eindrucksvollen Blick über die Stadt.

Heute haben wir uns stattdessen die Alpen-Adria-Universität angesehen, eine der schönsten Aktivitäten bisher, weil sie mir wie eine Parallelrealität vorkam und mich viel über meine Zukunft nachdenken ließ.

In diesen letzten Tagen werden wir Minimundus und Hochosterwitz besuchen, und ich bin sicher, diese Sehenswürdigkeiten werden mich nicht enttäuschen.

Ich bin am Montag hier in Klagenfurt angekommen und muss in zwei Tagen abreisen, was schade ist, denn ich habe mich wie eine echte Österreicherin gefühlt und wäre gerne länger geblieben. Ich werde alle Erfahrungen sammeln, die ich in dieser schönen Woche erlebt habe.

Danke Klagenfurt, du warst eine überraschende Entdeckung.

GIORGIA CIMIGOTTO AUS DEM GYMNASIUM ISIS E. MATTEI

Diese Erfahrung war fantastisch!

Bei unserer Ankunft wurden wir sofort vom Direktor und unserer Projektleiterin, Frau Professorin Rinaldi, willkommen geheißen. Nach einem Gespräch und einer Tour durch die Schule begannen wir gleich mit dem Unterricht. Die Integration in die übrige Klasse war einfach, weil unsere Mitschüler sehr freundlich waren. Wir hatten die Chance, uns mit ihnen auf Deutsch, Italienisch und sogar ein wenig auf Slowenisch zu unterhalten.

Die Schule nimmt Schüler*innen aus verschiedenen Regionen auf und bietet ein zweisprachiges Programm an. Die Schulstunden waren sehr anregend, da wir ständig mit neuem Stoff konfrontiert wurden: Wir sprachen über verschiedene Themen wie Wirtschaft, Recht und Geografie. Dank der exzellenten und schnellen Organisation der Schule hatten wir die Möglichkeit, andere Schüler*innen aus anderen Klassen kennen zu lernen.

Klagenfurt ist eine ruhige und freundliche Stadt, und die Stadtführung war eine gute Chance, die wichtigsten historischen Aspekte der Stadt kennen zu lernen. Gemeinsam mit meinen Begleitern, die an dem Projekt teilnahmen, konnten wir die Unterschiede zwischen dem österreichischen und dem italienischen Leben kennen lernen und dabei immer etwas Neues lernen. Wir hatten die Gelegenheit, typische Gerichte zu probieren und an unserem bereits begonnenen Projekt zu arbeiten.

MARIA BENEDETTI AUS DEM GYMNASIUM M. GRIGOLETTI

Prendendo parte al progetto Open Windows of Europe 2022, abbiamo avuto la possibilità di essere delle studentesse della scuola Hak Tak, l'Istituto Bilingue di Economia e Commercio a Klagenfurt. Un'esperienza unica in un luogo così multiculturale e plurilingue, che ci ha consentito di conoscere una nuova realtà andando a scuola e visitando molti posti interessanti e belli.

Sono molto contenta per tutte le persone che ho avuto occasione di incontrare, iniziando dal direttore Mag. Hans Pogelschek che ci ha accolte nella mattinata del nostro arrivo facendoci fare una visita dell'ITC bilingue, poi la professoressa Mag. Dr. Laura Rinaldi che è stata con noi in ogni momento e i nostri compagni di classe e gli insegnanti che ci hanno accolto nel migliore dei modi possibili.

Mi ricordo ancora bene il primo giorno in cui sono entrata dentro l'istituto, è stata come un tuffo in un multiverso parallelo, in quanto io sono abituata a un luogo di studio che differisce in tutti i modi.

Partendo dai rapporti che i professori e gli studenti instaurano tra di loro, rapporti molto amichevoli, gli insegnanti sono sempre disponibili e molto gentili, che a parer mio fa tanta differenza tra gli studenti. Un fatto che ho trovato curioso è che gli studenti per entrare in classe devono mettersi le ciabatte e non le scarpe. Oltre a questo ho trovato interessante anche com'è diverso l'utilizzo dei vari strumenti scolastici.

Dopo le mattinate trascorse nella scuola, il pomeriggio prendevamo parte a varie visite guidate della città, del campanile e dell'università di Klagenfurt, oltre a varie altre attività sempre organizzate dalla Prof. Mag. Dr. Laura Rinaldi.

Abbiamo imparato molto durante questa settimana e faremo tesoro di questa nuova esperienza, specialmente delle lezioni di sloveno svolte con la Prof. MMag. Tatjana Demšar, e di tutti i ricordi che abbiamo creato nelle nostre menti e nei nostri cuori per sempre.

Ringrazio anche la professoressa Petra Kloetzner, che ci ha accompagnate in questo viaggio indimenticabile.

GIOYA VALOOKARAN, GYMNASIUM G. MARINELLI, UDINE

Grazie al progetto Open Windows of Europe abbiamo avuto la possibilità di frequentare per una settimana la scuola HAK TAK a Klagenfurt. Quest'ultima è una scuola bilingue, infatti le lezioni vengono svolte in tedesco e sloveno. La scuola austriaca differisce per molti aspetti da quella italiana, a partire dalle lezioni che qui in Austria sono molto più dinamiche. Il rapporto insegnante-alunno è molto più umano rispetto a quello che abbiamo noi con i nostri professori, questi sono anche molto più comprensivi. Il clima generale è decisamente più tranquillo e allegro in confronto a quello che vivo ogni giorno nella mia scuola, inoltre le verifiche a cui abbiamo assistito sono durate meno di un terzo del tempo che solitamente impieghiamo noi.

Una delle lezioni a cui ho preferito prendere parte è stata quella di sloveno tenuta dalla professoressa Demšar, mi è piaciuto molto iniziare a conoscere questa nuova lingua con l'entusiasmo trasmesso dalla prof.

Per quanto riguarda le attività pomeridiane svolte finora ho gradito molto il tour guidato della città e del campanile, la passione e la dedizione del signore che ci ha accompagnate mi ha veramente colpita. La visita al Museum Moderner Kunst Kärnten grazie alle attività che abbiamo fatto è stata molto piacevole e d'ispirazione. Altrettanto interessante il tour orientativo all'Alpen-Adria-Universität Klagenfurt, dove abbiamo scoperto una realtà universitaria diversa rispetto a quella italiana concludendo la visita con la magnifica e sconfinata biblioteca.

Concludo ringraziando il direttore, la prof.ssa Rinaldi e la prof.ssa Kloetzner in primis, e in secundis tutte le professoresse e i professori che ci hanno aiutate durante la nostra permanenza, con una menzione speciale alla prof.ssa Demšar.

NICOLE SIMIONATO, GYMNASIUM G. MARINELLI, UDINE

Evento finale di Open Windows of Europe

Il 7 e l'8 novembre abbiamo partecipato all'evento finale di Open Windows of Europe a Trieste e ad Udine. Insegnanti e studenti provenienti dall'Austria, dal Friuli, dalla Croazia, dalla Slovenia e dall'Albania si sono incontrati nel meraviglioso Palazzo della Presidenza della Regione Friuli Venezia Giulia per presentare i loro lavori sulla mobilità e sull'agenda europea 2030. Eva Wedenig (4A) ed Anna Lena Vogl (4A) hanno anche potuto assistere ad una lezione a scuola presso il liceo Uccellis di Udine. Un'esperienza che non dimenticheremo mai.

Am 7. und am 8. November haben wir an der Abschlussveranstaltung des Projekts "Open Windows of Europe" in Triest und Udine teilgenommen. Lehrer und Schüler aus Österreich, Friaul, Kroatien, Slowenien und Albanien haben sich in Triest in dem wunderbaren Palast der Region Friaul-Julisch Venetien getroffen und haben ihre Referate über Mobilität und über die europäische Agenda 2030 gehalten. Eva Wedenig (4A) und Anna-Lena Vogl (4A) haben auch am Unterricht im Gymnasium Uccellis in Udine teilgenommen. Eine schöne Erfahrung, die uns immer in Erinnerung bleiben wird.

Sklepna prireditev projekta "Open Windows of Europe" je potekala 7. in 8. novembra v Trstu in Vidmu (Udine). Dijaki in učitelji iz Avstrije, Furlanije, Hrvaške, Slovenije in Albanije so se udeležili sklepnega srečanja v lepem okolju in referiali o mobilnosti in evropski agendi 2030. Dijakinji Eva Wedenig in Anna-Lena Vogl iz 4A letnika sta tudi obiskali pouk na gimnaziji Uccelis v Vidmu. Sodelovanje pri projektu bo ostalo vsem udežencem v lepem spominu.

PROF.SSA LAURA RINALDI

L'amicizia non conosce confini • Freundschaft kennt keine Grenzen • Prijateljstvo združuje

Venerdì 21 aprile 2023 noi dell'istituto tecnico commerciale bilingue Hak-Tak abbiamo avuto l'occasione di ospitare i ragazzi dell'istituto L. da Vinci e S. de Sandrinelli di Trieste, accompagnati dai loro insegnanti. È stata un'occasione unica per parlare con loro e per trascorrere del tempo insieme. Questo gemellaggio era iniziato lo scorso novembre 2022 con tre video chiamate avvenute una volta al mese nell'ora del Corso Superiore. Sia durante le video chiamate, sia quando sono venuti personalmente a trovarsi il 21 aprile 2023, gli studenti della Hak tak di Klagenfurt insieme agli studenti di Trieste hanno potuto raccontarsi a vicenda le loro origini, i loro interessi e le loro esperienze. Quello che prima sembrava un mondo piccolo e limitato come quello della scuola, dei propri compagni, della propria aula e dei propri insegnanti, all'improvviso si è rivelato più ampio e privo di confini. I sorrisi dei ragazzi, la voglia di comunicare tra loro e il loro entusiasmo sono il risultato di un'amicizia che continueremo anche nei prossimi anni e noi insegnanti non vediamo l'ora di proseguire quest'avventura.

Am Freitag, dem 21. April 2023, hatten wir in unserer Zweisprachigen Handelsakademie HAK-TAK die Gelegenheit, Student*innen des Instituts L. da Vinci und S. de Sandrinelli aus Triest in Begleitung ihrer Lehrer zu empfangen. Es war eine einmalige Gelegenheit für uns, mit ihnen persönlich Gespräche zu führen und Zeit miteinander zu verbringen. Diese Partnerschaft begann schon im vergangenen November 2022 mit drei Videoanrufen, die einmal im Monat während der Unterrichtsstunde des Corso Superiore stattfanden. Sowohl während der Videoanrufe als auch beim gemeinsamen Treffen in unserer Schule konnten sich die Schüler*innen der HAK-TAK Klagenfurt gemeinsam mit den Studierenden aus Triest über ihre Herkunft, Interessen und Erfahrungen austauschen. Unsere „kleine und begrenzte Welt“ in der Schule, im Klassenzimmer, mit den Mitschüler*innen und Lehrer*innen öffnete sich und wurde aufgebrochen, durch das Lächeln der Schüler, den Wunsch, miteinander zu kommunizieren, und ihren Enthusiasmus eine Freundschaft aufzubauen, die über die kommenden Jahre andauern soll. Wir Lehrer*innen können es kaum erwarten, dieses Abenteuer fortzusetzen.

PROF. LAURA RINALDI UND PROF. ANDREA URBAN

Partnerska šola iz Trsta na obisku

V petek, 21. aprila 2023, smo na naši šoli ponovno lahko pozdravili goste iz naše partnerske šole iz

Trsta. Mladi so izkoristili obisk sovrstnikov iz Italije in v osebnih pogovorih poglobili prijateljske veze.

DigiCheck - Vseavstrijsko certificiranje digitalnih kompetenc •

DigiCheck - Zertifizierung digitaler Kompetenzen

Ministrstvo za izobrazbo, znanost in raziskavo (BMBWF) je izvedlo na vseh trgovskih akademijah Avstrije t.i. digi.check hak. Pri tem standardiziranem testiranju dijakov četrtih razredov preverijo strokovno digitalno znanje, katerega so si dijaki*ne pridobili v predmetih Officemanagement in Gospodarska informatika.

Dne 16. junija je bila na šoli porazdelitev certifikatov. Najboljši dijaki*ne so pri testiranju dosegli odlične rezultate z nad 95% možnih točk.

Das Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Forschung, Abteilung I/11 hat alle Handelsakademien in Österreich zum digi.check hak eingeladen. Bei diesem Wettbewerb aller Schüler*innen der vierten Jahrgänge der österreichischen Handelsakademien wurden die erworbenen digitalen Kenntnisse und Fähigkeiten, die im Unterricht der Gegenstände Officemanagement sowie Wirtschaftsinformatik vermittelt werden, standardisiert getestet.

Am Freitag, dem 16. Juni, wurden die Zertifikate an die Schüler*innen ausgeteilt. Die Besten erreichten beim digi.check hak mit über 95% der möglichen Punkte ein hervorragendes Ergebnis.

Predavanji na univerzi v Celovcu • Vorträge an der Universität Klagenfurt

V letošnjem šolskem letu smo večkrat obiskali univerzo v Celovcu. Nazadnje smo se tja odpravili v sredo, 31. 5. 2023. Skupaj s 3A razredom smo se v spremstvu profesorce Glušič odpeljali z avtobusom na Alpsko-Jadransko univerzo, kjer smo se udeležili gostujočih predavanj izredne profesorce s Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, dr. Alenke Valh Lopert. Tema prvega predavanja so bili eponimi v slovenščini, pri drugem pa smo prisluhnili evfemizmom v slovenščini in se naučili, kako ne biti žaljiv.

1B je lahko prisostvoval samo prvemu predavanju, saj smo v peti uri pisali šolsko nalogu, medtem ko je 3A ostal tudi na drugem predavanju. Predavanji sta bili zanimivi in izvedeli smo marsikaj poučnega.

DŽEJLANA ČORALIČ, 1B

Im heurigen Schuljahr besuchten wir einige Male die Alpen-Adria-Universität Klagenfurt. Zuletzt

besuchten wir sie am Mittwoch, dem 31.5.2023. Zusammen mit der 3A in Begleitung von Professo- rin Glušič machten wir uns mit dem Bus auf den Weg zur Uni, wo wir uns zwei Vorträge der außer- ordentlichen Universitätsprofessorin Dr. Alenka Valh Lopert von der Philosophischen Fakultät der Universität Marburg anhörten.

Die 1B konnte nur dem ersten Vortrag mit dem Thema *Eponyme in der slowenischen Sprache* beiwohnen, denn eine Gruppe aus dieser Klasse schrieb danach eine Schularbeit. Aus diesem Grund verließen die Erstklässler*innen vorzeitig die Uni und begaben sich zusammen mit ihrer Professorin zurück an die Schule. Die Schüler*innen der 3A konnten anschließend auch am zweiten Vortrag mit dem Thema *Euphemismen* in der slowenischer Sprache teilnehmen und lernten dabei, wie man sich nicht beleidigend ausdrücken kann. Die Vorträge waren interessant und sehr lehrreich.

PROF. PAMELA GLUŠIČ UND SCHÜLER*INNEN

Fit für den Arbeitsmarkt • Pripravljen/a za trg dela

Am 14.04.2023 war AK- Arbeitsrechtsexperte Wasselai Fabio LL.B. als Gastredner zum Thema „Fit für den Arbeitsmarkt“ zu Besuch. Für die Schüler*innen der 3. Jahrgänge war dieser Vortrag von großer Bedeutung. Sie bekamen vertiefende Einblicke in arbeitsrechtliche Aspekte vermittelt und erhielten einen direkten Kontakt zur Arbeiterkammer. Die anschließende Diskussion wurde zu Themen wie Ferialpraktikum, Erfahrungen mit geringfügiger Beschäftigung etc. geführt. Es war ein gelungener Abschluss des Themas „Personalmanagement“.

14. 4. 2023 je v 3A in 3B razredu predaval strokovnjak za delovno pravo gospod Fabio Wasselai LL.B., na temo »Pripravljen/a za trg dela«. Predavanje

je bilo za dijake in dijakinje zelo koristno. Dobili so poglobljen vpogled v delovnopravne vidike in istočasno stik z delovsko zbornico. V nadaljevanju je potekala razprava o temah, kot so počitniška praksa in izkušnje z zaposlitvijo. To je bil uspešen zaključek teme "personalnega menedžmenta".

PROF. ANNA OGRIS

Wiedereröffnung des Landesmuseums • Deželni muzej spet odprt

Schülerinnen und Schüler unserer Schule zählten zu den ersten Gästen nach der Wiedereröffnung des nunmehrigen "kärnten.museum". In Begleitung ihrer Klassenvorstände bekamen die Schülerinnen und Schüler der 3A und 3B am Montag, dem 21. November, eine höchst interessante und anschauliche Führung durch die neu gestalteten Räumlichkeiten. Die fachliche Expertise zu den Exponaten gab es im Rahmen einer Führung durch das Haus von Seiten des "kärnten.museum" in beiden Landessprachen. In den Schuljahren 2013 bis 2016 war unsere Schule im Rahmen eines dreijährigen Projekts unter dem Motto "Museum in die Schule - Schule ins Museum", welches von Kulturkontakt Austria

und dem Bundesministerium für Bildung finanziert wurde, in engem, wechselseitigem Austausch.

Wir hoffen, dass die Wiedereröffnung des kärnten.museum viele Jugendliche anspricht und diese zu einem Besuch motiviert.

Dijakinje in dijaki naše šole so v ponedeljek, 21. novembra, bili med prvimi obiskovalci na novo odprtega deželnega muzeja. Skupaj s svojima razrednikoma so dijakinje in dijaki 3A in 3B dobili zelo dobro organizirano vodstvo po prostorih muzeja. Zelo pozitivno je, da so sprejeli informacije od strokovnjakov v obeh deželnih jezikih in da so eksponati v muzeju označeni oziroma opisani tudi v slovenskem jeziku.

HAK-TAK je bila že v šolskih letih 2013 do 2016 v okviru projekta z geslom "Muzej v šolo - šola v muzeju" tesno povezana s to inštitucijo. Naj bo tudi na novo urejen muzej prostor številnih obiskov mladih.

Govorniški natečaj na Dvojezični trgovski akademiji • Redewettbewerb "Govorniški natečaj"

V ponedeljek, 16. januarja, so na Tischler-jevem govorniškem natečaju nastopili mladi govorniki pred šestčlansko komisijo. Čestitamo naši dijakinja Ani Ražen (mentorica prof. Dumpelnik) za odličen nastop in doseženo tretje mesto!

Am Montag, dem 16. Jänner, wurde der jährlich stattfindende Redewettbewerb in slowenischer Sprache an unserer Schule ausgetragen. Ambitionierte Jugendliche überzeugten die sechsköpfige Jury mit ihren ausdrucksstarken Reden. Wir gratulieren unserer Schülerin Ana Ražen (Mentorin: Prof. Dumpelnik) zum ausgezeichneten Auftritt, mit dem sie den dritten Platz erreichte!

Člani žirije govorniškega natečaja v kompetenčnem centru

Z JEZIKOM BOMO OBSTALI!

Slovenščina je eden izmed manj prepoznavnih jezikov na svetu. Govori ga okoli dva milijona in pol ljudi na svetu, od tega so večina prebivalci Slovenije. Glede na tako majhno število ima slovenščina veliko narečij. Meni je bila slovenščina že v osnovni šoli eden izmed najljubših predmetov, saj se mi zdi pomembno, da vemo, kako je naš materijezik sploh nastal in, da ga znamo pravilno uporabljati. Večina pa meni drugače, in ravno to je razlog, zakaj je naš jezik manj prepoznavni. Od kar obiskujem Dvojezično trgovsko akademijo v Celovcu sem opazila, da je znanje več jezikov v življenju zelo priporočljivo. Saj veste, kaj pravi slovenski pregovor: »Več znaš, več veljaš.«

Nastanek tega čudovitega jezika pa sega kar daleč nazaj, ko so naši predniki prišli živeti na slovensko ozemlje. Primož Trubar je oče slovenskega jezika in začetnik slovenske književnosti. Je avtor prve knjige v slovenskem jeziku, kar je bilo za tisti čas nekaj posebnega. Da pa se slovenščine veliko učimo v šoli, se lahko zahvalimo Adamu Bohoriču, saj je ravno on menil, da je slovenščino potrebno v šolah gojiti intenzivneje. Kmalu za tem je izdal tudi prvo slovensko slovnico napisano v latinščini. Sedaj pa je odgovornost prihodnosti jezika v rokah mlajših generacij. Čeprav si med seboj nismo pretirano različni, se slovenščina iz leta v leto spreminja. Tudi mi govorimo drugače kot naši starši. Torej s časom potujemo ljudje in z nami naš jezik. Zato je pomembno, da jezik ohranjamo in širimo naprej po svetu. Kaj pa veš, mogoče pa bodo v prihodnosti pod zgodovino slovenščine omenili tudi nas.

Zanimivost jezika pa ni samo v njegovi bogati zgodovini, temveč v njegovih pravilih. Slovenščina je ena izmed redkih jezikov, ki je ohranila dvojino, ima kar šest sklonov z osmimi sklanjatvami in tremi slovničnimi spoli.

Narodna zavest je lahko sestavljena na osnovi več značilnosti: jezik, kultura, politično organiziranje ter skupni strateški cilji, zgodovinska zavest, rodovna oziroma genetska povezanost, družbene komu-

nikacije, vera, skupno ozemlje ali zavest o ozemlju in celo gospodarske povezave. Zunaj meja Slovenije živi okoli pol milijona Slovencev in to je bistven del narodnega telesa. Zame je narodna zavednost pomembna, saj nas ravno to razlikuje in dokazuje, da je čisto vsak edinstven na drugačen način. Zato zame velja eno pravilo. Nikogar ne smemo opredeliti na nečem, kar se mu je zgodilo v življenju, ampak moramo biti pozorni na to, kaj si oseba želi postati. Družba pa se na to odziva drugače. Narodne zavednosti med mladimi primanjkuje, saj se mlađi o njej ne želimo pogovarjati in tako je povsod po svetu. Zakaj prihaja do tega, da se mlađi o tem ne želijo pogovarjati? Mogoče zato, ker sami sebe nimamo dovolj radi, kaj sele, da bi imeli radi druge in njihov narod. Če tega ne razrešimo sami pri sebi, to vodi do sovraštva, najprej do sebe in potem do drugih narodov, saj ne želimo pokazati drugim, da nismo zadovoljni v svoji koži. Prej, ko bomo sprejeli realnost o sebi kot posamezniku in narodu, prej bomo sprejeli in razumeli druge.

K narodni zavednosti spada tudi jezik v zamejstvu, kot na primer tukaj na Koroškem, kjer ljudje govorijo tako slovensko kot tudi nemško. To število se sicer manjša ampak nekaj jih še vedno je. Število se zmanjšuje z izobrazbo in zaposlitvami. Veliko ljudi po osnovni izobrazbi študira daleč v tujini in tam tudi išče zaposlitve, saj menijo, da so zunaj naših meja boljši pogoji za življenje. To pa nas ne sme pretirano zavesti, saj smo temelje za naš uspeh pridobili v naši državi na kar moramo biti ponosni in to lahko spoštujem. Konec končev je povsod lepo, a doma je še vedno najlepše.

ANA RAŽEN, 2B

Fremdsprachenwettbewerb • Tekmovanje iz tujih jezikov

Jurša Taj, Schüler der 3A, hat unsere Schule am diesjährigen Fremdsprachenwettbewerb erfolgreich vertreten. Beim von der Bildungsdirektion und der Pädagogischen Hochschule organisierten Wettbewerb treten Schülerinnen und Schüler mit sehr guten Sprachkenntnissen in den Fremdsprachen Englisch, Italienisch, Französisch und Spanisch an und vertreten ihre Schule.

Taj Jurša, dijak 3A letnika, je sodeloval na letošnjem tekmovalju iz tujih jezikov, ki ga organizira Izobraževalna direkcija za Koroško skupaj s Pedagoško visoko šolo. Na tekmovalju so sodelovali najboljši govorci in govorke tujih jezikov, kot so angleščina, italijanščina, francoščina in španščina, iz poklicno-izobraževalnih višjih šol. Taj Jurša je sodeloval v angleškem jeziku.

Pisana Promlad

Tudi v letošnjem šolskem letu je Volbankova ustanova razpisala natečaj za *Pisano promlad*. Z naše šole se je za sodelovanje na omenjenem natečaju odločilo nekaj dijakov iz 1B, 2B in 3A razreda, ki so pripravili prispevke v kategoriji 9. in 10. šolske stopnje. Tako so ustvarjali besedila na temo »Zmag« in / ali »To bi spremenil/-a«. Pohvalno je, da so se dijaki in dijakinje naše šole odločili za sodelovanje in sporočajo, da »gredo naslednje leto na zmago«. Spodaj nekaj prispevkov, ki so sodelovali na letošnjem razpisu.

To bi spremenil (napisano v narečju)

V današnjem cajtu je velik stvari k bi jh lah spremenu. Najbl pa b spremembo rabu šolsk sistem. Vse stvari okol ns se vedn spreminajo. Od avtomobilov, jezika, oblek in še velik drugih stvari. Edin kar je skos isto so šole in šolsk sistem. Učilnce zgledajo enak kukr pa so zgledale k so še naši ta starši hodl u šolo. Edina nova stvar k se pa je pujavla u učilncah so računalniki. Z pomočjo računalnikov pouk poteka precej hitrejš k pa v generaciji od naših staršev. Način učena pa je še zmer isti. Učenci zdijo za mizo, pošušajo učitle k pridigajo neko snov in pišejo kr jim gre u uho. Mislm da je že kr dobr cajt, da se nardi

Auch in diesem Schuljahr gab es die alljährige Ausschreibung für den Schreibwettbewerb *Pisana promlad*. Für die Teilnahme entschieden sich einige Schüler*innen der 1B, 2B und 3A, die ihre Beiträge zu den Themen »Sieg« / »Zmag« und »Das würde ich ändern«/ »To bi spremenil-a« verfassten. Es ist lobenswert, dass unserer Schüler*innen alljährlich am Schreibwettbewerb mitgemacht haben und im nächsten Schuljahr erneut teilnehmen wollen.

PROF. PAMELA GLUŠIČ

neka sprememba u šolah in učenu utrok. Menm, da bi otroc mogl uporablat svojo kreativnost in se učit bl na interaktivn način. Učilnce b lahk spremeni v prostor u katermu bi se utrok početu bl sproščen, ne pa pod stresom. Take učilnce majo gor na Finskem, pa gre utrokom precej bol k pa pr ns, pa tud raj hodjo u šolo. Utroc bi mel precj bolše ucene kukr pa jez pa več zanimana, če b sprenl šolo tko, da bi utrok z veselm pršu u šolo pa da b pokazu mal zanimana za učene. To se pa nau zgodl če bo šolsk sistem ustov takšn kukr je pa zdej.

ROBERT ŽVAN, 3A

TO BI SPREMENIL/-A (PRE-)VISOKA PRIČAKOVANJA DRUŽBE DO NAS, MLADIH

Če bi mimoidočega vprašali, kaj bi žezele v življenju spremeniti, ali menite, da bi bil vprašani tiko ali morda rekel, da ne bi ničesar spreminja? Resnično, sprašujem se, ali med osmimi milijardami ljudi, kolikor nas trenutno živi na tem planetu, obstaja kdo, ki prav ničesar ne bi žezele spremeniti na našem svetu. Prepričana sem, da smo ravno najstniki tistih, ki bi žezele veliko stvari spremeniti in tako zelo hrenenimo po spremembah, da smo zaradi dejstva, da se stvari po našem mnenju ne spreminjajo dovolj hitro, skoraj že obupali.

Ko smo prijokali na svet in so nas v družini začeli socializirati, ko smo prestopili prag vrtca, se začeli spoznavati s sovrstniki in zaživeli v skupnosti z drugimi, so nas učili, da se moramo v življenju vedno truditi in stremeti za izpolnjenimi pričakovanji, ki jih imajo drugi do nas. Tako so starši že kmalu po našem rojstvu upali in pričakovali, da se bomo karseda hitro postavili na svoje majhne nogice in shodili. Prav tako so si žezele, da bi se čim prej naučili piti iz kozarca, ne da bi se pri tem polili, da bi se naučili uporabljati jedilni pribor in bi čim prej začeli "lepo" jesti. Tudi ostali sorodniki so se trudili, da bi nas kaj novega, pametnega in koristnega naučili. Tako so si prizadevali, da bi nas naučili pravilno držati svinčnik v roki, risati vijugaste črte in barvati, ne da bi šli pri tem čez črto. Ko so nas starši vpisali v osnovno šolo, so pričakovali, da bomo šolanje uspešno zaključili takrat, ko je to „običajno“. Nato se pričakuje, da se bomo vpisali na srednjo šolo in takoj po uspešno opravljenem zrelostnem izpitu še na fakulteto. Vozniško dovoljenje moramo dobiti takoj, ko je to po zakonu mogoče. Nihče pa ne pomisli, da se lahko zgodi, da smo morali v šoli kakšen letnik ponavljati, da smo si vzeli enoletni „odmor“, preden smo začeli študirati, da smo nekateri komaj prihranili dovolj denarja za vozniški izpit, medtem ko lahko o naku-

pu avta le sanjamo. Nadalje ljudje pričakujejo, da se bomo mladi od staršev odselili takoj, ko bomo polnoletni. Pričakuje se tudi, da bomo poročeni, imeli otroke in lastno stanovanje ali celo hišo do tridesetega leta. Če nam kaj od tega ne uspe, imamo občutek, da so zaradi naše "nesposobnosti" vse oči uprte v nas, da vsi pričakujejo enake stvari, nas pa prehiteva čas in se nikakor ne moremo premakniti z mrtve točke. Samo lezemo in lezemo nazaj, dokler se ne počutimo, kot da so naši cilji svetlobna leta oddaljeni in da bodo vsi drugi dosegli vse, kar so si zadali, mi pa v vsem tem času ne bomo niti dodobra spoznali, kdo sploh smo in kaj hočemo.

Kljub temu da so takšna pričakovanja drugih do nas velikokrat obremenjujoča, se vsi zavedamo, da so to povsem običajna pričakovanja in ljudje smo vajeni, da imajo in imamo pričakovanja do drugih in nas samih. Prav zaradi tega se tako trudimo, da pričakovanja izpolnimo, saj so postala del nas, in smo nesrečni, če nam to ne uspe, ali če ugotovimo, da so slednja težko uresničljiva. To lahko z gotovostjo trdim, saj sem tudi sama najstnica, ki je do sedaj že večkrat naletela na pričakovanja, ki jih sploh ni razumela. Prav tako nisem vedela, zakaj jih moram izpolniti, niti tega ne, od kod izvirajo, kdo jih je postavil in zakaj si "manjvreden", če pričakovanj ne izpolniš.

Ena izmed posledic (pre-)visokih pričakovanj je občutek nezadovoljstva, ko se začnemo zavedati, da ne moremo izpolniti vsega, kar od nas pričakuje družba. Sama sem že večkrat slišala, kako je nekdo že pri osemajstih postal milijonar, kako je nekdo drug pri zgodnjih dvajsetih ustanovil svoje podjetje, si kupil stanovanje in dober avtomobil ter dosegel druge, "zavidanja vredne dosežke". Nato pa pogledam sebe in se počutim skoraj manjvredno, saj mi kaj podobnega ni in mi verjetno niti v bližnji prihodnosti ne bo uspelo. Moraš, moraš, moraš, moraš! Le kdo pa nas vpraša, kaj si mi dejansko želimo? S pojavom socialnih omrežij so se družbena pričakovanja še povečala, kajti veliko tega, kar zasledimo na spletu, želimo doseči tudi sami. Kljub temu pa

imamo na različnih družabnih omrežjih istočasno tudi možnost, da objavimo le tisto, kar dejansko želimo deliti s svetom, našo resničnost pa skrijemo pred očmi javnosti. Med nas in svet okoli nas lahko postavimo nevidni zid, če želimo pred drugimi skriti svoje "pomanjkljivosti" in se predstaviti kot čim bolj popolne.

Najstniki se včasih počutimo kot pravi "vesoljčki", če se nam naredi kakšen mozolj, če smo poraščeni po obrazu, če imamo "kosmate" roke, noge, če nimašmo popolno urejenih obrvi, kot nam jih prikazujejo slike na Instagramu, in če nimamo otroško gladkega obraza brez prask, ogrcev, sončnih petic in ostalih pubertetniških "znamen". Čeprav se istočasno vsi zavedamo, da so to v tem obdobju povsem običajni pojavi, in da so vsi, tudi naši starši in stari starši, šli skozi vse to, se danes, ko živimo praktično na spletu, zaradi tega velikokrat počutimo žalostne, nezadovoljne same s seboj in nesprejete. Občutek imamo, da so vsi, razen nas, popolni, in radi pozabimo na to, da se včasih vsak izmed nas tako počuti, saj si vsi – eni bolj, drugi manj – želimo doseči (visko) postavljene standarde.

V preteklosti ni bilo tako. Našim prednikom ni bilo pomembno, ali bodo ženske imele poraščene roke, noge, košate obrvi in dlačice na obrazu. Živeli so

preprosto in se niso spraševali, zakaj se ženske ne uredijo.

Na tem mestu bi želela poudariti, da je odločitev, ali se bo nekdo uredil ali ne, popolnoma osebna in bi jo moral sprejeti vsak zase. Ne zdi se mi prav, da je v današnjem svetu toliko pričakovanj, kaj vse bi ljudje morali in česa ne. Prav tako nam ni treba brezglavo slediti določenim lepotnim smernicam na Instagramu in družbenim normam "dovoljene telesne poraščenosti". Vsakdo ima pravico, da sam odloča o svojem telesu in sprejema odločitve, za katere meni, da so najboljše zanj.

Moja iskrena želja je, da bi spremenila vpliv družbe na nas, mlade, da bi postala pričakovanja do mla- dih drugačna, bolj realna. Prav tako si želim, da bi družba kot celota sprejela vsakega posameznika, in to ne glede na to, kako zelo odstopa od družbenih pravil in ne izpolnjuje njenih pričakovanj.

Svet bi bil lepši, če bi na njem vladalo več ljubezni, potrpežljivosti in sočutja do vsakega izmed nas. Želim si, da bi se končno našel nekdo, ki bi od nas pričakoval le, da smo resnično srečni takrat, ko smo takšni, kakršni smo, in da to postane novi "trend" med mladimi.

Za konec pa, glede na to v kakšnem svetu živimo, si želim, da bi mirno živeli drug z drugim in bi le sosed bil mejak, kot je pred mnogo leti zapisal že Prešeren.

DŽEJLANA ČORALIĆ, 1B

To bi spremenil

Ko takole te gledam,
dežela prelepa,
je občutek res tak,

kot da te že od nekdaj poznam.

Te lepe besede,
ta lepa narečja.
plešejo skupaj,

kot zvezde na nebu.

To lepo gorovje in lepe
doline
vmes pa prelepe
trate cvetoče.

Le zakaj bi spremenil
prelepo naravo!
Človeški odnos do
narave spremeniti
se mora!

TIMOTEJ POPIČ PANTNER, 1B

Assisi 2022

24. 10. 2022 smo se dijaki in dijakinja TAK, Slovenske gimnazije ter Višje šole za gospodarske poklice v Šentpetru odpeljali v Assisi. Skupaj z našimi spremičevalci – sestro Uršo Šebat, Moniko Novak-Sabotnik in Hanzejem Rosenzopfom – smo prispeli ob 7. uri zjutraj v hotel Le Grazie. Najprej smo skupaj zajtrkovali, nato smo šli peš do bazilike Santa Maria degli Angeli, v kateri je še ena majhna cerkev, imenovana Porcijunkula. Bila je zelo lepa. V tej cerkvi se je Frančišek nekega jutra dokončno odločil, da bo živel v uboštvu ter oznanjal Jezusovo veselo sporočilo. Vsak dan smo peš odšli iz hotela v mesto Assisi in se ustavili ob različnih postajah Frančiškovega življenja. Ob tem smo razmišljali tudi o svojem življenju. Skupno smo prepevali, se smerjali, molili in obhajali sveto mašo. Skupna malica v naravi, ki jo je pripravila sestra Urša s skupinami, je bila zelo dobra. Vsak je namreč prinesel nekaj

hrane s seboj in to smo si delili. Po malici smo imeli tudi prosti čas. Assisi je zelo lepo mesto. Bil je čudovit izlet, ki bi ga rada ponovila.

ANNA MARIA REICHMANN, 1A

Svetovni dnevi slovenščine na celovški univerzi •

Welttage der slowenischen Sprache an der Universität Klagenfurt

5A in 5B letnik sta se 23. 11. 2022 pod spremstvom prof. Tatjane Feinig udeležila prireditve *Svetovnih dnevov slovenščine*, ki jo za celovško univerzo organizira tim slovenistov/slavistov. Niz preditev poteka v sodelovanju s Centrom za slovenščino kot drugi in tuji jezik Univerze v Ljubljani.

Maturantje so se udeležili predavanja izvrstnega raziskovalca jezikoslovca dr. Mateja Šeklija na temo *Zgodnjeslovenski števnikи v rokopisu iz 2. polovice 12. stoletja*.

Rokopis so pred kratkim našli v samostanu Heiligenkreuz pri Dunaju. Gre za senzacionalno odkritje zgodnjeslovenskih zapisov števnikov v latinski knjigi, in sicer števnikov od 1 do 10. Dr. Matej Šekli je dijakom nazorno pokazal, katere metode se uporabljajo za ugotavljanje časa, narečja in jezika nasploh v tem obdobju, ko je bil načeloma jezik zapisane besede latinščina, ki je bila napisana ročno. Strokovnjak za narečja in slovenski jezik iz predknjižnega obdobja je z dijaki razpravljal o tem, na katera dejstva in zgodovinske fakte se je treba opirati pri znanstvenem delu kot jezikoslovec. Po predavanju so poslušalci imeli možnost za razpravo in kratek pogovor z organizatorji dnevov slovenščine, dr. Tatjano Vučajnk, dr. Petrom Svetino in dr. Natašo Hribar.

Števovnična OSM - Čas	Števovnična OSM - Izvirnični napis, Wydruk 2021	Števovnična OSM - Naslov 2012
1	100 V. 11 ^o F. 111 decim.	100 V. 11 ^o F. 111 decim.
2	100 V. 11 ^o F. 111 decim.	100 V. 11 ^o F. 111 decim.
3	100 V. 11 ^o F. 111 decim.	100 V. 11 ^o F. 111 decim.
4	100 V. 11 ^o F. 111 decim.	100 V. 11 ^o F. 111 decim.
5	100 V. 11 ^o F. 111 decim.	100 V. 11 ^o F. 111 decim.
6	100 V. 11 ^o F. 111 decim.	100 V. 11 ^o F. 111 decim.
7	100 V. 11 ^o F. 111 decim.	100 V. 11 ^o F. 111 decim.
8	100 V. 11 ^o F. 111 decim.	100 V. 11 ^o F. 111 decim.
9	100 V. 11 ^o F. 111 decim.	100 V. 11 ^o F. 111 decim.
10	100 V. 11 ^o F. 111 decim.	100 V. 11 ^o F. 111 decim.

Zgodnjeslovenski števnikи od 1 - 10 / Frühslowenische Numeralia von 1 - 10

Die beiden Maturaklassen besuchten am 23.11.2022 in Begleitung von Prof. Feinig die Veranstaltung *Welttage der slowenischen Sprache*, zu der das Slawistik-Institut der Universität Klagenfurt lud. In Kooperation mit dem Zentrum für Slowenisch als Zweit- und Fremdsprache der Universität Ljubljana wurde ein interessantes Angebot aus dem Bereich der Slowenistik/ Slawistik erstellt, woraus sich die Schüler*innen des 5A und 5B Jahrganges den Vortrag des renommierten Sprachwissenschaftlers der Universität

Ljubljana Dr. Matej Šekli anhörten und von diesem auch zur Mitarbeit aufgefordert wurden. Das Thema des Vortrags war die sensationelle Entdeckung früh-slowenischer Aufzeichnungen der Numeralia/Zahlen von 1 – 10 in einem handgeschriebenen Buch aus der 2. Hälfte des 12. Jahrhunderts, einer Zeit, in der es noch keine gedruckten Bücher gab.

Als Besonderheit des Fundes gilt auch der Ort: die altehrwürdige Bibliothek des Stiftes Heiligenkreuz bei Wien in der Nähe des Wienerwaldes. Dass es sich hierbei um die zweitältesten schriftlichen Aufzeichnungen in der fröhslowenischen Sprache handelt (als älteste gelten nach wie vor die Freisinger Denkmäler/ Brižinski spomeniki), führte Dr. Matej Šekli auf äußerst interessante Weise vor, indem er auch die jugendlichen Zuhörer*innen zum Mitmachen aufforderte.

Nach dem Vortrag hatten alle Anwesenden noch die Möglichkeit zu einem kurzen Gespräch mit den Organisator*innen der Welttag der slowenischen Sprache, Dr. Tatjana Vučajnk, Dr. Peter Svetina und Dr. Nataša Hribar.

PROF. TATJANA FEINIG

Ein Besuch im Theater • Obisk gledališke predstave v Mestnem gledališču ljubljanskem

Am 16.03.2023 machten wir, die 4B und die Professorin Tatjana Feinig sowie Sprach-Assistentin Ivona Andres, uns auf den Weg nach Ljubljana, um uns das Theaterstück „Nora“ oder „Hiša lutk“ anzuschauen. Um 11:00 Uhr begann die Vorstellung im Stadttheater *Mestno gledališče ljubljansko*. Das Stück stammt von Henrik Ibsen. Nora, die Hauptperson, lebt ein eingeschlossenes und langweiliges Leben unter der „Herrschaft“ ihres Ehemannes Thorvald Helmer, aus dem sie am Ende ausbricht. Nora und Thorvald leben in einer Ehe, die scheinbar glücklich und ordentlich ist. Aber es stellt sich heraus, dass Thorvald nur an seine Karriere und seinen Ruf denkt und dass seine Familie vorbildlich sein muss. Nora ist lange bereit, sich für das Familienglück ihres Mannes zu opfern, sodass sie die Rolle des „Spielzeugs“ übernimmt. Die Vorführung endete um 13:00 Uhr. Danach hatten wir etwas Zeit, uns die Stadt anzusehen und mittagzuessen. Am Nachmittag ging es wieder heim nach Klagenfurt.

ELENA Mujkić, 4B

V četrtek, 16. 3. 2023, smo se dijaki in dijakinja 4B letnika v spremstvu profesorice Tatjane Feinig in jezikovne asistentke Ivone Andres odpravili v Ljubljano. Ob 11. uri smo si ogledali gledališko predstavo »Nora« oziroma »Hiša lutk« avtorja Henrika Ibsena. V predstavi nastopa pet likov, pri čemer je glavni lik zgodbe Nora. Prikazano je njeno življenje z mnogimi vzponi in padci. Na prvi pogled se zdi, da sta Nora in Torvald Helmer idealen zakonski par s tremi otroki, vendar pa ni vse tako idilično, kot se zdi. Nora nenadoma zapade v številne težave in se znajde v globoki laži. Kako se vse skupaj konča? Predlagam, da si sami ogledate predstavo ali preberete knjigo. Po končani predstavi smo imeli nekaj prostega časa za sprehod po mestnem centru in kosilo na sončni terasi. Pozno popoldan smo se v prijetnem vzdušju ter ob lepem vremenu vrnili nazaj v Celovec.

MARISA ŽERJAV, 4B

Obisk HTL1 Lastenstraße • Besuch der HTL1 Lastenstraße

Dijaki in dijakinje 2. letnika so 28. marca 2023 obiskali HTL1 Lastenstraße, kjer so dobili uporaben vpogled v težišče okoljske tehnike, ki si jo lahko naši dijaki izberejo od 3. letnika naprej. Obisk se je odvijal v zelo dobro opremljenih delavnicah. Naši dijaki so imeli priložnost za pogovor z učitelji kooperacijske šole, s katerimi že vrsto let uspešno sodelujemo.

Einen praxisnahen Einblick in den Schwerpunkt Umwelttechnik, der unseren Schüler*innen ab dem 3. Jahrgang zur Wahl steht, konnte der 2. Jahrgang heuer am 28. März in den sehr gut ausgestatteten Werkstätten der HTL1 Lastenstraße gewinnen. Unsere Schüler*innen konnten persönliche Gespräche mit Professoren der Kooperationsschule führen, mit denen wir seit Jahren erfolgreich zusammenarbeiten.

PROF. ALMIRA LANG

Il Corso Superiore all'università di Klagenfurt

Mercoledì 18 gennaio i ragazzi del Corso Superiore hanno visitato la biblioteca dell'università di Klagenfurt. Questa visita guidata fa parte delle attività pomeridiane che si svolgono una volta al mese nelle ore d'italiano. La Dott.ssa Monia Letizia ci ha spiegato come è strutturata e soprattutto come funziona la scelta dei libri, dei DVD o degli audio CD del catalogo. C'è stata una breve introduzione a cui è seguita la visita dei libri antichi e dei libri rari racchiusi nel magazzino. Dopodichè i ragazzi hanno frequentato un workshop con l'obiettivo di imparare a trovare e a prendere in prestito un libro della biblioteca. La Dott.ssa Monia Letizia ci ha spiegato la tipologia die libri presenti e ci ha anche detto che la biblioteca dell'università è la più grande della Carinzia in quanto conta ben un milione di libri. Inoltre è aperta agli studenti 24 ore su 24; tale orario di apertura risulta essere molto utile, visto che molti studenti la frequentano spesso anche di notte.

La biblioteca universitaria di Klagenfurt non possiede solo libri e risorse elettroniche, ma possiede

anche importanti e preziose collezioni: la Biblioteca del filosofo Karl Popper, La Biblioteca di Joseph Buttinger, la Biblioteca Goess e la collezione Brock. In coclusione possiamo ben dire che è stata una scoperta che molti non si aspettavano e di cui spero che i ragazzi faranno tesoro per eventuali ricerche future prima e dopo la maturità.

PROF.SSA LAURA RINALDI

Dvojezična trgovska akademija na veroučni ekskurziji v Krakovu

Od večera, 29. marca, do zgodnjih jutranjih urah 2. aprila so bili dijaki in dijakinja Dvojezične trgovske akademije in Višje šole Št. Peter na veroučni ekskurziji v Krakovu. Veroučno ekskurzijo v Krakov so spremljali Hanzej Rosenzopf, sestra Urša in sestra Tina. Preberite utrinke udeležencev.

V Krakov smo prišli okoli pol sedmih. Bilo je hladno jutro in utrujeni smo pohiteli pod tuš in na zajtrk. Po okrepljilu smo pohiteli na ogled mestnega gradu, kjer smo videli grobnice poljskih kraljev in znanih papežev, prav tako pa 24-tonski zvonec, od katerega smo prejeli srečo. Ogled smo nadaljevali z obiskom cerkve ter kosirom v tradicionalni poljski restavracji. Ogledali smo si staro mesto in »collegium Maius«. Pri tej točki v dnevnu smo bili že pošteno izmučeni in smo rade volje šli na pavzo v bližnjo restavraco. Vreme je bilo ves dan sončno in polno dobre volje, tako s strani dijakov kot gospoda Rosenzopfa in pa sester. Dan smo izmučeni končali v svojih sobah, kjer smo zadovoljni z novim znanjem pričakali nov dan. Na splošno bi rekel, da je bil dan poln dobre volje in navdušenja ob odkrivanju kulture Krakova.

MATIC VESEL, 4B

Pred kratkim smo se udeležili šolskega izleta v Wadowice. Najprej smo obiskali cerkev, nato pa si ogledali še muzej. Pot nas je nato vodila v koncentracijsko taborišče Auschwitz. Zvečer smo uživali ob okusni večerji in se udeležili maše. Izlet smo zaključili z vrnilivjo domov ter prijetnim druženjem. Vse skupaj je bilo nepozabno in poučno doživetje, ki ga bomo še dolgo pomnili.

VID SMOLEJ, 3A

V soboto, 1. aprila, smo se prebudili v sončno jutro. Po zajtrku smo se peš podali do zadnje postaje naše veroučne ekskurzije – Judovske četrti imenovane tudi Judovski geto. Tam nas je vlijudno nagovorila naša vodička.

Judovska četrt imenovana tudi Kazimierz je nastala že v 14. stoletju. Ustanovil jo je kralj Kazimir III. Na tem območju so že od nekdaj živelji Judi, ki so jih med 2. svetovno vojno prisilno izseljevali.

Po kratkem uvodu smo si ogledali najstarejšo sinagogo na območju mesta Krakov. Pomembno versko središče za vse Jude danes služi kot muzej. Med ogledom smo prejeli veliko novih informacij o judovski veri. Najbolj smo bili navdušeni nad judovskimi običaji.

Sledil je sprehod po preostalem delu judovske četrti. Številne stavbe so bile v času 2. svetovne vojne porušene. Videli smo tudi še danes delujočo sinagogo.

Pred njo so se zbirali številni mladi in se pripravljali na molitev.

Naslednja postaja je bil spomenik posvečen vsem Judom, ki so bili žrtve genocida med 2. svetovno vojno. Okvirno naj bi v tem času umrlo 65.000 Judov, zato so postavili 65 stolov s spominskimi slikami.

Ogled smo nadaljevali v Schindlerjevem muzeju, tam smo imeli vodstvo v dveh skupinah. Sprehodili smo se po celotni zgodovini 2. svetovne vojne na Poljskem. Muzej se imenuje po Oskarju Schindlerju, ki je rešil življenje številnim Judom v času preganjanja le-teh. Po ogledu smo imeli še nekaj prostega časa, da smo se še zadnjič sprehodili po ulicah Kra-

kova in podoživeli pravi mestni duh. Na trgu smo videli številne ulične umetnike in uživali ob njihovih nastopih. Kupili smo spominke na pokriti tržnici in uživali v poljski kulinariki.

Po premoru smo odšli na zaključno mašo v baziliko Svete Marije. Sledila je skupna večerja in pa dolga pot domov. Na avtobusu smo si prepevali in obujali spomine na naše skupno potovanje. Prijetno utrujeni, a polni novih vtisov in doživetij smo v zgodnih jutranjih urah prispleli v Celovec.

Ta veroučna ekskurzija bo vsem ostala v lepem spominu. Poleg številnih novih odkritij in izkušenj smo spletli nova prijateljstva, kar nam bo ostalo v srcu za vedno.

ZALA MIKLIČ, 4B

Potovanje po Sloveniji • Exkursion nach Slowenien

Prekmurje – Porabje – Ljubljana

Letos so se naši dijaki in dijakinje četrthih letnikov končno lahko spet udeležili potovanja po Sloveniji. Potovanje sta organizirala gospod dr. Boris Jesih in Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani. Vse tri dni smo imeli zelo pester in zanimiv program. Spoznali smo lepe kraje kot npr. Lendavo, Monošter in Bukovniško jezero. Jedli smo okusne jedi, ki so tipične za te kraje. Spoznali smo zanimive osebnosti, kot npr. župana občine Dobrovnik, gospoda Marjana Kardinarja, ki je že več kot 20 let v tej funkciji in gospo Metko Lajnšček, ki je generalna konzulka Republike Slovenije v Monoštru. Ogledali smo si kmetijo Mali raj in tudi zelo zanimivo razstavo Expano v Murski Soboti. Zelo zanimivo je bilo za nas, da smo spoznali manjšini na obeh krajih meje – Slovence na Madžarskem in Madžare v Sloveniji. Dobili smo informacije o njihovi zgodovini, delovanju in kako krepijo svojo skupnost. Za zaključek smo se v četrtek zjutraj odpravili v Ljubljano, kjer smo imeli ogled mesta in skupno zaključno kosilo.

Prav posebna zahvala velja gospodu dr. Borisu Jesihu za izvrstno organizacijo potovanja ter Inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani, ki nam je finančiral izlet. Potovanje nam bo vedno ostalo v lepem spominu.

Dieses Jahr fand für unsere vierten Klassen, nach coronabedingter Pause, endlich wieder die Exkursion durch Slowenien statt. Organisiert wurde die Reise von Dr. Boris Jesih und dem Institut für ethnische Fragen in Ljubljana.

An allen drei Tagen hatten wir ein sehr abwechslungsreiches und interessantes Programm und lernten wunderschöne Orte wie Lendava, Monošter/Szentgotthárd und den Bukovnik-See kennen. Wir aßen köstliche, für diese Orte typische Gerichte. Auf der Reise trafen wir interessante Persönlichkeiten wie den Bürgermeister von Dobrovnik, Herrn Marjan Kardinar, der seit mehr als 20 Jahren im Amt ist und die Generalkonsulin der Republik Slowenien in Monošter/Szentgotthárd Metka Lajnšček. Wir besuchten den Bauernhof Mali raj und die sehr interessante Expano-Ausstellung in Murska Sobota. Für uns war es vor allem sehr interessant, die Minderheiten auf beiden Seiten der Grenze kennenzulernen – die Slowen*innen in Ungarn und die Ungar*innen in Slowenien. Uns wurden Informationen über ihre Geschichte und ihre Aktivitäten vermittelt und erklärt, wie sie erfolgreich ihre Gemeinschaft stärken. Am Donnerstag in der Früh fuhren wir schließlich nach Ljubljana, wo eine Stadtführung und ein gemeinsames Essen den Abschluss der unvergesslichen Reise bildeten. Ein besonderer Dank ergeht an Dr. Boris Jesih für die hervorragende Organisation und an das Institut für ethnische Fragen in Ljubljana, das die Reise finanziert hat. Wir werden diese Reise immer in schöner Erinnerung behalten.

PROF. JANA-MARIA OPETNIK

Betriebsbesichtigungen bei den Firmen Gojer und Steinbeis Polyvert • Ogled podjetij Gojer in Steinbeis Polyvert

Am 15. Juni 2023 machten wir, die 2A und die 3A, einen informativen und spannenden Ausflug nach Völkermarkt, begleitet von Frau Prof. Lang und Herrn Prof. Kolter. Wir besuchten den Entsorgungsbetrieb Gojer und den Recyclingspezialisten Steinbeis Polyvert, der auf Kunststoffrecycling, insbesondere von PET- und PP-Kunststoffen, spezialisiert ist. Zuallererst führte uns unsere Fahrt zum Unternehmen Gojer. Dort empfing uns der Geschäftsführer Herr Tischler. Zusammen mit einem seiner Kollegen machten wir einen Rundgang um das große Gelände. Wir bekamen einen sehr guten Einblick, wie aufwändig das Aussortieren von Wertstoffen aus dem angefallenen Müll ist. Das Aussortieren der unterschiedlichen Abfälle für das Recycling, die thermische Entsorgung oder endgültige Deponierung erfolgen großteils noch händisch. Beim zweiten Unternehmen, bekannt unter dem Namen Steinbeis Polyvert, erklärte uns der Leiter der Forschung und Entwicklung Herr Vidič den gesamten Prozess des Kunststoffrecyclings vom Sortievorgang, über das Schmelzen bis zum Granulat als Endprodukt. Dafür werden zum überwiegenden Teil PET-Flaschen verwendet. Das Granulat in verschiedenen Körnungen wird für die Produktion von Verpackungen wiederverwendet. Mit diesen Einblicken in Recycling-Prozesse machten wir uns wieder auf die Rückfahrt nach Klagenfurt.

CARINA LODRON, 2A

15. 6. 2023 smo dijaki in dijakinja 2A in 3A skupaj s profesorico Lang in profesorjem Kolterjem obiskali podjetji Gojer in Steinbeis PolyVert v Podjuni. Z avtobusom smo se odpeljali v Sinčo vas, kjer se nahaja podjetje Gojer. Najprej nam je poslovodja gospod Tischler skupaj s kolegom predstavil podjetje, ki se ukvarja z odstranjevanjem odpadkov oz. z izločevanjem vrednostnih snovi iz odpadkov. Po ogledu smo vsi dobili malico. Nato smo se odpeljali v Velikovec, kjer se nahaja podjetje Steinbeis PolyVert, specializirano na recikliranje plastike. Tam nas je sprejel vodja raziskave in razvoja in nas najprej opremil z zaščitnimi oblačili. Voden ogled reciklažnega in predelovalnega postopka je potekal dvojezično. Imeli smo priložnost videti, kako iz različnih plastičnih odpadkov (predvsem PET-plastenk in PP odpadkov) nastajajo visokokakovostni granulati. Ogled nam je omogočil praktično poglobitev našega znanja o krožnem gospodarstvu ter pridobitev vpogleda v delovanje podjetja za odstranjevanje odpadkov in podjetja za recikliranje plastike.

JULIJА KARNIČAR, 3A

Veroučna ekskurzija v Prago • Exkursion nach Prag

Veroučna ekskurzija 5B razreda v Prago se je odvijala od 6. do 9. februarja 2023. V zgodnjih jutranjih urah smo se z javnim prevozom peljali v Prago. Skupaj smo si ogledali veliko znamenitosti, med drugim Betlehemsko kapelo ter se podali po sledovih Jana Husa. Jan Hus je bil pomemben češki reformator, ki je živel v 14. in 15. stoletju. Svoje delo je posvetil prenovi cerkve, ki naj bi se odmaknila od razkošja in se posvetila duhovni notranjosti. Jan Hus je s svojim delom močno vplival na češko kulturo in zgodovino, zato smo se v Pragi z njim povezali.

Raziskovali smo tudi mesto in obiskali cerkev Srca Jezusovega, ki jo je uresničil arhitekt Jože Plečnik. Plečnik je bil rojen v Ljubljani. Cerkev je bila zgrajena v času med letoma 1929 in 1932 in je ena izmed

najbolj priljubljenih turističnih atrakcij v Pragi. Plečnik je zgradil cerkev v svojem prepoznavnem slogu, ki združuje funkcionalnost in simboliko in spominja na antični tempelj.

Na Vysehradu smo si ogledali novogotsko stolnico Svetega Petra in Pavla, kjer je v prelepi naravi bil čas za molitev in meditacijo. Obiskali smo tudi goro Petrin, kjer smo občudovali prelepo katedralo Svetega Vida. Vsi smo osupnili, ko smo jo zagledali. Tam je pokopan sveti Nepomuk. Sveti Nepomuk je znan po tem, da so ga menda vrgli iz mostu v Pragi, zato je postal patron mostu, v gradbenem in tudi sočloveškem smislu. Omenjeni most, ki je tudi znak mesta, je čudovit. Menda je tam sončni zahod zelo lep, a smo ga zamudili, ker nismo vedeli, da tam gora predčasno zakriva sonce.

Občutek, ki smo ga dobili ob obisku Prage, je bil poseben in nepozaben. Mesto ima bogato cerkveno zgodovino in to ne samo v pozitivnem smislu. Morda je sekularizacija na Češkem privedla do tega, da je danes večina prebivalstva brez veroizpovedi. Seveda pa je bilo tudi dovolj prostega časa. Dijaki in dijakinja so uživali v prelepem mestu ter se družili in zabavali. Ekskurzija je bila zanje nepozabno doživetje, ki jih bo spremljalo še dolge čase, ker prav ta razred zaradi pandemije ni imel veliko ekskurzij.

Die Schülerinnen und Schüler der 5B unternahmen vom 6. bis 9. Februar 2023 eine Bildungsreise nach Prag. Wir reisten mit öffentlichen Verkehrsmitteln an und besichtigten viele Sehenswürdigkeiten, darunter die Betlehemskapelle und Orte, die mit dem Leben und Wirken des tschechischen Reformators Jan Hus verbunden sind. Hier besuchten wir auch die Kirche des Heiligsten Herzens Jesu, die vom berühmten Architekten Jože Plečnik aus Ljubljana entworfen wurde und eine der beliebtesten Touristenattraktionen in Prag ist.

Gemeinsam besichtigten wir die St.-Peter-und-Paul-Kathedrale auf Vysehrad und den Veitsdom auf dem Berg Petrin. Auch die Freizeit wurde ge-

nossen und wir hatten in der wunderschönen Stadt viel Spaß. Die Exkursion war für die Schüler*innen der Abschlussklasse, die aufgrund der Pandemie in den Jahren davor nicht viele Ausflüge machen konnte, ein unvergessliches Erlebnis.

PROF. CHRISTIAN URAK

"On the Brink" – English Theatre

Last week our students visited the play „On the Brink“ at the Ingeborg Bachmann Gymnasium. Students of the 4A and 4B classes enjoyed the show given by actors of the Vienna's English Theatre. The play demonstrates the issue of climate change and presents a group of young climate activists trying to undertake actions against it. This modern version of Sophocles' drama "Antigone" is worth watching as it addresses a global issue in a very understandable and interesting way.

PROF. TATJANA FEINIG

Eine eindrucksvolle Reise nach Rom und Florenz • Čudovito potovanje v Rim in Firence

Dienstag, 7.2.2023, 6 Uhr in der Früh - nach einer langen Fahrt sind wir endlich in Rom angekommen. Nach einem typischen (süßen) italienischen Frühstück startete unser Programm mit dem Besuch der Basilika San Paolo, die uns aufgrund ihrer Größe und Schönheit beeindruckte. Danach besichtigten wir das Kolosseum, das eine unglaubliche Geschichte zu erzählen hat. Wir konnten uns wirklich gut vorstellen, wie es in der Antike für Gladiatorenkämpfe und andere Veranstaltungen genutzt wurde. Anschließend war das Forum Romanum ein Muss, wo wir die Überreste alter Tempel und Gebäude aus der Antike sahen. Es wurde uns sehr genau erklärt, wie das römische Leben in dieser historischen Stätte vor vielen Jahrhunderten aussah. Zum Abschluss des Tages spazierten wir an weiteren Sehenswürdigkeiten der Stadt vorbei und beendeten diesen Tag beim Circus Maximus.

V sredo zjutraj smo imeli zajtrk že ob 6:30, saj smo morali pohititi, ker smo se udeležili avdience pri papežu. Videli smo ga od blizu in mu prisluhnili, kar je bilo za nas vse nepozabno doživetje. Nato smo obiskali cerkev svetega Petra in se povzpeli na kupolo, od koder se nam je odprl čudovit razgled na mesto. Popoldne smo si ogledali še tipične turistične atrakcije Rima.

Am Donnerstag führte uns Herr Professor Rosenzopf zu den Ursprüngen des Vatikans. Dort sahen

wir auch die heilige Treppe, welche nur kniend erklimmen werden darf. Am Nachmittag besuchten wir noch die Domitilla-Katakomben und machten uns danach auf den Weg nach Florenz. Wir danken Herrn Prof. Rosenzopf für die exzellente Organisation sowie die tollen Eindrücke und Erlebnisse.

Zadnji dan smo preživeli v Firencah, kjer smo si ogledali nekaj najbolj znanih znamenitosti, kot so Florentinska katedrala, galerija dell'Accademia in znateni Ponte Vecchio. Dobili smo veliko informacij o zgodovini Firenc in o družini Medici, ki je močno vplivala na razvoj mesta. Na splošno smo med potovanjem uživali v zelo dobri hrani in cenili gostoljubnost Italijanov. Čeprav je bilo vreme hladno, nas je sonce ogrelo in domov smo lahko odnesli veliko lepih spominov.

PROF. JANA-MARIA OPETNIK UND PROF. MATHÄUS SEHER

Studiare significa fare esperienze di vita - La settimana della lingua italiana a Trieste

Dal 26 al 30 giugno i ragazzi del Corso Superiore della 4AK e della 2AK (Jan Ogris-Martič, Noah Sandrieser, Tumo Drussnitzer, Ines Pichler, Eva Karner, Lea Kavelar e Rebeka Kert) accompagnati dalla loro insegnante hanno partecipato alla settimana della lingua italiana che quest'anno si è tenuta Trieste. È stato per noi tutti un approfondimento della cultura triestina: della storia, della cucina, delle tradizioni e del turismo triestino. Abbiamo potuto vivere alcuni giorni in una città meravigliosa, così vicina a noi e contemporaneamente così diversa; una città multietnica continuamente da scoprire. I ragazzi del Corso Superiore hanno frequentato al mattino la scuola d'italiano presso l'Istituto Venezia a Trieste e poi nel pomeriggio hanno partecipato a diverse attività: corso di cucina "Mani in pasta", visita del meraviglioso Castello di Miramare, gita alla caratteristica Muggia e visita della Grotta Gigante. Tra un'attività e l'altra non è mancato qualche tuffo nel mare, qualche nuotata accompagnata dai numerosi gabbiani nel cielo e dai panorami mozzafiato che circondano la località. Anche le gite in barca ci hanno mostrato lo splendore del posto; siamo davvero contenti di aver potuto soggiornare in questa splendida città e siamo ben sicuri che le nostre ampiate conoscenze e la nostra esperienza a Trieste accompagneranno per sempre i nostri più bei ricordi.

PROF.SSA LAURA RINALDI

Ekskurzija v Verono

V ponedeljek, 10. aprila, smo se z veroučno skupino 2B razreda ob enih popoldne odpravili na pot do Verone. Po približno petih urah vožnje smo prispeli v naše bivališče. Po nastanitvi smo peš odšli proti centru mesta. Nameravali smo si ogledati nekaj znamenitosti, vendar zaradi praznika (velikonočni ponedeljek) to ni bilo mogoče. Tako smo se odpravili na zasluženo pico. Ko smo se najedli, smo si lahko sami bolj podrobno ogledali mesto. Zvečer pa smo se odpravili v hostel in odšli spati.

Naslednje jutro smo se najedli in odpravili k maši, ki smo jo imeli v baziliki sv. Anastazije z našim veroučiteljem in duhovnikom prof. Hanzejem Rosenzopfom. Po maši smo imeli še voden ogled cerkve. Nato smo se odpravili proti eni najbolj znanih veronskih palač – Julijini hiši. Ko smo se vsi slikali z kipom Julije, smo prehodili kratko pot do Rimskega gledališča, kjer smo bili vsi navdušeni nad prelepm razgledom. Potem smo se odpravili v smeri gradu Castelvecchio, kjer smo si ogledali muzej z slikami, kipi, starimi orožji in veliko več. Proti koncu dneva smo se ustavili še na trgu Erbe.

Zadnji dan ekskurzije smo obiskali zabaviščni park Gardaland. V njem smo preživel cel dan veselih dogodivščin. Vendar smo se morali po zaprtju parka odpraviti na pot domov. V Celovec smo se vrnili pozno zvečer v sredo 12. aprila - utrujeni, a polni lepih doživetij.

ZALA ADLEŠIČ, 2B

2A und 2B ON TOUR in Wien • Dunajska akcija

Am Montag, den 27. Februar, machten wir uns mit dem Zug vom Hauptbahnhof Klagenfurt auf die Reise nach Wien. Nach einer angenehmen Anreise erwartete uns ein Lunchpaket in unserem Hostel, mit welchem wir uns stärkten, um uns anschließend auf den Weg in das Technische Museum zu machen. Am Dienstag klingelte schon früh der Wecker, denn für uns ging es in die Universität Wien, wo wir eine Führung bekamen. Mittags aßen wir in der Mensa der TU Wien. Am Nachmittag wurde uns die Geschichte und Architektur des Stephansdoms nähergebracht. Danach gingen wir zurück in unsere Unterkunft, um zu Abend zu essen und uns für das Abendprogramm hübsch zu machen: Es ging nämlich ins Ronacher zum Glöckner von Notre Dame. Am Mittwoch besuchten wir das Dokumentationsarchiv des Österreichischen Widerstandes, wo uns die Folgen des Zweiten Weltkrieges noch stärker bewusst wurden. Am Nachmittag stand der Besuch der Zeitungsredaktion des Kurier auf dem

Programm. Am Donnerstag hatten wir einen sehr „kaiserlichen“ Tag, immerhin bekamen wir eine Führung durch das Belvedere und das Schloss Schönbrunn. Am Abend unternahmen wir noch einen Nachtspaziergang bei Mondschein durch Wien. Am letzten Tag besichtigten wir das Naturhistorische Museum und traten anschließend die Heimreise an. Eine wunderschöne Woche in Wien ist nun vorbei, doch viele schöne Erinnerungen bleiben uns.

KATARINA KRESITSCHNIG UND VICTORIJA MICHEUZ, 2A

Ob začetku drugega semestra smo se dijaki*ne 2A in 2B odpravili na Dunaj. V mestu smo ostali en teden in si ogledali glavne znamenitosti. Prispeli smo pozno popoldne v ponedeljek, vendar nas utrujenost ni ovirala. Ko smo razpakirali in se namestili v hotelu, smo že lahko prečrtali prvo želeno postajo s seznama.

Naslednji dan smo začeli zgodaj z vodenim ogledom Dunajske univerze. Popoldne smo imeli prosto, da smo si ogledali mesto po lastni izbiri. S prijatelji sem se sprehodila blizu središča. Zvečer smo si ogledali predstavo v gledališču, kar je bil čudovit zaključek dneva. Sreda je bila bolj sproščena, saj smo zjutraj v obliki zgodb dobili kratek vpogled v zgodovinske dogodke.

Imeli smo tudi čas, da smo si pobliže ogledali nastanek mnogih časopisov in revij. Moj najljubši del pa

je bila galerija. Prečudovite slike ter druge umetnine so me navdušile, poleg tega pa tudi arhitektura, ki nosi toliko zgodovine in je pripomogla k razvoju mesta do današnjega dne. Zvečer smo se poslovili od Dunaja s kratkim sprehodom, nato pa smo v petek odpotovali nazaj v Celovec.

Bil je res čudovit teden, ki nam je prinesel nešteto nepozabnih spominov.

HANNA TOPČAGIĆ, 2A

ZERO WASTE

Ohne geht's auch! • Brez embalaže tudi gre!

Am Donnerstag, dem 20. Oktober 2022, besuchten Schüler*innen der 4B im Rahmen des Schwerpunktes Umweltmanagement gemeinsam mit Herrn Prof. Smolej den Laden *Kleine Freiheit* in der Radetzkystraße. Hier werden unverpackte Lebensmittel sowie plastikfreie Haushalts- und Drogerieartikel verkauft. Zudem werden Workshops und Vorträge zu den Themen Kreislaufwirtschaft, Ressourceneffizienz und Abfallvermeidung angeboten. Die *Kleine Freiheit* ist ein tolles Beispiel dafür, wie sich Nachhaltigkeit und das Konzept *zero waste* im Alltag umsetzen lassen.

V četrtek, 20. oktobra 2022, so dijakinja in dijaki 4B razreda skupaj s profesorjem Smolejem obiskali

trgovino *Kleine Freiheit* na Radetzkystraße v sklopu okoljskega menedžmenta. V trgovini prodajajo nepakirano hrano ter gospodinjske in drogerijske izdelke brez plastike. Poleg tega ponujajo delavnice in predavanja na teme krožnega gospodarstva, učinkovite rabe virov in preprečevanja nastajanja odpadkov. *Kleine Freiheit* je odličen primer, kako je mogoče trajnost in koncept *zero waste* uresničiti v vsakdanjem življenju.

Dunajska akcija 3A • Wienaktion 3A

Naša ekskurzija v avstrijsko glavno mesto Dunaj se je začela že zgodaj zjutraj z javnim prevozom do glavne železniške postaje v Celovcu, kjer smo nato stopili na vlak za Dunaj. Po malo daljši vožnji z vlakom smo prispeli na Dunaj in posledično tudi v našem prebivališču za naslednje par dni. Nato smo pojedli obrok v našem hostelu in se odpravili na prvi ogled po mestu, in sicer v hišo slavnega avstrijskega umetnika Hundertwasser-ja. Še prej smo se sprehodili skozi ulico, ki jo je tudi sam oblikoval.

V torek smo si ogledali *Internationales Zentrum oz. UNO-City*, kjer smo izvedeli veliko o notranjem delovanju Organizacije združenih narodov ter o njeni zgodovini. Imeli smo tudi možnost si ogledati sejo, ki je bila v teku.

V sredo smo se zbudili precej zaspani od prejšnjih dveh dni. Na sporednu je bil ogled palače *Schönbrunn*, a pred ogledom smo si morali napolniti baterije z zajtrkom v hostelu. Čeprav je večina dijakov že poznala znamenito palačo, smo prijaznega vodiča poslušali s polnim zanimanjem. Po ogledu palače smo občudovali tudi *Schlosspark Schönbrunn*. Kasneje smo imeli manjši odmor za kosilo. Po tem pa smo se takoj odpravili v Tehniški muzej, kjer smo si ogledovali zanimive izume.

V četrtek smo se takoj po najbolj pomembnem obroku v dnevu z avtobusom odpeljali do stolnice *Stephansdom*. Ta dan smo si še ogledali Dunajsko zakladnico, ampak to še ni bil najbolj zanimiv del dneva, kajti zvečer je bil na sporednu muzikal *REBECA*. Do gledališča *Raimundtheater* smo prispeli, ko je bila zunaj že tema. V teatru smo uživali dve uri in pol. Pozno zvečer smo se vračali domov navdihnjeni nad talenti opernih pevcev, a ob enem žalostni, da se Dunajska akcija bliža koncu.

V petek je prišla naša ekskurzija h koncu in končala se je zelo podobno kot se je začela. Po ogledu novo prenovljenega avstrijskega parlamenta smo se z javnim prevozom mesta Dunaj odpravili do glavne postaje, kjer smo ujeli vlak za Celovec.

TAJ JURŠA IN ENEJ JUVAN, 3A

Šolsko deželno nogometno prvenstvo, odlično 2. mesto za TAK • Unser Fußballteam ist Kärntner Vizemeister

Po lanskem uspešnem nastopu na šolskem nogometnem prvenstvu, ko je Dvojezična TAK osvojila naslov koroškega podprvaka, je tudi na letošnjem tekmovanju osvojila brez poraza odlično 2. mesto! Na predtekmovanju je DTAK premagala HTL1 Lasterstraße in HTL Mössingerstraße in s tem so se fantje uvrstili na deželni finale zadnjih 4 ekip (od skupno 16 šol) v sredo 3. maja na stadionu SAK.

Proti Spittalu je TAK vodil z 2:0, ko je v drugem polčasu v teku 1 minute BORG izenail izid in s tem preprečil zgodovinski uspeh naše Dvojezične TAK, ki bi lahko postala prvič v zgodovini obstoja šole koroški šolski prvak v nogometu.

Auch in diesem Schuljahr errang unsere Fußballmannschaft den zweiten Platz. Gegen 16 ange-

tretene Teams war unser Team in der Finalrunde nach einer 2:0-Führung im Spiel gegen BORG Spittal dem Landesmeistertitel sehr nah, musste aber binnen einer Minute zwei Gegentreffer hinnehmen und vergab damit die Chance, erstmals Landesmeister zu werden. Wir gratulieren unseren Fußballern herzlich zum Vize-Landesmeister-Titel!

PROF. STEFAN HRIBAR

Erfolg im FUTSAL Landeshalbfinale • Uspeh na deželnem polfinalu v FUTSALU!

Am Mittwoch, den 30. November 2022, haben einige Schüler der HAK-TAK an der Futsal-Bezirksmeisterschaft, welche am BRG Lerchenfeld abgehalten wurde, teilgenommen. Auf die Niederlage zu Beginn folgten drei überzeugende Siege, was bedeutete, dass sich das HAK-TAK-Team für das Landesfinale am 13. Dezember 2022 in Viktring qualifizierte.

V sredo, 30. 11. 2022 se je nekaj dijakov naše šole udeležilo okrajsnega turnirja v futsalu, ki je potekalo v gimnaziji Lerchenfeld v Celovcu. V prvi tekmi je ekipa TAK sicer utrpela poraz, kateremu pa so sledile kar tri jasne zmage, kar pomeni, da se je ekipa TAK uvrstila v deželni finale, ki je bil 13. 12. 2022 v Vetrinju.

Im Landesfinale hatte das HAK-TAK-Team auch Spielpech, belegte schlussendlich jedoch kärnten-

weit den 6. Platz. Die Spieler freuen sich schon jetzt auf das nächste Futsalturnier im kommenden Winter.

V državnem finalu je ekipa HAK-TAK imela smolo v igrah, vendar je na koncu osvojila 6. mesto na Koroškem. Igralci se že veselijo naslednjega futsal turnirja, ki bo potekal naslednjo zimo.

PROF. STEFAN HRIBAR IN PROF. MANUEL JUG

Sporttage • Športna dneva

Auf Initiative von TAKŠ Management mit Professor Stefan Hribar fanden am 27. und 28. Juni die HAK-TAK-Sporttage statt. Die Teams, vertreten durch Schüler*innen aus allen Klassen, lieferten sich spannende Duelle in den Sportarten Volleyball, Basketball und Fußball.

HAK-TAK CUP

27. 6. in 28. 6. 2023 se je na Prof. Janežičevem trgu 1 odvijal pravi spektakel v obliki dolgoletne tradicije HAK-TAK CUP-a. Prvi dan so dijaki in profesorji Dvojezične trgovske akademije in Slovenske gimnazije tekmovali v dveh športnih panogah, košarki in odbojki na mivki.

Na žalost nam je tik pred začetkom final nekoliko ponašajal dež, zato smo bili primorani odigrati finalni tekmi v telovadnici.

Košarko (3x3) je prepričljivo zmagala ekipa profesorskega zborna obeh šol in si s tem zagotovila prestižno lotoriko.

V odbojki na mivki (4x4) so dijaki gimnazije 7A razreda pometli s konkurenco in osvojili naslov prvaka leta 2023.

Drugi dan pa je bil popolnoma v barvah nogometa (5x5). Bilo je veliko napetih tekem, kar je včasih privedlo do nekaj vroče krvi, vendar je »fair play« vedno prevladal in se odrazil v našo korist.

Padlo je izjemno veliko število zadetkov, a najmanj jih je prejel razred 3B, ki je s tem postal gospodar nogometnih zelenic leta 2023.

Seveda ni manjkalo hrane, pijače in veliko zabave. Oba dneva so se ob dobri glasbi vrteli čevapčiči, točila pa se je hladna voda iz Kamniško-Savinjskih Alp (VODA 902).

Za konec pa bi se radi zahvalili vsem profesorjem, ravnateljju in ravnateljicji, da so nam omogočili izpeljati ta dogodek. Ne smemo spregledati tudi naših velikih podpornikov Slovenske Športne Zveze (SSŽ) in prijateljskega društva KOŠ Celovec, ki nam je pomagal pri organizaciji tega turnirja iz vseh strani. Posebna zahvala pa gre seveda tudi profesoru Hribarju, ki nam je iz vseh strani pomagal pri organizaciji tega turnirja.

Smo mnenja, da sta bila ta dneva dobro nadaljevanje tradicije, ki še dodatno prispeva k povezovanju obeh šol. Upamo, da se bo ta tradicija ohranjala tudi, ko nas ne bo več na šoli.

EKIPA TAKŠ MENEDŽMENT

Pospeševanje športnikov • Förderprogramm für Sportler*innen **HAK-TAK**

Program / Programm

- dodatne ure telesne priprave / zusätzliche Sporteinheiten
- športno motorična testiranja / sportmotorische Tests
- koordinacija športnega in šolskega uspeha / Koordination von sportlichem und schulischem Erfolg
- obvezni zdravniški pregledi / obligatorische ärztliche Untersuchungen
- šolska tekmovalja / Schulwettkämpfe

Uspešen maturantski ples • Gelungener Maturaball

V soboto, 28. januarja, so naše maturantke in maturanti pod gesлом „Masquerade – the night is ours“ navdušili številno publiko v prostorih Casineuma v Vrbi. Po treh letih in treh mesecih prisiljene pavze zaradi Covid-ukrepov so dali nov impulz in poskrbeli za nepozabno družaben večer.

Am Samstag, dem 28. Januar, begeisterten unsere diesjährigen Maturantinnen und Maturanten unter dem Motto „Masquerade – the night is ours“ das zahlreich erschienene Publikum im Casineum Velden. Nach einer mehr als drei Jahre durch Corona-Maßnahmen erzwungenen Pause überraschten unsere Maturantinnen und Maturanten die Gäste mit einer unvergesslichen Ballnacht.

Zweisprachige Bundesakademie für
Klagenfurt - einzigartige Ausbildungssatzung
für grenzüberschreitende Wirtschaftskommunikation
und Kooperation im Europa

WIRTSCHAFT.UMWELT.TECHNIK.

Für den Arbeitsmarkt im Alpe-Adria-Raum und darüber hinaus - mehrsprachig. Wirtschaftsbildung mit technischem Know-how kombiniert, garantiert beste Berufsaussichten international erfolgreiche Absolvent*innen und Unternehmer*innen seit über 30 Jahren.

Projektlinie Innovations Idee - Moonshot Pirates Wien

Auf Einladung unseres Absolventen Marko Londa haben eine Schülergruppe am Projektseminar der Moonshot Pirates in Wien teil.

Das Team mit unserem Schülernamen Leja Hribar, Béla Ivancic und Matej Vrhovc sowie der Ungarin Nádia Dánády konnte die Jury mit ihrer Projektkonzepte und Präsentation in Anwesenheit des Präsidenten der WKO sowie des Vorsitzenden der österreichischen Außenwirtschaft überzeugen. Als Siegerpremiere folgt die Teilnahme an einer Zukunftsszene nach München im Herbst. Die Jury war vom Projekt begeistert: "Das Projekt 'Make it happen' hat ein sehr wichtiges Thema wie riesiger Impact in Entwicklungsländern in Angrip gepackt. Zusätzlich haben die Jugendlichen ein Topo-Thema angesprochen."

HAK/TAK-Haus I
Fuggerstr. 1 | 1020
Tel.: +43 15234400
www.hak-tak.at
www.hak-tak.eu

ZWEISPRACHIGE BUNDESAKADEMIE
DVÖJERIČNÁ ZVEZNÁ TROJŠKÝ AKADEMIA

PRVO MESTO za projekt
Dvojezične trgovske akademie

Z odpadki proti energetski krizi

Sa izbiratvenim dogadjaju v mestučevem Moonshot Pirates Beogradom, ki se je letos odvijal na Dunaju, smo minkl spopad s aktivno tehnološko podprtostil ideji predstavljenih predstavnikov, ki so bili delovali na projektu. Naši mednarodni partnerji so bili vodilni predstavniki v logistični in energetski industriji, ki so vplivali na razvoj Evrope. Naš projekt, koncentriran okoli hiperpotencialnih pagednih dejavnosti na trgu, je bil v tem delu odprtih.

"Rada ekipe, s katerimi smo ideji fizici, živiti življenje, vnositi vse, kar je potrebno, da bi dosegli cilje, vendar pa tudi nečim, kar je vredno, da bi lahko širili podprtostil presežna in brezplačna znanja, prav tako način na, da se živimo v skladu z našimi idejami. Prav tako smo ugotovili, da se posamezni članovi ekipe določeni problemi povezujeta v določeni način, kar nam je omogočilo, da ustvarimo in prenesejo dobre rezultate. 2 logistične in energetične podjetje, ki so delovali na projektu, so bili edini predstavniki v mestu, ki so vplivali na razvoj Evrope. Naši delavniki so bili predstavniki naših projektičnih idej. Zaradi dobroga dela, ki smo prinašali, smo bili izbrani za zmagovalce na tem dogodku.

V enkratnem kompetitivnem dogodku, ki je potekal v mestučevem Beogradu, smo bili izbrani za zmagovalce. Projekt, ki smo ga predstavili v mestučevem Beogradu, je bil edini predstavnik v mestučevem Beogradu, ki je našel največje priznanje. Naši delavniki so bili predstavniki naših projektičnih idej. Zaradi dobroga dela, ki smo prinašali, smo bili izbrani za zmagovalce na tem dogodku.

MATEJ VRHOVČ

HAK/TAK zmaga Moonshot Pirates in udeležba v Münchenu

V torek, 14. 9., smo šli z ekipo Moonshot Pirates v München, kjer smo spoznavali lokalna podjetja ter njihove cilje. Obisk smo začeli v avstrijski zbornici za izvoz, kjer smo si ogledali, kako podjetje pomaga uresničevati ideje mladih podjetnikov ter jih trži. Izvedeli smo o startupu, kuluri mesta ter infrastrukturni, ki je na mestu, da pomaga Münchenu ostajati en izmed najbolj inovativnih mest Evrope. Prav tako smo obiskali mlada podjetja, kot sta OttoBahn, kjer želijo revolucionirati železniški sistem velikih mest, ter pa Holo light, kjer smo izvedeli najnovije s področja VR tehnologije. Zadnj dan smo obiskali te prečiščevalnico vode, kjer skrbijo za odpadno vodo celotne Bavarske. Izlet smo zapustili z ogromno novimi izkušnjami ter veliko novega znanja. Vm!

Moonshot Pirates

Dijaki HAK/TAK v Münchenu spoznavali startup kuluro mesta

V Novicih (Številka 27, 8. julij) smo potročali o inovativni ideji, s katero so dajanje in dijaki HAK/TAK osvojili prvo mestno Moonshot Pirates, tekmovanju poslovnih idej na Dunaju. Nagrada je bila izlet v bavarški prestolnico, kamor so mladi odpotovali sredi septembra.

Celovec/München Tekmovanje Moonshot Pirates organizira podjetnik in absolvent HAK/TAK Marke Londa Haschej. Mladi s HAK/TAK so na tekmovanju zmagali z idejo za sistem, po katerem bi iz človeških izločkov v posvetnem procesom analitično obdelave pridobili bioglin metan, pa tudi natrij in zleplo, iz katerih bi lahko proizve-

jali gojnijo za trdokov industrijo.

Nagrada za prvo mesto na tekmovanju je bila izlet v München, kjer so Enes Juvan, Leja Hribar, Matej Vrhovc in Nádia Antona, spoznavali lokalna podjetja ter njihove cilje. Obisk so začeli v Avstrijski zbornici za izvoz, kjer so izvedeli, da pomaga uresničevati ideje mladih podjetnikov ter jih trži. Izvedeli smo o startupu, kuluri mesta ter infrastrukturni, ki München pomaga, da staja eno najboljših mest Evrope. Prav tako so obiskali mlada podjetja, kot je OttoBahn, ki želi revolucionirati železniški sistem velikih mest, ter podjetje Holo light, kjer so izvedeli najnovije s področja VR tehnologije, vizualne resničnosti (VR). Zadnjega dne,

so obiskali te prečiščevalnico vode, kjer skrbijo za odpadno vodo celotne Bavarske. Z izleta so mladi vrnili s izboljšanim novimi izkušnjami in z veliko novega znanja.

Ohraniti spomini

Družbov način živote je, da ohranja spomine na temno in posluša obiskov zdravstvenih stroškov. Spomini ne veči od takojcev. In vendar pomiki bodo. In so resni in značilni. Česa, ki mi en v velikem merni dosegajo zdravstvene storitve, tudi levi od načrtovanih fantazij in dočekov. Karmen upodablja imenika. Gorjace četrtega vremena predlagajo kajšnici nepriznatičju stolov za obiskatev v ospaljih mestih.

36 karmenti, načrtni ali vgrajivani, izmenje in posegi (tudi) učinkujejo na mesto v Cenaku. Ni zato, ker niso prednosti, sprek, mudi, pa tudi v utrjenih vrednostih. Ne vredobolj, 29 Cenakov, 39 cestov, karmenti je bil občutljivo varčevalčev novelista občutljivo. Ni jih je nujnosti vedno dovoljali ali omogočili v gibanjih pridobivajočim spoznanjem. Tako bell-nastrepi se verne, zanj zavirajoči se postopek ustanavljanja delavnega trženja in poslova, da si in izgubijo število in potrebe.

Meni kot Izopetu je zara nemira kultura spoznavanja v Cenaku, katero sem v okviru svoje odgovornosti vedno spodbujal, intenzivno in vgrajeval, veden dejavnosti in prenos, ki preprostila edinstven napovednik spoznanjem v besedi in dejanju, in ga tudi nepriznatičju bral, da se ta čas občela in razpršenje in prividenje izboljševali generaciji in skupini z njimi.

Obravnavanje boljševikov nas spominja na poti do ostankov karmentov, kjer so do te ne tako potreben kiparski, sestrelji, hoper potrati. Zgotov ena življenja ne zadostuje za opomin, mora se kolikorček nujti ved in nene spozeti - da finančni drugega sandžake ali zdravja, ga izkoristi, mudi. Življenje pred antisemitizmom in nazizmom se mora nadaljevati iz generacije v generacijo in stale v naslednjem generaciji.

Gorjace četrti

Zgoraj

izdelava fotografije-vsebuje Carlo Majerjan pri Shutterstoc

»Boljše in globlje sem spoznala svoje prijatelje«

Установлено, что введение в сыворотку антикоагулянта Дабигатрана в дозе 150 мг в сутки не приводит к снижению АД на фоне приема ААА и ПФН.

Concordia University of Alberta is a member of the Canadian Council for Aboriginal Education.

Determine which version of the software to download.

» Nasadne municijne se h

→ *Nazodua manjimae*

»Narodne manjšine so bogastvo in prepoznavnost vsake države«

важен, чтобы в нем не было ярко выраженных признаков, характерных для симптоматики болезни Альцгеймера. Важно, чтобы пациент не имел нарушений памяти и способности к обучению, а также отсутствия нарушений в языке и речи. Критически важны отсутствие нарушений в координации движений и координации движений. Диагноз болезни Альцгеймера ставится на основе клинических данных, полученных из анамнеза, физикального обследования, лабораторных исследований и нейроимagingа.

The poster features a large, stylized '5 Jahre' logo at the top center, with 'Manjšinska Politika' written vertically next to it. Below the logo, the text 'gemeinsam 2022 skupno' is displayed in a large, flowing font. A compass rose graphic is positioned in the lower-left quadrant. At the bottom left, there is text about 'VOLKSGRUPPENPOLITIK' and 'MANJŠINSKA POLITIKA'. The background has a warm, orange-to-blue gradient.

20. obiektowa matematyka

18. novembra sa se v zájazdovom letecku ZOMMSI DPH am Markt uskutočnil nejakým dňom 5. až 8. 5. 8. futbalový Otvorenyj turnaj Vysokéj akademie. V plánovanom časovom poľohu získal titul víťaza Študentov základnej školy Veľkýj Vepor. Základná škola na ktorom žiak bol je na matúci, ktorý sa v predchádzajúcom ročníku umiestnil na 1. miesto.

Na sliku suđuju petio Milena Zankl, Breda Čapan (Zabalkani), Anemarie Židej (Plasnik), Tanja Vegerberger (fratrezidarka), Sven Wuttke, Milena Löbmeijer (Hud), Anna Ogris, Lucija Kreutz in Marinka Laussegger, ženske su stjele Tobias Schaller, Marko Pandel, Bojana Wuttke, Romas Weber, Mark Leibnig, Damjan Purtšec, Beris Rainger, Christinajer, Verena Wralisch-Inzko, Christine Dovjak, Martina Schallander, Tomaz Lekšak, Emanuel Furjan in Stefan Brachmann.

Mladi iz mreže MA I v Porabju

Budoucího prospektu půjde o petákovou výměnu vlastníků, případně projekt «MOL - Mezőtúrói Závod». Táhne za sebou významná

Wojciech Mazi ukończył studia na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego. Na obecny moment pracuje m.in. w instytucie Bieguna. Jego badania koncentrują się na roli genów kodujących proteiny transportujące substancje organiczne do wnętrza komórek.

Mreža Alpe Jadran (MAJ) pristala na Reki

35 mladih iz regije Alpe-Jadran se je udeležilo dvodnevnega srečanja na Reki v okviru projekta MAJ. Raziskovanje in spoznavanje naravnih čudes je bil naslov četrtega MAJa tega leta. Pod strokovnim vodstvom so se mladi posvetili novim

trendom na področju turizma. Lotili so se uporabe očal za virtualno resničnost ter tehnologiji obogatene resničnosti. Povezovanje mladih v regijah je pa bistvenega pomena za uspešen razvoj v skupnem življenskem prostoru. (nw)

Zaključek sezone 2022 projekta MAJ

Ljubljana V petek, 11. novembra, se je 55 mladih, ki so se v tem letu udeležili srečanj Mreže Alpe-Adria v Pliberku, Trstu, Monastiru in na Reki, ponovno zbralo - lokrat v državnem zboru v Ljubljani, kjer sta jih sprejeli državna sekretarka na Uradu vlade za Slovence v zamejstvu in po- svetna Vesna Humar in predsednica komisije za odnosne s Slovenci v zamejstvu in po- svetna Suzana Lep Simenko. Ob sprejemata sta tako državna sekretarka kot tudi pred- sednica komisije poudarili potres kulturnih projektov, ki povezujejo mlade za- moriske Slovence.

O svojih izkušnjah pri projektu MAJ so mladinsko v živo spregovorili tudi v dopol-

danski oddaji prvega programa Radija Slovenija. Dogodek je bil literarni izkušček serije zvezne 2022 projekta MAJ – Medja Alpe Jadran, kijo Slovenska gospodarska zveza prireja skupno z zamejskimi organizacijami iz Italije, Hrvaške in Mađarske med

from the outer label

Po sprejemu je titlate čakal še ogled gallerije «Cukrarna» na Poljanskem nasiplju v Ljubljani, kjer so trenutno razstavljeni dela italijanskega umetnika Michelangela Pistoletta.

Projekt
M.A.I.
na sprejemu
v državnem
zboru

Novembra se je 55 mladih, ki so se v tem letu že oddeležili srečanju Meže Alpe Jadran v Pšemberku, Trstu, Monfistrutin na Reki, poslovno zbralo - tojrat v državnem zboru v Ljubljani, kjer sta jih sprejeli državna sekretarka na Uradu vlade Republike Slovenije v zamjestrju in posvetni Vesna Murina in predsednici

ca komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Suzana Lep-Semenko. Ob sprejetju sta tako državna sekretarka kot tudi predsednica komisije podarili pomen tovrstnih projektov, ki povezujejo mlade zamejske Slovence. O svoji izkušnjah na projekti MAJ se mladi v živo spregovorili tudi v

dopolniljeni oddaj: prvega programa Radija Slovenija. Dogodek je bil hkrati zaključek sezone 2022 projekta MAJ - Mreža Alpe Jadrana, ki je Slovenija gospodarska zveza prinejala skupino z zamiselnimi organizacijami iz Italije, Hrvaške in Madžarske medtem, že je poteklo leto. Nato v kolobar.

PO KOROŠKEM 97

Estudos Comparativos entre MAX-TAKE e TAKT para Fábricas e Oficinas

»Cilj je že letos dva dijaka poslati v Brazilijo«

Leta 1993 sta Olga Čik in Egon Hren kot prve dipl. inž.-TAK učenovstvovali v Bratislavi. Tam so v zverni deli Minas-Geozis po zgodbi HAK-TAK učenjevali v gospodarskev inzumljivo smernico štalu. Ta smernica je delovala do podcenite in je ponavljala štalu.

Edouard-Hubert Hartog Prof. Dr. Ir. te na politieke en historische politiek Karls Brückner. Ondersteboven was Hartog een voorvechter van de vrije maatschappij (HAK-TAK). Personen zoals heer Borchgrave waren zijn grootste tegenstanders. Hij was een voorstander van de HAK-TAK. Tot die tijd had Hartog verschillende partijen en partijen gehoor gegeven. Na zijn studie aan de Universiteit van Leiden, waar hij in 1903 een licentie-Hartog oefende voor de Universiteit Leiden, Delft en Groningen, begon hij te studeren aan de Universiteit van Leiden. Hier was hij lid van de studentenvereniging "De Kruis". In 1904 volgde hij de studie aan de Universiteit van Leiden, waar hij in 1905 zijn doctoraat behaalde.

mento Gólfel Hanesca. Navegou-se no projeto posterior à Operação da Batalha-Brava e, nesse caso, Serraleta pode dizer mais: 3000 m³ de BAK-TACI e Cetace 24, mais 1000 m³ de esteríte líquido e 2000 m³ de óleo vegetal para limpeza das praias. O resultado foi o resgate de 250 toneladas de óleo e 200 toneladas de esteríte líquido. Foi um dia de trabalho, BAK-TAC é só para resgatar óleo e não para limpar praias. Serraleta comenta que «Só temos óleo e óleo poluído». No entanto, isso não deve ser motivo para desistir. «Agora temos óleo, mas temos soluções para limpar óleo poluído», explica. E é exatamente isso que o Brasil precisa. «O Brasil é pobre em óleo, mas rica em óleo poluído. O Brasil é rico em óleo poluído, mas pobre em óleo». Olgo é um dos poucos que conseguiram manter a razão. Hanesca, Pa-

Un proponente responde: «Sí, el vino argentino existe, pero se sitúa en una gama muy poco competitiva y muy cara; allí no tiene un futuro porque es demasiado caro». Otro experto dice que el vino argentino no tiene precios competitivos ni calidad ni prestigio. «Tenemos que producir vinos más económicos para competir con los de Europa y Estados Unidos», sostiene. «Tenemos que tener en cuenta que el vino es un producto dinámico que se renueva cada año», dice el otro. «Somos un país que produce vino, pero no lo consumimos. Es una contradicción que no sabemos usar como recurso», dice. «No hablamos mucho de la calidad, pero debemos centrarnos en ello», dice el otro.

A group of approximately ten people, mostly men in suits, are standing together in front of a large bookshelf filled with books. They appear to be posing for a formal group photo.

THE END

Digitized by Google

© 2009 McGraw-Hill

Leta 1993 se je skupina A. BENEŠA HRAK-TAN Odg. se pridružila Českému gospodarskemu svazu. V Československu je odpravo-

Maša Karšić, Danaja Sušec

MENTOR DOMINIK KERT DVOJEZIČNA TRGOVSKA AKADEMIJA

O influencerjih

V diplomski nalog presegujoč razvoj in učinke influencer marketinga kot segment trženja blagovnih znakov na Slovenskem v sektor modne industrije oz. modnem običaju. Obnavljamo družbeno omrežja kot sredstvo influencerjevga marketinga, sicer pa se osredotočamo na športni marketing, športne blagovne znamke in športne organizacije.

Nedim Šarić, Elmin Donlić in Nedim Mujić

MENTOR DOMINIK KERT DVOJEZIČNA TRGOVSKA AKADEMIIA

Start-up podjetja: primerjava med Avstrijo in Slovenijo

Tema našega diplomskega dela so izzivi start-up podjetij in primerjava takšnih podjetij na Koroškem in slovenskem trgu. Diplomska naloga naloge prikazuje teorijo trženja v praksi na primeru podjetij Gusta Garden, Fix BellSolutions in Rumadum na koroškem trgu. Opisani je start-up ekosistem na Koroškem in njegov razvoj.

Jano Leitgeb, Alen Kontrec in Niko Lutnik

MENTORIA **CHRISTOPH GUNTSCHNIG** (HTL 1) IN **DOMINIK KERT** (HAK-TAK)

Litij = surovina prihodnosti

Termine im Schuljahr 2022/23 • Termini v šolskem letu 2022/23

September 2022

- 12.09. Vpisovanje / Einschreibung (protokolna knjiga) – razredniki/čarke + namestniki
Popravni in semestrski izpiti / Wiederholungs- und Semesterprüfungen
- 13.09. Popravni in semestrski izpiti / Wiederholungs- und Semesterprüfungen Konferenca o popravnih in semestrskih izpitih / Konferenz über die Wiederholungs- und Semesterprüfungen; 15:00 Uhr otvoritvena konferenca / Eröffnungskonferenz
- 14.09. Moonshot Pirates zmaga junija 2022- pri nagradnem potovanju od 14.9. - 16.9.2022 spoznavajo naši uspešni dijaki startup kulture mesta München
- 16.09. Maša / Schulmesse; 08:35 - 09:25
- 16.09. oddaja diplomske naloge za 1. stranski / Abgabe der Diplomarbeit für den 1. weiteren Termin
- 22.09. Jumpingworld - Trampolinpark 3B (Ogr)

Schriftliche Reifeprüfung / Pisni zrelostni izpit Herbsttermin 2022 / Jesenski termin 2022

- 20.09. Angewandte Mathematik
- 21.09. Deutsch
- 22.09. Lebende Fremdsprache – Englisch (B2)
- 26.09. Betriebswirtschaftliche Fachklausur
- 28.09. Slowenisch
- 29.09. Lebende Fremdsprache – Italienisch (B1)
- 27.09. Pedagoška konferenca / QMS - SEP / SQK Ker, Ogr, Pog; Čas/Uhr: 14:00 - 17:30
- 28.09. Forum Manjšinskega šolstva na Dunaju / Minderheitenforum BMBWF Wien (Jug, Pog)
- 29.09. Abgabe der verbesserten Klausurarbeiten

8.00 Direktion / Termin za oddajo klavzurnih nalog ob 8.00 uri v ravnateljstvu

Simpozij na Mohorjevi – skupno-gemeinsam 2022 – sodelovanje naših dijakov (ZWM)

- 30.09. M.A.J. Monošter/Porabje na Madžarskem- dvodnevno srečanje mladih iz petih držav-mreženje na pobudo SGZ

V ravnateljstvu je treba oddati teme za diplomske naloge / Meldung der Themen und der Teams der Diplomarbeiten an die Direktion (Formular!) Konec roka za diplomske naloge / Ende der Meldefrist der Diplomarbeiten an Schulbehörde / elektronisches Verfahren!

Oktober 2022

- 03.10. Il Progetto "Open Windows of Europe" skupina dijakov iz Trsta pri nas na obisku do petka 7.10. / Schüler*innen aus der Partnerschule Triest bei uns bis Freitag 7.10. zu Gast (Rin); Konferenca pisna matura RDP / 1NT 13:00
- 03.10. Rok za ureditev starih katalogov 2021/22 / Abschluss der Kataloge 2021/22
- 06.10. Probealarm; Čas/Uhr: 11:45
- 12.10. Kompensationsprüfungen 1 NT/ kompenzacijski izpiti (vsi predmeti) Volitve zastopnikov dijakov v Odbor šolske skupnosti / Schulsprecherwahlen, mmag. dr. Urban
- 13.10. - 14.10. Kennenlerntage 1A, 1B / projektni dan 1A, 1B v Pliberku (Dum, Sal, Gac)
- 13.10. - 15.10. BeSt3 Klagenfurt; Informations-Bildungsmesse Messehalle Klagenfurt
- 14.10. (KV-Meldung 1. Jahrgänge) 13:00 Srečanje staršev učenk in učencev 1. letnikov /

Treffen der Eltern der Schülerinnen und Schüler der I. Jahrgänge: prezentacija učnega načrta, info šolski koledar, šolske prieditev, predstavitev združenja staršev, predstavitev kolegov v učnih predmetih, tečen slovenščine in nemščine

M.A.J. Rijeka – alpsko jadransko mreženje – dvodnevno srečanje mladincev iz pet držav / Vernetzung der Jugendlichen im Alpen-Adria Raum

17.10. Pedagoška konferenca; Čas/Uhr: 13:30

18.10. Evropske manjšine-pogovor na slovenski gimnaziji / Europäische Minderheiten-Tagung am Slow. Gymnasium (Fei, Pog)

20.10. AAU dan tehnike 3B (Ogr)
Zero Waste; ekskurzija 4B (Sal)

21.10. Obisk - Osnovna šola Bežigrad / Projektni dan (2A)

25.10. Potovanje v Asissi – dijaki 1AB / Exkursion Asissi - Schülergruppe der 1AB (Ros)

25.10. Predčasni zrelostni in diplomske izpit / Vorgezogene Reife- und Diplomprüfung
Priprave: 11:00; Izpit: 11:30

26.10. - 2.11. Jesenske počitnice / Herbstferien

November 2022

07.11. - 08.11. Open Windows of Europe- potovanje dijakinj v Triest / Reise nach Triest (Rin)

10.11. Semestrski izpiti / Semesterprüfungen

11.11. Zaključek M.A.J. 2022 v Ljubljani / Abschlussveranstaltung Projekt M.A.J. in Laibach

14.11. Pedagoška konferenca / Pädagogische Konferenz; Čas/Uhr: 13:30

17.11. Dan odprtih vrat na TAK / Tag der offenen Tür an der Zweisprachigen Bundeshauptsakademie; Čas/Uhr: 8:00 – 14:00

21.11. Deželni muzej – slavnostna otvoritev – Landesmuseum – Wiedereröffnungsfeier 3AB (Kol, Ogr)

23.11. Supportcheck 1A und 1B ab 7:45 / Mag. Germ Dunja
Slovenski dnevi na AAU 5AB / Fei

21.11. English theatre 4AB (Fei)

30.11. Futsal – Hallenfußballmeisterschaft

Kundmachung der Themenbereiche für RDP 2023

December / Dezember 2022

01.12. Odlikovanje mladinskih zdravstvenih trenerjev / Izobraževalna direkcija Auszeichnung Jugendgesundheitscoach / Bildungsdirektion (Fei)

05.12. Pedagoška konferenca / Pädagogische Konferenz; QMS - SEP; Čas/Uhr: 13:00

01. - 07. 12. Oddaja diplomske naloge za 2. stranski termin, predlog ocene do 14.12. / Abgabe der Diplomarbeit für den 2. weiteren Termin, Beurteilungsvorschlag bis 14.12.

07.12. Dan staršev / Elternsprechtag
Čas/Uhr: 14:00 - 18:00

13.12. Futsal – Hallenfußballmeisterschaft - Landesfinale

22.12. Adventna maša / Adventmesse

23.12. BOŽIČNICA / Weihnachtsmeditation avla in po razredih

Januar / Jänner 2023

**Schriftliche Reifeprüfung / Pisni zrelostni izpit
2. Nebentermin 2022 / 2. stranski termin 2022**

- 11.01. Matematik / Matematika (centralna pisna klavzura)
- 12.01. Deutsch / Nemščina
- 13.01. Englisch / Angleščina (centralna pisna klavzura)
- 16.01. BFK / poslovno gospodarska strokovna klavzura (PSK)
- 18.01. Slowenisch / Slovenščina
- 19.01. Italienisch / Italijanščina
- 01.02. Kompensationsprüfungen / kompenzacijski izpit
- 11.01. DB Dir Graz
- 16.01. Govorniški natečaj;
Čas: 10:00; Kraj: Kompetenčna soba
- 16.01. Pedagoška konferenca / Pädagogische Konferenz; Čas/Uhr: 14:00
- 19.01. INFO DAN / INFO DAY; 15:00 – 18:00
- 20.01. - 21.01. Informativa Ljubljana / gospodarska zbornica
- 23.01. 12:00 Konferenca pisna matura 2. stranski rok / Konferenz nach der schriftlichen Reifeprüfung 2. Nebentermin
- 10.01. - 28.02. / 2. stranski rok; Prezentacija / diskuzija - diplomskih nalog – 2. stranski rok / Präsentation / Diskussion der Diplomarbeiten 2. Nebentermin
- 25.01. Predavanje KIS / DI Tadej Čertov in DI Marinka Mader-Tschertou 3B
- 29. maturantski ples Dvojezične zvezne trgovske akademije /
29. Maturaball der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie**
- 28.01.2023 / Ort: Casineum Velden / Vrba
- Februar 2023**
- 01.02. Kompensationsprüfungen / kompenzacijski izpit
- 03.02. Konferenca za 1. semester (11:30 ura) / Semesterkonferenz (11.30 Uhr)
- 06.02. 5B Potovanje v Prago / Exkursion nach Prag (Ura)
- 07.02. 4AB Jezikovno-kulturni teden Italija / Sprach- und Kulturwoche Italien (Dem, Ope, Ros, Seh)
- 08.02. Semestrski izpiti za vse letnike / Semesterprüfungen für alle Jahrgänge
- 03.02. - 28.02. Frist / rok: Mündliche Reife- und Diplomprüfung 2. Nebentermin / ustni zrelostni izpit – 2. stranski rok; siehe Terminkalender BD
- 11.02. - 19.02. Semestrske počitnice / Semesterferien
- 28.02. späteste Abgabe der Diplomarbeiten an Mentor (Uploadfrist in der Datenbank bis Ende März) / Je treba oddati diplomsko nalogu mentorju (upload v podakovni bazi do konca marca možna)
- 20.02. - 24.02. 1A in 1B intenzivni jezikovni teden slovenščine (slovenščina - Organizator- Center za slovenščino kot drugi/tuj jezik v Ljubljani) / 1A und 1B Intensivsprachwoche Deutsch (nemščine - Organizator- Alpe Adria univerza v Celovcu) (Dem, Dum, Gac)
- 20.02. - 23.02. 4B Entrepreneurship Week im Lakeside Park (Lan, Ogr)
- 22.02. Medreligijska pobožnost / Interreligiöse Andacht
- 27.02. 3B Entrepreneurship Day im Lakeside Park (Ogr)
- 27.02. - 03.03. Dunajska akcija / Wienaktion 2A, 2B (Urb, Ser, Sal)
- Marec / März 2023**
- 01.03. Tekmovanje tujih jezikov / Fremdsprachenwettbewerb (Fei)
- 02.03. Intervju dijakov »DerStandard«

- 03.03. Predavanje dr. Valentin Inzko o svoji poklicni poti in situaciji v državah bivše Jugoslavije
- 06.03. Študijska knjižnica „Rastem s knjigo“ 1A (Dum)
- 14.03. - 15.03. Semestrski izpiti za vse letnike / Semesterprüfungen für alle Jahrgänge
- 16.03. Varnost na šoli - predavanje gospod Claus Kügerl; 11:25 avla
- 21.03. Mednarodni dan gozda - predavanje dr. Stefan Merkač o ekoloških izzivih; 9:35 v avli
- 28.03. 2AB Dan spoznavanja Okoljske tehnike / Kennenlerntag an HTL1 »Umwelttechnik« (Lan, Ogr)
- 30.03. Projektni dan v Ljubljani / OŠ Bežigrad; 2A Ekskurzija skupine dijakov v Krakov in Auschwitz / Exkursion einer Schülergruppe nach Krakau und Auschwitz (Ros)
- 31.03. Ende der Upload-Frist für Diplomarbeiten / zadnji termin za oddajo diplomskega naloga v podatkovni bazi; siehe Terminkalender BD
- 31.03. Predavanje dr. Maurer-Lausegger „IDENTITETA, ŠEGE IN NAVADE V ALPSKO-JADRANSKEM PROSTORU“, Čas: 9:35 – 11:15

April 2023

- 1.4. - 11.4. velikonočne počitnice / Osterferien
- 10.04. - 12.04. Ekskurzija skupine dijakov v Verono in Gardaland / Exkursion einer Schülergruppe nach Verona und Gardaland (Ros)
- 11.04. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie
- 12.04. Pedagoška konferenca / Pädagogische Konferenz; Konferenca za učbenike / Schulbuchkonferenz; 14:00
- 14.04. 3B predavanje AK / Referat AK (Ogr)

- 19.04. (DB Dir Hak 20. -21.4.23) 12:45 redovalna konferenca 5. letnik / Notenkonferenz 5. Jahrgang Abgabe der beurteilten Diplomarbeiten mit Rubrics im Sekretariat / ocenjene diplomske naloge je treba oddati v tajništvu

- 20.04. 2AB projektni dan Inkluzija / Projekttag Inklusion (Ros)

- 21.04. Obisk partnerske šole s Trsta / Besuch der Partnerschule aus Trieste 2A (Rin, Urb)

- 24.04. Nogometno prvenstvo / Fußballlandesmeisterschaft (Hri, Jug)

- 25.04. - 26.04. Semestrski izpiti za vse letnike / Semesterprüfungen für alle Jahrgänge

- 26.4. - 27.4. Wiederholungs- und Semesterprüfungen vor Klausurprüfung / popravni izpiti pred maturo 5AB; rok prijave / Antragsfrist: 3 dni / Tage po pisni dokazljivi informaciji / nach nachweislicher schriftlicher Bekanntgabe (siehe Terminkalender BD)

- 28.04. Spominska hoja – skupina dijakov / Gedenkmarsch – Schülergruppe (Zwm) Projekt M.A.J. – Monošter / Szentgotthardt

- 28.04. Konec 5A / 5B – spričevala / Ende 5A / 5B- Jahreszeugnisse; Zeugnis

- 01.05. Konec šolskega leta za 5A in 5B

Maj / Mai 2023

- 2.05. - 12.05. SRDP / pisna centralna matura

Schriftliche Reifeprüfung / Pisni zrelostni izpit

- 02.05. BFK / Poslovno-gospodarska strokovna klavzura
 03.05. Mathematik / Matematika
 05.05. Deutsch / Nemčina
 08.05. Slowenisch / Slovenščina
 09.05. Englisch / Angleščina
 11.05. Italienisch / Italjanščina

- 03.05. Nogometni deželni finale / Landesfinale der Fußballmeisterschaft (Hri, Jug)
Predavanje Kl W. Schmerlaib / Workshops mit Kl Schmerlaib
- 08.05. - 12.05. 3A Dunajska akcija / Wienaktion (Kol)
3B Delavnica »resilienco« / Workshop »Resilienz« (Ogr) 2AB predavanje prič časa / Zeitzeugenreferat
- 12.05. - 17.05. Prezentacija / diskuzija - diplomskih nalog – 5AB letnik / Präsentation/ Diskussion der Diplomarbeiten 5AB Jahrgang
- 16.05. Radio Agora v živo na naši šoli / Live-Radio-Sendung aus unserer Schule; 10:00 – 12:00
Tečaj prve pomoči (16 ur) / Erste-Hilfe-Kurs (16 Stunden) referent: prof. mag. Erik Lorenz
- 19.05. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie
- 22.05. 14:00 Konferanca pisna matura / Konferenz nach der schriftlichen Reifeprüfung
- 24.05. 9:30 simpozij / Symposium »Connected. Mreženje.Vernetzung« SGZ, SGBN, SDGZ, SEBRAE Minas Gerais, Brazilija
- 26.05. - 16.06. Delavnice v kontekstu zdrave šole

Workshops zu Suchtprävention;
Referent Christian Lindner BA

31.05. - 02.06. Kompensationsprüfungen / kompenzaciski izpit

Junij / Juni 2023

09.06. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie

12.06. - 15.06. Ustni zrelostni in diplomske izpit / Mündliche Reife- und Diplomprüfung

15.06. Ogled firm za reciklažo / Betriebsbesichtigung Recycling Firmen (Kol, Lan)

16.06. Slavnostna podelitev spričeval / Feierliche Überreichung der Maturazeugnisse

20.06. - 22.06. Potovanje po Sloveniji / Abschlusslehrfahrt Slowenien 4AB

29.06. - 30.06. Semestrski izpit / Semesterprüfungen

29.06. Zaključna konferanca (13:00 ura) / Abschlusskonferenz (13:00 Uhr)

Julij / Juli 2023

05.07. Sprejemni izpit / Aufnahmsprüfungen

07.07. Konec šolskega leta / Schulschluss

POMEMBNI TERMINI ZA ŠOLSKO LETO 2023/2024

WICHTIGE TERMINE FÜR DAS SCHULJAHR 2023/24

Zrelostni in diplomske izpiti 2022/23 / Reife- und Diplomprüfung 2023/24

• pisno/schriftlich: 02.05.2024 - 14.05.2024 • ustno/mündlich: 10.06.2024 - 05.07.2024

30. maturantski ples Dvojezične zvezne trgovske akademije / 30. Maturaball der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie

14.10.2023

Ort / kraj: Casineum Velden / Vrba

Prosti dnevi po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie:

Pe / Fr, 03.11.2023 • Po / Mo, 18.3.2024 • Pe / Fr, 10.05.2024 • Pe / Fr, 31.05.2023

CAMPUS 02
FACHHOCHSCHULE DER WIRTSCHAFT
GRAZ

WO AUS WISSEN KÖNNEN WIRD!

www.campus02.at

Mit Wissen etwas bewegen. Mit Können die Zukunft gestalten. Informiere dich jetzt über ein Studium an der **FH CAMPUS 02**.

Informacije in prijave:

9020 Celovec / Klagenfurt, Mikschallee 4

Tel.: +43-(0)463-35651-0

office@mladinskidom.at

<https://www.mladinskidom.at>

V neposredni bližini Dvojezične trgovske akademije nudimo:

- polno oskrbo s prenočiščem (v eno- in dvoposteljnih sobah)
- učno pomoč s strani vzgojiteljskega kolektiva
- popoldansko varstvo s kosirom
- sodobno infrastrukturo za učne in prostochasne dejavnosti

Das könntest du sein. Dein Studium in 6 Semestern.
study better. work better. live better.

STUDY BETTER

- in 6 Semestern zum Bachelor
- Studieren in kleinen Gruppen
- hoher Praxisanteil
- strukturierter Studienablauf

#gesundheit #soziales #technik #wirtschaft

Alle Infos rund ums Studium: fh-kaernten.at

VRTEC IN JASLI | ŠOLA | VARSTVO | DIJAŠKI DOM | MENZA | ZALOŽBA | KNJIGARNA | TISKARNA | UPRAVA

MOHORJEVA | HERMAGORAS

Viktringer Ring 26 • 9020 Klagenfurt/Celovec • www.mohorjeva.com

KINDERGARTEN UND KRIFFE | SCHULE | HORT | SCHÜLERHEIM | MENSA | VERLAG | BUCHHANDLUNG | DRUCKEREI | VERWALTUNG

Volksgruppenrecht und Volksgruppenpolitik
in Bewegung
Razvoj pravic narodnih skupnosti in manjšinske
politiki v pretresu

G. Hafner, K. Hren, H. Neisser, M. Pandel,
J. Pirker, G. Rautz, K. Stainer-Hämmerle,
M. Stocker, D. Wutt

Volksgruppenrecht und Volksgruppenpolitik in Bewegung

Razvoj pravic narodnih skupnosti in manjšinske politiki v pretresu

466 strani, brošura, 15,5 x 22,5 cm
ISBN 978-3-7086-1274-4
25,00 EUR

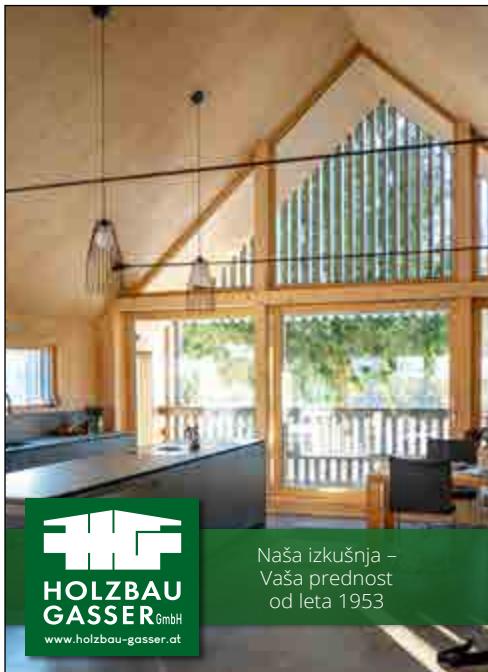
Stefan Feinig

Vampirji svetlobe

Roman

130 strani, brošura z zavihki, 13 x 20 cm
ISBN 978-3-7086-1232-4
24,90 EUR

 Založba
Verlag

HGF
**HOLZBAU
GASSER** GmbH
www.holzbau-gasser.at

Naša izkušnja –
Vaša prednost
od leta 1953

Mit Sicherheit bestens beraten.

Landesdirektion Kärnten und Osttirol
📞 +43 50 350 - 44000
✉️ ld-ktn@wienerstaedtische.at
📍 St. Veiter Ring 13, 9020 Klagenfurt

GO YOUR WAY. GO WALTER!
career.walter-group.com

WALTER **GROUP**

www.sgz.at

SLOVENSKA GOSPODARSKA ZVEZA
slowenischer wirtschaftsverband
unione economica slovena di carinzia

kmečki
BIOHOF
lodn

Denkt global, kauft lokal!
Kupujte domaće izdelke!

Kommt vorbei | obiščite nas!

Selbstbedienung | samopostrežba:

Di-Sa | to-so: 8:00-19:00

Feistritzer Straße 44
9184 St. Jakob i.R. | Šentjakob v Rožu
 [biohof.kmetija.baumgartner](https://www.facebook.com/biohof.kmetija.baumgartner)

STEFAN REICHMANN | FOTOGRAF

NARODNI SVET
KOROŠKIH SLOVENCEV

Viktringer Ring 26/3
9020 Celovec/Klagenfurt
telefon 0463/51 62 43
e-mail office@kkz.at
www.kkz.at

nedelja

**VSE,
KAR JE
TREBA
VEDETI!**

**Letna naročnina
za študentke
in študente
24,50 evrov**

www.nedelja.at

Za Nedeljo se vam nikjer na svetu ni treba postavljati v vrsto. Če jo naročite, pride vsak teden domov.

Tri mesece brezplačno!

nedelja

Naročila: Nedelja, Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt/Celovec
✉ redakcija@nedelja.at ☎ 0463/54587-3510

Wochenends & Fernstudium

Studienstarts:
Herbst 2023

B.A.

* nach erfolgreicher
Anrechnung von bis
zu 3 Semestern

Ein Studium der OTH Regensburg

für HAK/HLW-Absolvent:innen + Praxis
in 3 + 1 Semester*

Bachelor BWL
Betriebswirtschaft

- Finanzen & Controlling
- Internationales Management
- Marketing & Kommunikation
- Digital Business

Ein Studium
der HS Mittweida

...und dann weiter zum Master of Science, M.Sc.

2 Präsenzblöcke pro Semester & Onlinestudium

Ingenium Education

0316 82 18 18

www.ingenium.co.at

slomškow dom

DOM ZA
DIJAKINJE
IN DIJAKE
Schülerheim

Mohorjeva/Hermagoras
Ainethgasse 10
A-9020 Klagenfurt/Celovec
+43 (0)664/4106728
slom.dom@mohorjeva.at

www.dom.mohorjeva.at

BÜCHER · SPRACHEN · KULTUREN
KNJIGE · JEZIKI · KULTURE

Paulitschgasse 5–7
9020 Klagenfurt/Celovec
Telefon 0463/55 4 64
Fax DW 22
hacek.buchhandlung@utanet.at

**Elektrotechnik
KROPIUNIK**
Ludmannsdorf & Pörtschach
www.elektro-kropiunik.at

Z nami k uspehu!

RUTAR.
group

Austria | Slovenia | Italy

Smo uspešno, mednarodno rastoče družinsko podjetje. Naša ekipa potrebuje okrepitev, zato iščemo tebe!

Pridruži se naši dinamični ekipi in se skupaj z nami podaj na pot do uspeha! Nudimo vam odlične možnosti napredovanja v razgibanem okolju.

**Si zanesljiv/a,
komunikativen/a
in ambiciozen/a?**

**Potem se pridruži
naši ekipi!**

Ponudbe z življenjepisom in
fotografijo pošljite na naslov
jobs@rutar.com

Druckerei Tiskarna

**Mohorjeva
Hermagoras**

Adi-Dassler-Gasse 4
A-9073 Viktring/Vetrinj

E: office@moho-druck.at
T: 0463 / 29 26 64

www.mohorjeva.at

DIE DRUCKEREI
IN IHRER NÄHE!
VAŠA TISKARNA
V VAŠI BLIŽINI!

**Holzschlägerung –
Durchforstung – Kulturflege
Holzschlägerungsunternehmen**

**Thomas
Janežič**

**9182 Greuth 3
T 0676/966 38 74**

www.tpa-group.si

Neodvisni član Baker Tilly Europe Alliance

12 Länder. 1 Unternehmen. | 12 držav. 1 podjetje

Beratung auf höchstem Niveau: | Svetovanje na najvišjem nivoju:

- Steuerberatung | *Davčno svetovanje*
- Wirtschaftsprüfung | *Revizija*
- Unternehmensberatung | *Poslovno svetovanje*
- Corporate Finance Consulting | *Finančno svetovanje podjetjem*

Pridružite se nam, veseli vas bomo.

TPA svetovanje d.o.o. SI-1000 Laibach, Pot za Brdom 102
Tel. +386 1 520 86-60, Fax DW 69, E-Mail: office@tpa-group.si

Albanija | Avstrija | Bolgarija | Češka | Črna gora | Hrvaška | Madžarska | Poljska | Romunija | Slovaška | Slovenija | Srbija

Gemacht für die Zukunft

QR-Code scannen und
digitales Erlebnis starten

zukunft.unileoben.ac.at

Advanced Resources
Sustainable Processing
Smart Materials
Responsible Consumption and Production

ALLES AUSSEN
GEWÖHNLICH

**SÄGEWERK
SCHUSTER**

Ferdinand SCHUSTER Ges.m.b.H.
Aichwaldgasse 31
A-9581 LEDENITZEN
Tel. +43 0 42 54 / 31 32
Fax +43 0 42 54 / 31 32 33
e-mail: bschuster@acqce.at

Familienbetrieb seit 1894!

Tischlerware
Bauholzer, Uso, Jume
Kontholz:
Palettenware
Hackgut, Rinde, Sägespäne

**VITAL
food**

© 2015 vital-food.at

Wir möchten uns für euer Vertrauen bedanken und freuen uns darauf, euch auch weiterhin mit gesunden, schmackhaften und regionalen Produkten verwöhnen zu dürfen!

Darum Vitalfood!

Unsere frischen Snacks werden in unserer Klagenfurter Produktionsstätte unter höchsten Hygienestandards hergestellt.

Regionale Partner für das verarbeitete Obst & Gemüse, Gebäck und andere Zutaten.

VITALFOOD Produktions GmbH.
Ortergasse 5, 9020 Klagenfurt
office@vital-food.at

T. 0463 310286 3
H. WWW.VITAL-FOOD.AT
JOIN US ON FACEBOOK!

ACTIV

MALEREI - FARBEN - BODENLEGER

Curjes

REDL

9150 Bleiburg
0 4235 / 21 69

9100 Völkermarkt
0 4232 / 28 68

Dussmann

We care for more

Mit rund 55 Jahren Erfahrung entwickeln wir für Sie passgenaue Konzepte in der Gebäudereinigung, Betriebspflege, im Sicherheits- und Empfangsdienst und in der Gebäudetechnik.

P. Dussmann GmbH, T +43 5 7820-16000
klagenfurt@dussmann.at
dussmann.at

ZADRUGA

Do vasteht ma mi.
Tu me razumejo.

Alpacem

by Wietersdorfer

SODALITAS

Več znanja
več prihodnosti
Mehr Bildung
mehr Zukunft

Propsteierweg/Prestijska pot 1, A-9121 Ternach/Tinje
+43-4239 2642 e-mail: office@sodalitas.at www.sodalitas.at

Zahvaljujemo se vsem inserentom,
ki so s svojimi oglasi prispevali k izdaji Reporta.

Wir danken allen Inserenten,
die mit ihrer Einschaltung die Herausgabe
des Jahresberichtes unterstützt haben!

HAK **TAK**
ZWEISPRACHIGE BUNDESHANDELSAKADEMIE
DVOJEŽIČNA ZVEZNA TRGOVSKA AKADEMIIA

**POSOJILNICA
BANK**

pozitivno & sodobno

do tvojih sanj

positiv & solide

zu deinen Träumen

www.hak-tak.at

deine zukunft
tvoja budučnost
твоё будущее

your future
il tuo futuro
tvoja prihodnost